

Syyskuu 2025 – 12.9.2025

EK:n lainsäädäntö- katsaus

 Elinkeinoelämän
keskusliitto

Johdanto

Tervetuloa lukemaan ensimmäistä EK:n lainsäädäntökatsausta.

Lainsäädäntöön vaikuttaminen on EK:n ydintehtäviä. Pyrimme vaikuttamaan sääntelyyn laajasti niin, että se tukisi mahdollisimman hyvin kasvua ja kilpailukykyä.

Kannustan jäseniämme olemaan jatkossakin matalalla kynnyksellä yhteydessä EK:n edunvalvojiin.

Jyri Häkämies

Toimitusjohtaja, EK

Tervetuloa lukemaan EK:n lainsäädäntökatsausta!

Lukuohje ja disclaimer

Katsaukseen on koottu perustiedot EK:n edunvalvojen työpöydällä olevista hankkeista, joiden etenemiseen EK pyrkii vaikuttamaan niin, että sääntely tukisi mahdollisimman hyvin kasvua ja kilpailukykyä. Yrityksille ja yritysjuristeille katsaus voi toimia työkaluna, josta voi seurata olennaisia yrityksiä koskevia lainsäädäntömuutoksia.

Katsaus ei kata kaikkea valmistelussa olevaa yrityksiä koskevaa lainsäädäntöä, sillä osaa erityisesti sektori- ja toimialakohtaisesta lainsäädännöstä seurataan EK:n jäsenliittojen toimesta, jolloin EK ei seuraa kyseisiä hankkeita. Lisäksi vaikutuksiltaan rajallisempaan yritysjoukkoon kohdistuvia hankkeita on rajattu katsauksen ulkopuolelle.

Kuulemme erittäin mielellämme jäsenyritysten näkemyksiä siitä, mihin suuntaan sääntelyä olisi kehitettävä. Tällainen sparraus on meille elintärkeää, kun EK:n kantoja eri aloitteisiin valmistellaan ja asioihin vaikutetaan. EK:n asiantuntijoiden rooliin ei kuitenkaan kuulu varsinainen jäsenyritysten juridinen neuvonta. Työlainsäädännössä osa EK:n jäsenliitoista tarjoaa neuvontaa omille jäsenilleen. Lisäksi EK:n tytäryhtiöistä Työsuhdejuristit Oy tarjoaa työoikeudellista asiantuntijapalvelua ja EK-Tieto Oy (linkki) monipuolisia maksullisia koulutuksia. Myös EK järjestää säännöllisesti avoimia ja maksuttomia webinaareja ajankohtaisista lakimuutoksista.

Katsaus päivitetään neljännesvuosittain. Tämä katsaus kuvaa tilanteen 12.9.2025.

Sisällysluettelo

1. Yrityslainsäädäntö-vastuualue

Yrityslainsäädäntö-vastuualue

Hankintalain uudistaminen

Hankintadirektiivien uudistaminen

Julkisten hankintojen hankintatietokanta

Yrityskauppasuuntaviivojen uudistaminen

Sote-yksikkökustannustietojen julkisuus

Digisääntelyä koskeva omnibus-hanke

ePrivacy-asetusehdotuksen poisveto

Tekoälyasetus (AI Act)

Tekoälyasetuksen kansallinen toimeenpano

Tekoälyasetuksen testiympäristöt

Datasäädös (Data Act)

Datasäädöksen kansallinen toimeenpano

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

Tietosuojasääntelyn sujuvoittaminen

Tietosuojasääntelyn Suomi-lisä

SEP-asetuksen poisvetopäätös

Patenttilain uudistus

Yksityisen kopioinnin hyvityksen uudistus

Tekijänoikeuslain 25 f § / 25 h § selkeytys

Tuotevastuudirektiivin implementointi

Viherpesudirektiivin implementointi

Tavaroiden korjauttamisdirektiivin implementointi

ADR-direktiivin muuttaminen

Standardointiasetuksen uudistus

NLF-sääntöjen uudistus

Digital Fairness Act

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

Sisällysluettelo

<u>CER-direktiivin toimeenpano</u>	35	<u>Vastuullisuussäätelyn sujuvoittaminen</u>	48
<u>eEvidence -toimeenpano</u>	36	<u>Kestävyyssraportoinnin stop-the-clock</u>	49
<u>Kyberkestävyyssäädöksen (CRA) toimeenpano</u>	37	<u>EU:n pakkotyöasetus</u>	50
<u>Valmiuslain kokonaisuudistus</u>	38	<u>Välimiesmenettelylain uudistaminen</u>	51
<u>Huoltovarmuuslainsäädännön päivittäminen</u>	39	<u>Velkakonversio yrityssaneerauslakiin</u>	52
<u>Uhkailuun ja häirintään liittyvät lakimuutokset</u>	40	<u>Taksonomian uudistaminen</u>	53
<u>Yhteisösakkojärjestelmän muutospaineet</u>	41	<u>Listing Actin kansallinen implementointi</u>	54
<u>Rikosprosessilainsäädännön muutokset</u>	42	<u>EU:n pääomamarkkinoiden edistäminen (SIU)</u>	55
<u>Rikostorjunnan tiedonvaihto</u>	43	<u>Arvopaperistaminen</u>	56
<u>Hallitusohjelman mukainen norminpurku</u>	44	<u>Maksukyvyttömyysdirektiivi II</u>	57
<u>Lainsäädännön arviointineuvoston vahvistaminen</u>	45	<u>Digieuro ja EU:n käteisasetus</u>	58
<u>Osakeyhtiölain osittaismuutokset</u>	46	<u>Green Claims -direktiiviehdotus</u>	59
<u>Yritysvastuudirektiivin implementointi</u>	47	<u>Yritysten väliset maksuajat (Late Payments)</u>	60

Sisällysluettelo

MLETR: vientiasiakirjojen digitalisointi 61

Julkisuuslain uudistaminen 62

2. Vihreä kasvu -vastuualue

Vihreän kasvu -vastuualue

Teollisuuspäästödirektiivin päivitys

Alueidenkäyttölain uudistaminen

Merituulivoima talousvyöhykkeellä

Rakennusten energiatehokkuusdirektiivi (EPBD)

eIDAS-asetus

Cloud and AI Development Act

Korkeakoulutuksen uudistaminen

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

3. Talous ja tutkimus -vastuualue

Talous ja tutkimus -vastuualue

71

Tulovero- ja henkilöverotuksen muutokset

72

Jäsenmaksujen verovähennyskelvottomuus

73

Perintö- ja lahjaverolain muutokset

74

Osakevaihtojen verotus

75

Vertailutietotarkastusten laajentaminen

76

Tulon kohdistaminen kiinteälle toimipaikalle

77

Kiinteistöverotus

78

Yritysverotusta koskevat direktiiviehdotukset

79

ALV-kanta 14 %:sta 13,5 %:iin

80

ALV: kiinteistöinvestointien tarkistusvastuu

81

ALV:n nykyaikaistaminen digiaikana

82

Sisällysluettelo

<u>ALV: reaaliaikaisen raportoinnin käyttöönotto</u>	83	<u>Palkansaajien edustus yhtiöiden hallinnossa</u>	94
<u>Kaivosmineraaliverolaki</u>	84	<u>Vientivetoinen työmarkkinamalli</u>	95
<u>Kaivosten sähköveroluokan muutos</u>	85	<u>Työelämän tietosuojasääntelyn selkeyttäminen</u>	96
<u>Virvoitusjuomavero</u>	86	<u>Säästövapaan pitämisen ajankohta</u>	97
<u>Alkoholijuomavero</u>	87	<u>Työaikaliitännäisten saatavien kanneaika</u>	98
<u>Tupakkavero</u>	88	<u>Ansiosidonnainen työttömyysturva</u>	99
		<u>Sote-uudistuksen korjaussarja</u>	100
		<u>Työeläkeuudistus</u>	101
6. Työelämä-vastuualue		<u>Työkyvyttömyyseläkkeitä koskevat muutokset</u>	102
<u>Työelämä-vastuualue</u>	89	<u>Nuorten työllistymisaseteli</u>	103
<u>Työrauhalainsäädäntö</u>	90	<u>Työterveyshuoltoa koskeva asetus</u>	104
<u>Työsopimuslaki-muutokset</u>	91	<u>Psykososiaalisen kuormituksen hallinta</u>	105
<u>Yksilöperusteinen irtisanominen</u>	92	<u>Kansalaisuuden saamisen kiristäminen</u>	106
<u>Palkka-avoimuusdirektiivin voimaansaattaminen</u>	93		

Sisällysluettelo

<u>Pysyvän oleskeluluvan asumisajan pidennys</u>	107
<u>Kolmen kuukauden sääntö ja ilmoitusvelvollisuus</u>	108
<u>Työelämän tasa-arvo ja perhevapaat työryhmä</u>	109
<u>Alustatyödirektiivin kansallinen täytäntöönpano</u>	110
<u>European Works Councils direktiivin uudistaminen</u>	111
<u>Komission harjoittelupaketti</u>	112
<u>Telework ja Right to Disconnect -aloite</u>	113

6. Yrittäjyys ja kv-kauppa -vastuualue

<u>Yrittäjyys ja kv-kauppa -vastuualue</u>	114
<u>Finnvera-lainsäädännön uudistus</u>	115
<u>Finnfund-lainsäädännön uudistus</u>	116
<u>Mercosur-kauppasopimus</u>	117

7. EU-vastuualue

<u>EU-vastuualue</u>	118
<u>Monivuotinen rahoituskehys 2028–2034</u>	119
<u>Kilpailukykyrahasto</u>	120
<u>Lainsäädäntöhankkeisiin liittyvä EU-edunvalvonta</u>	121

Yrityslainsäädäntö-vastuualue

Juho Mäki-Lohiluoma

Johtaja

juho.maki-lohiluoma@ek.fi / +385 41 546 0606

Sanna-Maria Bertell, johtava asiantuntija
sanna-maria.bertell@ek.fi / +385 50 473 3688

Peppiina Huhtala, asiantuntija
peppiina.huhtala@ek.fi / +385 45 678 1306

Asko Metsola, asiantuntija
asko.metsola@ek.fi / +385 40 840 3735

Markku Rajamäki, johtava asiantuntija
markku.rajamäki@ek.fi / +385 40 553 9137

Hannu Ylänen, johtava asiantuntija
hannu.ylanen@ek.fi / +385 40 743 7620

Santeri Suominen, asiantuntija
santeri.suominen@ek.fi / +385 50 463 7822

Kasper Sass, avustava asiantuntija
kasper.sass@ek.fi / +358 50 525 6522

Hankintalain uudistaminen

Asia

Toteutuessaan hankintalain muutokset muuttaisivat merkittävästi tapoja, joilla julkisia palveluita tuotetaan. Muutokset rajaisivat mahdollisuuksia in-house-yhtiöihin, joiden tarjoamia palveluita on tarjolla myös markkinoilla. Muutokset edistävät julkisen hallinnon tuottavuutta ja markkinoiden avaamista.

Hallituksen esitysluonnoksen ja sen taustalla olevan hallitusohjelman mukaan jatkossa julkisyhteisön olisi omistettava vähintään 10 %:n osuus sidosyksiköstä (ns. in-house-yhtiö), jotta yhtiöltä voitaisiin ostaa kilpailuttamatta. Lisäksi hankintaprosessin laatua pyritään parantamaan useilla lainmuutoksilla, mm. yhden tarjouksen tilanteessa kilpailun uusiminen, hankintojen lähtökohtainen jakaminen osiin, markkinavuoropuhelu pakolliseksi 10 milj. € hankintoihin.

Missä mennään?

Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) vetämä lainvalmistelutyöryhmä sai hallituksen esitysluonnoksen valmiiksi alkuvuodesta ja luonnos oli lausuntokierroksella keväällä.

Elinkeinoelämä on tukenut uudistuksen tavoitteita ja pitänyt esitysluonnosta perusteltuna. In-house-sääntely herättää julkisen puolen toimijoissa vastustusta ja keskustelu jatkuu vilkkaana.

Hallituksen esitys on tarkoitus viedä syksyllä eduskuntaan, arviolta vko 46. Laki on arvioitu tulemaan voimaan 1.1.2026. Pitkähköt siirtymäsäännökset in-house -yhtiöiden osalta (1.7.2027, jäteala 1.7.2028).

EK:n kanta

EK on kannattanut hallitusohjelman kirjauksia. Merkittävin niistä on kysymys sidosyksikkö- eli in-house-sääntelyn muuttamisesta niin, että 10% omistajuusvaatimus täyttyy.

Hankintalain muutoksilla jäävät toteutumatta kilpailuneutraliteettia edistävät kirjaukset, johtuen osittain hankintalain prosessilakiluonteesta. EK katsoo, että kilpailuneutraliteetin tukemista koskevat hallitusohjelmakirjaukset tulee silti toteuttaa.

Sanna-Maria Bertell

Johtava asiantuntija, kilpailu ja julkiset hankinnat
sanna-maria.bertell@ek.fi, +385 50 473 3688

Hankintadirektiivien uudistaminen

Asia

Komission työohjelmassa on hankintadirektiivien tarkastelu. Direktiivit ovat mm. kansallisen hankintalain taustalla ja keskeinen osa julkisten hankintojen sääntelyä.

Kilpailu on vähentynyt julkisissa hankinnoissa huolestuttavasti viimeisen vuosikymmenen ajan, mikä ilmenee mm. Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksesta (28/2023). Tämän vuoksi hankintadirektiivejä ollaan avaamassa uudistettavaksi. Erilaiset strategiset tavoitteet, kuten resilienssi, Buy European ja kiertotalous, ovat pinnalla keskustelussa.

Tarkastelussa analysoidaan, ovatko nykyiset säännöt tarkoituksenmukaisia, miten ne tukevat mm. vihreitä ja digitaalisia tavoitteita ja onko hallinnollista taakkaa tarpeen keventää.

Komissiossa nyt käynnistytävä prosessi voi johtaa joko pieniin muutoksiin tai laajempaan sääntelyn uudistamiseen tulevina vuosina.

Missä mennään?

Komission alustava julkinen kuuleminen parannuskohteista ja kokemuksista alkuvuodesta 2025. Komission ehdotusta odotettiin syksyllä, viivästyy suurella todennäköisyydellä.

Komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen totesi State of the Union –puheessaan syyskuussa, että hankinnoissa mahdollistetaan Buy European -kriteeri.

Parlamentti julkaisi raporttinsa direktiivien uudistustarpeesta, joka pitkälti mukaili elinkeinoelämän yhteispohjoismaisia kantoja esim. hankintojen digitalisaatiosta.

Parlamentin raportti

www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-10-2025-0174_EN.pdf

Komission kuuleminen

https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14427-Public-procurement-directives-evaluation_en

EK:n kanta

Kilpailun vähäisyyden juurisyyt on perättävä, hallinnollisen taakan vähentäminen on tarpeen ja tarjousmenettelyjen yksinkertaistamiseen on pyrittävä. EK ei kannata lisäregulaatiota, vaan keskittymistä käytäntöjen, digitaalisten työkalujen ja tietopohjan parantamiseen.

Yleisten strategisten tavoitteiden toteuttaminen hankintalakien kautta ei ole kannatettavaa, vaan näitä pitäisi ohjata muiden instrumenttien kautta ja tukea markkinaehtoisuutta.

On myös huomioitava valtiontukien ja strategisten tavoitteiden yhteisvaikutus tasapuoliseen kilpailuun yhteismarkkinoilla.

Sanna-Maria Bertell

Johtava asiantuntija, kilpailu ja julkiset hankinnat
sanna-maria.bertell@ek.fi, +385 50 473 3688

Julkisten hankintojen hankintatietokanta

Asia

Hankintatietovarantoon suunnitellaan ostolaskutietojen, taloustietojen ja hankinta-asiakirjojen keskitettyä julkaisua.

Hankintatietokanta mahdollistaa kehitystoimien ja lainsäädäntömuutosten arvioinnin, parhaiden käytäntöjen levittämisen ja väärinkäytösten havaitsemisen sekä Kilpailu- ja kuluttajaviraston (KKV) valvonnan vahvistaminen. Avoimuuden lisääminen parantaa palvelujen kustannusten vertailukelpoisuutta.

Valtiovarainministeriön (VM) johtaman hankkeen tavoitteena on toteuttaa kansallinen julkisten hankintojen tietovaranto, joka kattaa julkisen sektorin laajuudella tietoja julkisista hankinnoista ja ostoista koko hankinnan elinkaaren ajalta yhdisteltävässä ja vertailtavassa muodossa.

Hankkeen taustalla ovat hallitusohjelman tavoitteet julkisten hankintojen tietojohdamisen, avoimuuden ja markkinoiden toimivuuden parantamiseksi.

Missä mennään?

Työ on jakautunut systeemin rakentamisen, asiantuntijaryhmän ja lainsäädäntöryhmän välillä. EK on asiantuntijaryhmän jäsen.

Rajanveto tiedon yksityiskohtaisessa tasossa ja organisaatioissa puhuttaa. Ostolaskudatan julkaisu voisi tapahtua esimerkiksi tuoterivitasoisesti. Kuntaliiton nykyinen vapaaehtoinen ohje ostolaskutiedon julkaisusta on huomattavasti suppeampi.

Hankkeen järjestelmätoteutuksesta vastaa Valtionkonttori, ja järjestelmää rakennetaan yhtäaikaaisesti lainsäädäntötyön kanssa. Järjestelmän odotetaan valmistuvan keväällä 2027.

Lainsäädäntöryhmä ja asiantuntijaryhmä kokoontuvat vuoden 2025 aikana.

EK:n kanta

EK kannattaa julkisten hankintojen avoimuutta ja hankintoja koskevä tiedon hyödyntämistä julkisen palvelutuotannon tehostamisessa.

Keskipitkän aikavälin toiveena on erilaisten yrityksille suunnattujen palvelujen kehittyminen markkinoilla tietoperustaisesti.

Hankintatietokannan soveltamisalan ulkopuolelle ollaan rajaamassa julkisilta organisaatioilta rahoitusta saavat yksiköt ja yritykset, jotka saavat tukea tai rahoitusta yksittäistä hankintaa varten yli 50 prosenttia.

Sanna-Maria Bertell

Johtava asiantuntija, kilpailu ja julkiset hankinnat
sanna-maria.bertell@ek.fi, +385 50 473 3688

Yrityskauppasuuntaviivojen uudistaminen

Asia

Euroopan komissio käynnisti toukokuussa 2025 julkisen kuulemisen horisontaalisia ja ei-horisontaalisia yrityskauppoja koskevien kilpailuoikeudellisten suuntaviivojen (Merger Guidelines) uudistamisesta.

Nykyiset ohjeet ovat 2000-luvun alkupuolelta, ja niitä pidetään osin vanhentuneina markkinadynamiikan ja oikeuskäytännön kehityksen valossa.

Uudistuksen tavoitteena on parantaa oikeusvarmuutta, selkeyttää arviointikriteerejä ja varmistaa, että ohjeistus vastaa nykyisiä markkinarakenteita.

Missä mennään?

EK on vastannut komission kuulemiseen kantapaperilla. Lisäksi EK on vaikuttanut kattojärjestö BusinessEurope (BE) kautta. Linkki kuulemiseen alla, josta löytyy myös EK:n vastaus.

Komission arvion mukaan uudet suuntaviivat annettaisiin 2027.

Komission kuuleminen

https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14596-Merger-guidelines-review/public-consultation_en

EK:n kanta

Pyrimme tuomaan esiin kehityskohteita ja uusia avauksia. Valvonnan muutokset nähdään helposti vain ”höllentäminä” ja suurien maiden yritysten suosimisena. Tämän vuoksi EK korostaa erityisesti kilpailun suojelua.

EK haluaa avata keskustelun uusien tehokkuuspuolustusten puolesta, joiden avulla voitaisiin ottaa aiempaa paremmin huomioon esimerkiksi resilienssi ja ympäristöasiat kuluttajajhyötynä.

EK peräänkuuluttaa myös markkinoiden dynaamisempaa arviointia ja erityisesti todistustaakan reilumpaa jakautumista yrityskauppojen vaikutusten arvioinnissa.

Sanna-Maria Bertell

Johtava asiantuntija, kilpailu ja julkiset hankinnat
sanna-maria.bertell@ek.fi, +385 50 473 3688

Sote-yksikkökustannustietojen julkisuus

Asia

Sosiaali- ja terveystalouden yksikkökustannusten julkaisu on tärkeää, jotta voidaan vertailla hyvinvointialueiden ja eri tuotantotapojen kustannusvaikuttavuutta. Laskennan tavoitteena on luoda vertailukelpoista tietoa palveluiden kehittämiseksi ja parantamiseksi.

Avoimuus parantaa hyvinvointialueiden asukkaiden ja päättäjien vaikutusmahdollisuuksia laajentamalla kustannusten läpinäkyvyyttä. Avoimuus tukee myös realististen talousarvioiden ja rahoituspäätösten valmistelua ja päätöksentekoa hyvinvointialueilla ja valtiolla.

Missä mennään?

Arviomuistio valmistunut loppusyksystä 2024. Tällä hetkellä hanke on kuitenkin hidastunut, koska Kilpailu- ja kuluttajaviraston (KKV) lausunto arviomuistion tietojen julkistamisen suhteen oli kielteinen.

EK on suhtautunut kriittisesti Kilpailu- ja kuluttajaviraston (KKV) tulkintoihin ja jatkaa asiaa koskevaa vaikuttamistyötä.

EK:n kanta

Sote-yksikkökustannuksia koskevat tiedot on saatettava julkiseksi läpinäkyvyyden ja kustannusten vertailtavuuden vuoksi.

Kustannuksia koskevien tietojen ei tule jäädä vain hallinnon sisäiseksi, vaan tiedot pitää olla julkisesti saatavilla ilman erillisiä tietopyyntöjä.

Tietopohjan parantaminen lisää läpinäkyvyyttä ja helpottaa julkista päätöksentekoa, kun tiedot kustannuksista ovat julkisesti saatavilla.

Tietojen julkisuudella on positiivisia vaikutuksia koko julkiseen markkinaan.

Sanna-Maria Bertell

Johtava asiantuntija, kilpailu ja julkiset hankinnat
sanna-maria.bertell@ek.fi, +385 50 473 3688

Digisääntelyä koskeva omnibus-hanke

Asia

EU-komissio on ilmoittanut antavansa vuoden 2025 lopussa omnibus-muotoisen lainsäädäntöaloitteen (ns. Digital Package), jolla se pyrkii sujuvoittamaan olemassa olevaa digisääntelyä.

Aloitteen tarkka sisältö ei ole vielä tiedossa, mutta oletettavasti se kattaa joitakin kyberturvallisuuslainsäädännön, tekoäly sääntelyn ja datasääntelyn yksityiskohtia.

Osana sääntelyn sujuvoittamista komissio veti työohjelmassaan pois yli 30 lakialoitetta, kuten AI Liability Direktiivin, ePrivacy- ja standardiessentiaalipatentteja koskevan SEP-aloitteen.

Sääntelyn sujuvoittamisen lisäksi työohjelma sisältää myös joitain uusia teknologiasektorin lakialoitteita, kuten EU:n digi-infran kehittämistä koskevan Digital Networks Actin ja Cloud and AI Development Actin.

Missä mennään?

Digital Packagen valmistelu on komissiossa aloitettu ja se on määrä antaa vuoden 2025 lopulla (arvio 10.12.2025).

EK julkaisi Digital Packagea koskevat viestinsä elokuussa 2025. EK valmistelee parhaillaan yhteispohjoismaista kantaa digisektorin sääntelyn sujuvoittamiseen. EK:n kattojärjestö BusinessEurope (BE) julkaisi Digital Packagea koskevat viestinsä heinäkuussa 2025

Blogit

<https://ek.fi/ajankohtaista/blogit/tuuliainen-huhtala-komission-rytminvaihdos-digiasioissa/>

<https://ek.fi/ajankohtaista/blogit/tuuliainen-huhtala-euroopan-digisuunta-on-oikea-tekoaly-investoinnit-ja-yhteisty-keskiossa/>

EK:n kanta

EK:n viestit Digital Simplification Package-aloitteeseen: [FI](#), [ENG](#).

Business European viestit Digital Package-aloitteeseen: [ENG](#)

EK on mukana vaikuttamassa sääntelyn sujuvoittamisen lisäksi myös siihen, ettei uusi sääntely olisi ensisijainen keino ratkaista esimerkiksi tiettyjä alaikäisten suojaamiseen digitaalisessa ympäristössä liittyviä poliittisesti tärkeitä kysymyksiä.

Peppiina Huhtala

Asiantuntija, tekoäly, digitalisaatio ja datatalous
peppiina.huhtala@ek.fi, +358 45 678 1306

ePrivacy-asetusehdotuksen poisveto

Asia

Komissio on vetänyt pois ehdotuksensa ePrivacy-asetukseksi. Vuonna 2017 annetun ePrivacy-asetuksen oli tarkoitus korvata osa saman nimisestä EU-direktiivistä.

Komissio antoi vuonna 2017 ehdotuksen sähköisen viestinnän tietosuojasääntelyn päivittämiseksi, nk. ePrivacy-asetusehdotuksen. Koska asetukset on aina suoraan sovellettavaa säätelyä, se ajaa kansallisen lain ja direktiivin yli, ja olisi siten harmonisoinut mm. evästekäytänteitä EU:n sisämarkkinoilla.

Asetuksen valmisteluprosessi kuitenkin pitkittyi, mistä syystä komissio päätti sisällyttää ePrivacy-asetusehdotuksen helmikuussa 2025 julkaistun työohjelmansa lakialotteiden poisvetolistalle, vedoten muun muassa sääntelyn sujuvoittamiseen ja siihen, ettei poliittista yhteisymmärrystä asetuksen sisällöstä liene saavutettavissa lähitulevaisuudessa.

Missä mennään?

Poisvetopäätös vahvistettiin heinäkuussa 2025. Asian (ePrivacy sääntelykehikon uudistaminen ja harmonisointi) valmistelu jatkunee, mutta varmaa tietoa ei ole siitä, jatkuuko ePrivacy-työ omana lainsäädäntöhankkeenaan vai osana esimerkiksi joitain uusia säädöksiä, kuten Digital Networks- ja Digital Fairness Actia.

Komissiossa asian valmistelusta vastaa DG CONNECTIN Data Policy and Innovation-yksikkö.

EK:n kanta

Sähköisen viestinnän sääntelyn suhdetta GDPR:ään on selkeytettävä, jotta yritysten ei tarvitse soveltaa päällekkäisiä vaatimuksia.

EK:n viestit Digital Simplification Package-aloitteeseen: [FI](#), [ENG](#).

Erityisesti evästekäytäntöihin tarvitaan käyttäjäystävällisempiä ratkaisuja, jotka mahdollistaisivat toiminnallisten ja turvallisuuden liittyvien evästeiden käytön ilman erillistä suostumusta. Esimerkiksi ePrivacy direktiivin evätesuostumusta koskeva artikla 5(3) tulisi kumota. Tämä lisäisi oikeudellista varmuutta vähentämällä jäsenvaltioiden välisiä direktiivin tulkintaeroja.

Peppiina Huhtala

Asiantuntija, tekoäly, digitalisaatio ja datatalous
peppiina.huhtala@ek.fi, +358 45 678 1306

Tekoälyasetus (AI Act)

Asia

EU:n tekoälyasetus (AI Act) tuli voimaan elokuussa 2024 ja sitä aletaan soveltaa asteittain. Ensimmäiset velvoitteet tulivat sovellettaviksi helmikuussa 2025, ja suuri osa velvoitteista tänä syksynä 2025.

Pisimmät siirtymäajat (36 kk) koskevat tuotteita, joista säädellään jo EU:n muussa tuoteturvallisuussäätelyssä (asetuksen liite I).

Tekoälyasetuksen tavoitteena on suojata erityisesti haavoittuvassa asemassa olevia ihmisryhmiä tekoälyjärjestelmien käytöstä mahdollisesti aiheutuvilta riskeiltä ja haitoilta. Mukana on myös tekoälymalleja koskevia velvoitteita, jotka kohdistuvat tekoälymallien (GPAI-malli) kehittäjiin.

Tekoälymallien valvonta on jaettu komission yhteyteen perustetun EU:n tekoälytoimiston (AI Office) ja jäsenvaltioiden kansallisten viranomaisten välillä.

Missä mennään?

Helmikuusta 2025 alkaen sovellettavaksi tulivat kokonaan kielletyt tekoälyn käyttökohteet (artikla 5), kuten alitajuiset tekniikat, kohdentamaton kasvokuvien kerääminen sekä tunteiden tunnistusjärjestelmät työpaikoilla ja oppilaitoksissa sekä tekoälylukutaitoa koskeva velvoite (artikla 4).

Matalan riskin käyttöä koskevat velvoitteet (artikla 50) ja GPAI-malleja koskevat velvoitteet tulivat sovellettaviksi syksyllä 2025.

Suuririskisiä tekoälyn käyttökohteita koskevat vaatimukset tulevat sovellettaviksi elokuussa 2026 (liite III) ja korkeariskiset, mutta jo muun EU:n tuoteturvallisuussäätelyn piiriin kuuluvat tekoälytuotteet vasta elokuussa 2027 (liite I).

Tekoälyasetuksen käytännösäännöt, GPAI-mallit
<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/contents-code-gpai>

EK:n kanta

EK on esittänyt, että tietyt tekoälyasetuksen teknisemmät velvoitteet tulisivat sovellettavaksi vasta, kun yhdenmukaiset tekniset standardit ovat saatavilla, ja yrityksillä on ollut riittävästi aikaa ottaa standardin mukainen toimintatapa tai teknologia osaksi prosessejaan.

Stop the clock- tyylinen velvoitteiden voimaantulon lykkääminen ei vaikuta toteutuvan, mutta muilta osin tekoälyasetus on todennäköisesti osana EU:n digisäätelyn sujuvoittamista. EK kuulee mielellään yritys esimerkkejä tekoälysäätelyn käytännön soveltamishaasteista.

EK:n viestit Digital Simplification Package-aloitteeseen: [FI](#), [ENG](#).

Peppiina Huhtala

Asiantuntija, tekoäly, digitalisaatio ja datatalous
peppiina.huhtala@ek.fi, +358 45 678 1306

Tekoälyasetuksen kansallinen toimeenpano

Asia

EU:n tekoälyasetus on suoraan sovellettavaa sääntelyä, mutta kansallisesti on säädettävä velvoitteiden valvonnasta ja seuraamuksista.

Tekoälyasetuksen kansallisen valvonnan yhteyspisteviranomaiseksi ehdotetaan parhaillaan eduskunnan käsittelyssä olevassa lakiesityksessä Traficomia ja muilta osin valvovia viranomaisia olisi useampia sen mukaan, miten markkinavalvonta on tälläkin hetkellä järjestetty. Usean viranomaisen hajautetulla valvontamallilla pyritään hyödyntämään viranomaisten olemassa olevaa markkinavalvonta- ja muuta erityisosaamista ja siten luomaan synergiaetuja.

Esitys koskee myös seuraamusmaksujen määräämistä, ja erityisen suuret kansallisesti määrättävät seuraamusmaksut (yli 100t€) määräisi useammasta viranomaisesta koostuva riippumaton seuraamusmaksulautakunta.

Missä mennään?

Lakiesitys on parhaillaan eduskunnan käsiteltävänä. Myös EK on ollut kuultavana asiasta eduskunnan liikenne- ja viestintä ja talousvaliokunnissa. Ks. esim. EK:n lausunto LiV:ille.

Liikenne- ja viestintävaliokunta ja sivistysvaliokunta ovat antaneet esityksestä lausuntonsa. Muiden valiokuntien osalta lakialoitteen käsittely on vielä kesken.

EU:n tekoälyasetuksen kansallista markkinavalvontaa koskeva laki tulee voimaan parlamentaarisen prosessin valmistuttua, oletettavasti loka-marraskuussa 2025.

Hallituksen esitys ja EK:n lausunto

https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/0904a749-72c4-4301-8e13-85bad0a85062/b983bb02-8798-4a87-be53-efc650a95be1/LAUSUNTO_20241205171932.PDF

EK:n kanta

EK pitää tarkoituksenmukaisena sitä, että valvovia viranomaisia on useampia sen mukaan, miten markkinavalvonta ovat tälläkin hetkellä järjestetty (muun muassa TUKES, Energiavirasto, ja Fimea).

Tehtävien jakaminen usealle viranomaiselle edistää valvontatehtävien tehokasta hoitamista, koska viranomaisilla on jo kertynyt sektorikohtaista substanssiosaamista ja asiantuntemusta tehtävään. EK tukee ratkaisua, missä yhteyspisteviranomaisena toimii Traficom.

EK on korostanut, että toimeenpanon ensimmäisinä vuosina viranomaisten yrityksiä neuvova ja ohjaava rooli on erityisen tärkeää.

Peppiina Huhtala

Asiantuntija, tekoäly, digitalisaatio ja datatalous
peppiina.huhtala@ek.fi, +358 45 678 1306

Tekoälyasetuksen testiympäristöt

Asia

EU:n tekoälyasetus velvoittaa jäsenvaltioita perustamaan testiympäristön (regulatory sandbox) elokuuhun 2026 mennessä. Testiympäristöt vähentävät lainsäädännön innovointia hidastavia vaikutuksia ja tukevat uusien teknologioiden kehitystä.

Testiympäristöissä yritykset voivat kehittää tuotteitaan viranomaisen myötävaikutuksella siten, että ne samalla täyttävät sääntelyn asettamat vaatimukset. Sandbox-ympäristössä sääntelystä voidaan myös joustaa, jos se merkittävästi estää tuotekehitystä.

Sääntelyn testiympäristöjä esitetään Suomessa toteuttavaksi Traficomien toimesta siten, että testauksessa on mukana tarvittaessa muitakin markkinavalvontaviranomaisia niiden nykyisten ja uusien tekoälysääntelystä tulevien toimivaltuuksien mukaisesti.

Missä mennään?

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) antoi sääntelyn testiympäristöjä koskevan lakiesityksen lausunnoille kesällä 2025. Lakiesityksen arvioitu esittelyviikko on 5/2026.

Tekoälyasetuksen II vaiheen toimeenpano, Työ- ja elinkeinoministeriön hankesivu.

Esityksessä säädetään tekoälysääntelyn testiympäristöjen kansallisesta toteutuksesta. Lisäksi esityksessä täydennetään tekoälyjärjestelmien valvonnasta esitettyä uutta lakia.

Blogi ja selvitys

<https://ek.fi/ajankohtaista/blogit/peppiina-huhtala-ja-altti-lagstedt-ai-sandboxista-vauhtia-suomen-tekoalykehitykselle/>

https://ek.fi/wp-content/uploads/2024/09/EK_Saantelyhiekkalaati_kot-tekoalyn-hyodyntamisen-vauhdittajana_raportti_09_2024_net.pdf

EK:n kanta

EK korosti lausunnossaan, että koska sääntelyn testiympäristöön osallistuminen on yrityksille vapaaehtoista, tulee osallistumisen olla organisaatioille houkuttelevaa. Suomen testiympäristön tulee olla innovaatiota aidosti tukeva osaamiskeskus eettisen ja vastuullisen tekoälyn kehitykselle. Kaikki innovaatiot eivät päädy markkinoille, mutta olennaista on, ettei mikään tärkeä innovaatio jää sanktioiden pelon takia syntymättä.

EK on pitänyt esillä, että tekoälysääntelyn testiympäristöjen toteutuksessa tulee hyödyntää olemassa olevia innovointia tukevia ekosysteemejä, kuten LUMI AI Factorya, jonka tehtävänä on myös tukea start-up- ja pk-yrityksiä tekoälyn kehityksessä ja käytössä.

Peppiina Huhtala

Asiantuntija, tekoäly, digitalisaatio ja datatalous
peppiina.huhtala@ek.fi, +358 45 678 1306

Datasäädös (Data Act)

Asia

EU:n datasäädöksen (Data Act) tavoitteena on lisätä datan liikkuvuutta, dataan perustuvan arvonluonnin ja lisäpalveluiden tuottamiseksi. Sädöksen tavoitteena on edistää datatalouden oikeudenmukaisuutta, sillä data on tärkeä tekijä jatkuvasti kasvavassa digitaalisessa taloudessa.

Sädöksen tavoitteena on myös helpottaa datankäsittelypalvelujen vaihtamista ja parantaa datan ja sen jakamismekanismien toimivuutta EU:ssa.

Missä mennään?

Datasäädös tuli voimaan lokakuussa 2024 ja sitä aletaan soveltaa asteittain. Sädöksen yleinen soveltaminen alkaa 12.9.2025, jolloin datan haltijan on jaettava IoT-laitteen käyttödata käyttäjälle tämän pyynnöstä.

Syyskuusta 2026 alkaen EU:n markkinoille tuodut IoT-laitteissa käyttödatan tulee oletusarvoisesti olla käyttäjien saatavilla.

Komissio on julkaissut mallisopimuslausekkeita ja – ehtoja datasäädöksen soveltamisen helpottamiseksi (Data Act Model Contractual Terms (MCTs) and Standard Contractual Clauses (SCCs)).

Informaatiotilaisuus

<https://traficom.fi/fi/ajankohtaista/tilaisuudet/eun-datasaadoksen-soveltaminen-alkaa-mita-yritysten-ja-organisaatioiden>

EK:n kanta

Datan jakamisvelvoitetta erityisesti ETA alueen ulkopuolelle tulisi arvioida uudelleen suhteessa muuttuneeseen geopoliittiseen tilanteeseen.

Liikesalaisuuksien suoja ja dataan perustuvan tietotaidon pysymistä eurooppalaisten yritysten hallinnassa tulee vahvistaa nykyisestä.

Datasäädöksen velvoitteita tuotanto- ja arvoketjuissa tulee selkeyttää. Lisäksi IoT-laitteen valmistajan oikeutta käyttää dataa vahvistaa, ja GDPR:n ja datasäädöksen välisiä epävarmuuksia tulee selventää.

EK:n viestit Digital Simplification Package-aloitteeseen: [FI](#), [ENG](#).

Peppiina Huhtala

Asiantuntija, tekoäly, digitalisaatio ja datatalous
peppiina.huhtala@ek.fi, +358 45 678 1306

Datasäädöksen kansallinen toimeenpano

Asia

EU:n datasäädös on suoraan sovellettavaa lainsäädäntöä, mutta sen valvonnasta on säädettävä kansallisesti.

Liikenne- ja viestintäministeriö (LVM) perusti työryhmän datasäädöksen kansallisen toimeenpanon tueksi. Työryhmä julkaisi keväällä 2024 arviomuistion toimeenpanon eri vaihtoehtoista. Joulukuussa 2024 annettiin lakiesitys säädöksen kansalliseksi implementoinniksi.

Traficom on päävastuussa säädöksen kansallisesta toimeenpanosta. Muita kansallisia valvontaviranomaisia ovat kuluttaja-asiamies sekä Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV).

Traficom vastaa datakoordinaattorin roolissaan viranomaisten välisestä yhteistyöstä sekä avustaa säädöksen soveltamisalaan kuuluvia yrityksiä säädöksen velvoitteiden täyttämässä.

Missä mennään?

Lakiesityksen arvioitu esittelyviikko eduskunnassa on viikko 39/2025.

Traficom on perustanut DataDialogi-verkoston, jossa käsitellään EU:n viime kauden datasäätelyn toimeenpanoa. EK:lla on kaksi edustajaa verkostossa.

Valtioneuvosto hankeikkuna ja lausunnot

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM050:00/2023>

<https://ek.fi/lausunnot/ekn-lausunto-eun-datasaadoksen-toimeenpanoa-koskevaan-arviomuistioon/>

<https://ek.fi/lausunnot/ekn-lausunto-hallituksen-esitysluonnokseen-eun-datasaadosta-taydentavaksi-kansalliseksi-lainsaadannoksi/>

EK:n kanta

EK kannattaa valvontatehtävien pääasiallista keskittämistä Traficomiin, koska se luo synergiaetuja ja mahdollistaa datatalouteen ja datan jakamiseen liittyvän erikoisosaamisen keskittämisen yhteen organisaatioon, mikä on pitkällä aikavälillä myös kustannustehokasta.

EK korostaa viranomaisten yrityksiä ohjaavaa ja tukevaa roolia, koska kyseessä on kokonaan uudenlainen sääntelykokonaisuus, jonka soveltamisesta yrityksillä ei ole kokemusta.

Peppiina Huhtala

Asiantuntija, tekoäly, digitalisaatio ja datatalous
peppiina.huhtala@ek.fi, +358 45 678 1306

Tietosuojasääntelyn sujuvoittaminen

Asia

Komissiolla on poliittisena tavoitteena sääntelyn keventäminen, jonka vuoksi myös GDPR:n sujuvoittamisesta keskustellaan Brysselissä. Keskustelu ei ole vielä konkretisoitunut lainsäädäntöhankkeeksi.

Draghin raportin mukaan GDPR on vähentänyt datan hyödyntämistä EU:ssa peräti 15–20 prosenttia, erityisesti terveysteknologiasektorilla. Komission kilpailukykykompassi rakentuu muun muassa Draghin raportin analyysien ja suositusten pohjalle.

Yhtenä keinona parantaa EU:n kilpailukykyä on yksinkertaistaa EU-sääntelyä, suositella jäsenvaltioita välttämään kansallista lisäsääntelyä, vähentää yritysten hallinnollista taakkaa sekä suosia sääntelyn sijaan nopeita ja joustavia ratkaisuja, jotka ovat yrityksille hallinnollisesti kevyempiä noudattaa.

Missä mennään?

GDPR:stä vastaava komissaari Michael McGrath on ilmoittanut arvioivansa GDPR:n toimivuutta. Komissio on järjestänyt ensimmäisiä sidosryhmäkuulemisia GDPR:n toimivuudesta kesän 2025 aikana, joihin myös EK on ollut mukana vastaamassa.

Wienin yliopiston siviilioikeuden professori Christiane Wenderhostin ehdotus on taustalla monessa Brysselissä liikkuvassa GDPR:n yksinkertaistamishdotuksessa. Siinä ehdotetaan GDPR:n kolmiportaista soveltamista yrityksen koon sekä datan käsittelyn määrän ja laadun mukaan.

Hyödyllistä informaatiota

<https://www.euractiv.com/section/tech/news/voss-and-schrems-team-up-to-propose-three-layered-gdpr-revision/>

EK:n kanta

EK katsoo, että GDPR tulee ottaa osaksi komission tavoitteita sääntelyn sujuvoittamisesta.

EK esittää joitain muutoksia GDPR:ään ja sen soveltamiseen. EK ei kannata GDPR:n kolmiportaista soveltamista ja kokonaan uusien yrityskategorioiden luomista.

EK valmistelee parhaillaan yhteispohjoismaista kantaa GDPR:n sujuvoittamiseksi. EK:n GDPR:n sujuvoittamisviestit ovat julkaistu osana Digital Packagea koskevia viestejä: [FI](#), [ENG](#).

EK on myös lausunut oikeusministeriölle (OM) GDPR:n toimivuudesta.

Peppiina Huhtala

Asiantuntija, tekoäly, digitalisaatio ja datatalous
peppiina.huhtala@ek.fi, +358 45 678 1306

Tietosuojasääntelyn Suomi-lisä

Asia

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmassa on kirjaus kansallisen tietosuojalainsäädännön kokonaisuudistuksesta.

Hallitusohjelmakirjauksen mukaan EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (GDPR) kansallista liikkumavaraa tulee hyödyntää nykyistä paremmin ja selvittää tietosuoja-asetuksen seuraamusmaksujen kohdistamisesta julkishallinnon organisaatioille.

EK on mukana edistämässä sitä, että hallitusohjelmakirjausten mukaiset selvityshankkeet etenevät lainsäädäntöhankkeiksi vielä tällä hallituskaudella, jotta yritykset hyötyvät sääntelyn sujuvoittamisesta myös käytännössä.

Missä mennään?

Oikeusministeriö (OM) perusti tietosuojan Suomi-lisän kartoitusta varten poikkihallinnollisen työryhmän, jonka väliraportti oli lausunnolla elokuussa 2024.

OM taustaselvitti keväällä 2025 myös seuraamusmaksujen kohdistamista julkishallintoon.

Orpon hallituksen puoliväliriihessä oli nimenomainen kirjaus kansallisen työelämän tietosuojalain (759/2004) muutostarpeiden arvioinnista. Työ- ja elinkeinoministeriö perusti työryhmän arvioimaan työelämän tietosuojalain muutostarpeita. EK:lla on edustaja työryhmässä.

Etlan tutkimus

<https://www.etla.fi/ajankohtaista/etla-tiukka-tietosuojasääntely-leikkaa-rajusti-laake-ja-biotekniikkayritysten-tutkimus-ja-kehitysinvestointeja/>

EK:n kanta

EK kannattaa Suomi-lisästä luopumista, koska sekä työelämän tietosuojalaki että esimerkiksi sähköisen viestinnän palvelulain 19-luvun velvoitteet ovat säädetty ennen GDPR:n voimaantuloa.

Sääntely on monin osin päällekkäistä ja joiltain osin myös ristiriidassa GDPR:n velvoitteiden kanssa.

[EK:n lausunto tietosuojaryhmän väliraporttiin.](#)

[EK:n lausunto OM:lle seuraamusmaksuista.](#)

[EK:n lausunto GDPR:n yleisestä toimivuudesta.](#)

Peppiina Huhtala

Asiantuntija, tekoäly, digitalisaatio ja datatalous
peppiina.huhtala@ek.fi, +358 45 678 1306

SEP-asetuksen poisvetopäätös

Asia

Edellinen EU-komissio esitti uutta standardiessentiaalipatentteja (SEP) koskevaa sääntelyä. Nykyinen komissio veti esityksen pois heinäkuussa 2025.

Komission ehdotus sisälsi hyvin yksityiskohtaiset säännökset essentiaalipatenttien rekisteröinnistä, standardien ja kokonaisrojalten ilmoittamisesta, rekisteröityjen essentiaalipatenttien olennaisuuden arviointimenettelystä, essentiaalipatenttia koskevan lisenssin FRAND-ehtojen määrittämisestä sekä osaamiskeskuksen perustamisesta Euroopan unionin teollisoikeusviraston (EUIPO) yhteyteen.

Ehdotus olisi ollut vahingollinen Euroopan teknologialle suvereniteetille ja huipputeknologioiden kuten 6G:n kehitykselle.

Missä mennään?

Komissio antoi asetusehdotuksen huhtikuussa 2023 ja vahvisti heinäkuussa 2025 lopullisesti päätöksensä vetää aloite pois.

Komission sekä erityisesti parlamentin ja neuvoston sisällä poisvetopäätöksestä oli eriäviä näkemyksiä ja on oletettavaa, että keskustelu teeman ympärillä ja mahdollinen uusi lainvalmistelu jatkuu.

Uutisia

[Euroopan johtoasema uuden verkkoteknologian kehittämisessä on uhattuna | Kauppalehti](#)

[EU Commission confirms ditching of AI liability and patents proposals | Euronews](#)

EK:n kanta

EK vastusti aloitetta, koska sen haitat olisivat komission omienkin vaikutusarviointien mukaan kohdistuneet poikkeuksellisen epätasaisesti siten, että haitoista jopa 80 %:ia olisi kohdistunut Suomeen ja Ruotsiin ja vastaava osuus arvioiduista hyödyistä Ranskaan, Saksaan ja Italiaan.

Lisäksi aloite olisi toteutuessaan todennäköisesti vähentänyt TKI-panostuksia EU:ssa ja sitä kautta vaikutus myös teknologia-alan työpaikkoihin olisi voinut olla merkittävä.

EK:n standardiessentiaalipatentteja koskevat kannat: [FI](#), [EN](#).

Peppiina Huhtala

Asiantuntija, tekoäly, digitalisaatio ja datatalous
peppiina.huhtala@ek.fi, +358 45 678 1306

Asko Metsola

Asiantuntija, IPR sekä sisämarkkina- ja kuluttajansuojasääntely
asko.metsola@ek.fi, +358 40 8403735

Patenttilain uudistus

Asia

Patenttilain kokonaisuudistuksen yhteydessä selkeytetään lain rakennetta ja täsmennetään sanamuotoja vastaamaan paremmin nykyistä soveltamiskäytäntöä, Euroopan patenttisopimuksen sääntelyä sekä pohjoismaista patenttisääntelyä.

Tavoitteena on modernisoida ja selkeyttää nykyinen ja osin vanhentunut vuonna 1968 voimaan tullut patenttilaki. Lisäksi arvioidaan uudelleen laki- ja asetustasoista sääntelyä.

Petteri Orpon hallitus jatkaa edellisen hallituksen periaatepäätöksen mukaisen IPR-strategian täytäntöönpanoa ja patenttilainsäädännön kokonaisuudistus on yksi strategiaan kirjatusta 15 toimenpiteestä. Strategian visiona on, että Suomessa on vuonna 2030 tehokkaasti innovaatiotoimintaa ja luovaa työtä tukeva IPR-toimintaympäristö, joka kasvattaa taloudellista hyvinvointia ja kilpailukykyä.

Missä mennään?

Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) vetämän kokonaisuudistusta arvioivan työryhmän toimikautta on jatkettu marraskuulle 2025 (alun perin 1.6.2022-31.5.2025).

Arviomuistiosta hyödyllisyysmallilaista järjestettiin lausuntokierros syksyllä 2024 ja esitysluonnoksesta keväällä 2025.

Hallituksen esitys on tarkoitus viedä syksyllä eduskuntaan (arvioitu esittelyviikko 48/2025) ja lain on tarkoitus tulla voimaan vuonna 2026.

Hyödyllisyysmallilain ja maanpuolustuskeksintölain valmistelua jatketaan ministeriössä.

EK:n kanta

EK on pitänyt sääntelyn selkeyttämisestä ja täsmentämisestä perusteltuna ja on edustettuna patenttilain uudistamista valmistelevassa lainsäädäntötyöryhmässä.

Hyödyllisyysmallijärjestelmän osalta EK toi esiin, kuinka hyödyllisyysmallijärjestelmään tehtävien muutosten tai järjestelmästä luopumisen vaikutuksia on vaikea ennakoida, sillä aineettoman omaisuuden suojamuotojen käytön taustalla vaikuttavat ajan ja liiketoiminnan sekä yhteiskunnallisen kehityksen myötä muuttuvat yritysten tarpeet.

Asko Metsola

Asiantuntija, IPR sekä sisämarkkina- ja kuluttajansuojasääntely
asko.metsola@ek.fi, +358 40 8403735

Yksityisen kopioinnin hyvityksen uudistus

Asia

Yksityisen kopioinnin hyvitysjärjestelmää on ehdotettu kehitettäväksi budjettirahoitteisesta tallennuslaitte pohjaiseksi. Hyvitysmaksu perittäisiin tallennuslaitteiden valmistajilta, maahantuojilta ja tarvittaessa jälleenmyyjiltä.

Maksun piiriin kuuluisivat digitaaliset tallennuslaitteet, matkapuhelimet, tietokoneet ja tabletit sekä tietyt muut laitteet ja palvelut. Vaihtoehtona selvityshenkilö esittää maksun liittämistä nettiliittymälaskutukseen.

Tekijänoikeuslain 2 a luvun mukainen hyvitys perustuu tietoyhteiskuntadirektiiviin.

Suomessa yksityisen kopioinnin hyvitys on vuodesta 2015 lähtien maksettu valtion talousarvioon varatusta määrärahasta, joka oli vuosina 2015–2024 11 miljoonaa euroa ja vuonna 2025 5,5 M€. Yksityinen kopioinnin tutkimuksen mukaan yksityinen kopiointi on tänä aikana puolittunut.

Missä mennään?

Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) käynnisti elokuussa 2024 yksityisen kopioinnin hyvitysmaksujärjestelmän uudistamisen selvitystyön ja nimesi selvityshenkilöksi hovioikeudenneuvos Kristiina Harengon.

Helmikuussa 2025 julkaistussa selvityksessään Harenko esitti budjettirahoitus pohjaisen järjestelmän korvaamista ennen vuotta 2015 käytössä olleella tallennuslaitte pohjaisella yksityisen kopioinnin hyvitysjärjestelmällä.

Selvityshenkilön mukaan asian valmistelu vaatii merkittävästi lisäselvityksiä. Koska hyvitysmaksun hallinnoinnin järjestäminen vie aikaa, uusi järjestelmä ei voisi selvityshenkilön mukaan tulla voimaan ennen 1.1.2027.

EK:n kanta

EK katsoo, että hyvitys tulisi ensisijaisesti järjestää nykyisin voimassa olevan budjettimallin pohjalta. EK ei pidä tallennuslaitte pohjaista maksua perusteltuna.

Selvityshenkilön kyselyyn antamassa lausunnossaan EK tuki Medialiiton, FiCom ry:n ja tekijänoikeuksien käyttäjien neuvottelukunnan lausuntoja.

Asko Metsola

Asiantuntija, IPR sekä sisämarkkina- ja kuluttajansuojasääntely
asko.metsola@ek.fi, +358 40 8403735

Tekijänoikeuslain 25 f § / 25 h § selkeytys

Asia

Tekijänoikeuslain 25 f § tarkoittaman alkuperäisen radio- ja televisiolähetyksen sekä 25 h § tarkoittaman edelleen lähettämisen määritelmiä on vaadittu selkeytettäväksi. Epäselvä lainsäädäntö luo epävarman liiketoimintaympäristön ja hidastaa kotimaisen AV-alan kehitystä.

Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaan hallituskaudella arvioidaan tekijänoikeuslainsäädännön kokonaisuudistuksen tarve tekijänoikeusjärjestelmän läpinäkyvyyden sekä lainsäädännön selkeyden ja ymmärrettävyyden vahvistamiseksi. Taustalla on eduskunnan edellisellä kaudella hyväksymä lausuma, jolla se edellytti valtioneuvoston huomioivan määrittelytarpeet erityisesti alkuperäisen ja edelleen lähettämisen suhteen arvioidessa tekijänoikeuslain toimivuutta ja vaikutuksia eri tahojen ja toimijoiden näkökulmista.

Missä mennään?

Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) on laatinut radio- ja tv-lähetyksen edelleen lähettämistä taustamuistion, jonka luonnosta on esitelty tekijänoikeusasioiden neuvottelukunnassa 10.12.2024. Täydennetty muistio on 26.5.2025 pidetyssä neuvottelukunnan kokouksessa luvattu toimittaa neuvottelukunnan jäsenille.

OKM järjesti aiemmin syksyllä 2024 kyselyn verkkolähetyksdirektiivin kansallisen täytäntöönpanon vaikutuksista, mukaan lukien mahdollisesta alkuperäistä lähettämistä ja edelleen lähettämistä koskevan sääntelyn soveltaminen selkeytymisestä tekijänoikeuslain 25 h § muutoksen myötä. Vastaukset jakaantuivat lausuntopalautteen yhteenvedon mukaan selkeästi kahteen ryhmään tekijänoikeusjärjestöjen katsoessa sääntelyn selkeytyneen ja muiden vastaajien katsoessa oikeustilan olevan edelleen epäselvä.

EK:n kanta

Verkkolähetyksdirektiivin implementoinnin yhteydessä eduskunnan talousvaliokunnalle antamassa lausunnossaan EK totesi, että lainsäädännössä tulee selkeästi todeta, että alkuperäistä lähettämistä on millä tahansa tekniikalla ja yleensä alihankkijoita käyttäen tv-yhtiön toimesta tai valtuuttamana toteutettava lähettäminen yleisölle. Suomessa vapaasti vastaanotettavien televisiokanavien alkuperäinen lähettäminen tapahtuu esimerkiksi antenni-, kaapeli-, IPTV- ja verkkolähetyksinä. Lausunnon mukaan alkuperäisen ja edelleen lähettämisen määritelmät on selkeytettävä

Asko Metsola

Asiantuntija, IPR sekä sisämarkkina- ja kuluttajansuojasääntely
asko.metsola@ek.fi, +358 40 8403735

Tuotevastuudirektiivin implementointi

Asia

Uusi tuotevastuudirektiivi korvaa voimassa olevan vanhan tuotevastuudirektiivin ja edellyttää muutoksia tuotevastuulakiin. Vastuu viallisen tuotteen aiheuttamasta vahingosta laajennetaan koskemaan nykyistä useampia tuotteen toimitusketjun toimijoita ja korvattavan vahingon alaraja poistetaan omaisuusvahingoissa.

Tuotevastuusääntöjä päivitetään sopimaan paremmin digiajan, kiertotalouden ja globaalien arvoketjujen vaikutuksiin. Myös vanhentumissääntöksiä tarkistetaan.

Missä mennään?

Oikeusministeriön (OM) asettaman työryhmän toimikausi on 1.3.2025-1.2.2026. Työryhmän tehtävä on valmistella hallituksen esityksen muotoon laadittu ehdotus uuden tuotevastuudirektiivin täytäntöön panemiseksi tarvittavista säännöksistä. EK on jäsen työryhmässä.

Tuotevastuudirektiivi on pantava täytäntöön viimeistään 9.12.2026.

EK:n kanta

Tuotevastuudirektiiviehdotuksen eduskuntakäsittelyssä EK suhtautui kriittisesti kanneaikaa ja korvattavan vahingon alarajan poistamista omaisuusvahingoilta koskeviin muutoksiin. Lisäksi EK piti tuotekäsittelyvahinkoja koskevan vastuunrajoituksen kansallisen liikkumavaran poistamisen perusteltuna. Direktiivin soveltamisalan laajenemista EK piti olennaisena muutoksena, jonka tarpeellisuutta ja mahdollisia vaikutuksia tulisi tarkastella kriittisesti. Direktiivi aiheuttaa olennaisia lisäkustannuksia yrityksille ja johtaa tarpeeseen varautua riskiin joutua vahingonkorvausvastuuseen.

Asko Metsola

Asiantuntija, IPR sekä sisämarkkina- ja kuluttajansuojasääntely
asko.metsola@ek.fi, +358 40 8403735

Viherpesudirektiivin implementointi

Asia

Yritysten päivitettävä markkinointimateriaalejaan siten, ettei niissä käytetä harhaanjohtavia tai perusteettomia ympäristöväitteitä. Kyse on olennaisesta muutoksesta suhteessa nykytilaan.

Mainonnassa ei saa jatkossa käyttää esimerkiksi ilmauksia "vastuullinen", "ympäristöystävällinen" tai "ekologinen", ellei yritys pysty luotettavasti todistamaan väitteitä ja osoittamaan toiminnan täyttävän korkean ympäristönsuojelun tason.

Viherpesudirektiivin (viherpesudirektiivillä) täydennetään UCP-direktiivin säännöksiä harhaanjohtavasta kaupallisesta menettelystä ja harhaanjohtavista mainitsematta jättämisistä sekä kuluttajaoikeusdirektiivin sopimuksen tekemisestä annettavien tietojen osalta. Tämä edellyttää muutoksia kuluttajansuojalain 2 ja 6 lukuihin.

Missä mennään?

Oikeusministeriön (OM) kuluttajansuojalain uudistamista vihreän siirtymän edistämiseksi varten asettaman työryhmän määräaika on pidennetty syyskuulle 2025 (alun perin 4.6.2024-31.5.2025). Hallituksen esitys kuluttajansuojalain muuttamisesta on arvioitu annettavan viikolla 9/2026.

Viherpesudirektiivi on implementoitava viimeistään 27.3.2026 ja sen säännöksiä on alettava soveltaa 27.9.2026

EK:n kanta

Direktiiviehdotuksen eduskuntakäsittelyssä EK suhtautui kriittisesti ennen sopimuksen tekemistä kuluttajalle annettavien tietojen lisäämiseen, koska kyse jo ennestään merkittävästä laajennuksesta.

EK katsoo, että direktiivin soveltamisen alkua tulisi siirtää eteenpäin. Tämä vaatisi komissiolta uuden, ns. stop-the-clock -muotoisen lainsäädäntöehdotuksen.

Asko Metsola

Asiantuntija, IPR sekä sisämarkkina- ja kuluttajansuojasääntely
asko.metsola@ek.fi, +358 40 8403735

Tavaroiden korjauttamisdirektiivin implementointi

Asia

Valmistajille velvollisuus tarjota kuluttajille mahdollisuus korjauttaa tavarat, joiden korjattavuudelle on asetettu eurooppalaiset kriteerit. Valmistajat eivät myöskään saa rajoittaa tavaroiden korjaamista tai varaosien käyttöä.

Tavaran virhevastuuta jatketaan 12 kuukaudella, jos tavara korjataan virhevastuuajana.

Suomessa virhevastuuajana on sidottu tavaran oletettuun käyttöikä, joten vähintään kolmen vuoden virhevastuulla vaikutusta vain tavaroissa, joiden oletettu käyttöikä olisi alle kolme vuotta.

Tavaroiden korjauttamisdirektiivi edellyttää uutta sääntelyä kuluttajansuojalain 5 lukuun sekä lakiin kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista. Lisäksi direktiivi edellyttää kansallisia toimenpiteitä korjaamista koskevaa verkkoalustaa varten.

Missä mennään?

Oikeusministeriön (OM) kuluttajansuojalain uudistamista vihreän siirtymän edistämiseksi varten asettaman työryhmän määräaika on pidennetty syyskuulle 2025 (alun perin 4.6.2024-31.5.2025). Hallituksen esitys kuluttajansuojalain muuttamisesta on arvioitu annettavan viikolla 9/2026.

Tavaroiden korjauttamisdirektiivi on implementoitava viimeistään 31.7.2026, jolloin myös sen säännöksiä on alettava soveltaa.

EK:n kanta

Direktiiviehdotuksen eduskuntakäsittelyn aikana EK katsoi, että virhevastuuajana lähtökohtainen päätösvalta tavaran korjaamisesta tulisi olla elinkeinonharjoittajalla. Korjauspalveluiden verkkoalustan käyttämisen tulisi olla yrityksille vapaaehtoista.

Asko Metsola

Asiantuntija, IPR sekä sisämarkkina- ja kuluttajansuojasääntely
asko.metsola@ek.fi, +358 40 8403735

ADR-direktiivin muuttaminen

Asia

Kuluttajariitojen vaihtoehtoista riidanratkaisua (Alternative Dispute Resolution) koskevaa ADR-direktiiviä muutetaan. Oletuksena on, että sääntely kiristyy maltillisesti, mutta ei muuta Suomen järjestelmän peruselementtejä.

Direktiivin soveltamisala laajenee sopimusta edeltäviin vaiheisiin (esim. mainonta ja tiedottaminen), datalla rahan sijaan maksettaviin palveluihin sekä kolmansiin maihin sijoittautuneisiin elinkeinonharjoittajiin, jos sekä elinkeinonharjoittaja että kuluttaja ovat molemmat hyväksyneet vaihtoehtoisen riidanratkaisun käytön.

Ehdotukseen ADR-menettelystä on jatkossa aikaa vastata 20 päivää (tai 30 päivää poikkeuksellisissa tai hyvin monimutkaisissa tilanteissa). Jäsenvaltiot saavat jatkossakin itse päättää, onko ADR-menettelyyn osallistuminen yrityksille pakollista vai vapaaehtoista.

Missä mennään?

Komissio ehdotti lokakuussa 2023 ADR-direktiivin muuttamista ja verkkovälitteisestä riidanratkaisusta annetun ODR-asetuksen kumoamista sekä antoi suosituksen riidanratkaisumenettelyjen laatuvaatimuksista.

ODR-asetuksen kumoamista koskevat asetus annettiin joulukuussa 2024 ja ODR-riidanratkaisufoorumi lakkautettiin 20.7.2025.

Neuvosto ja parlamentti pääsivät sopuun ADR-direktiivin muuttamisesta kesäkuussa 2025, mutta ADR-direktiivin eteneminen edellyttää vielä molempien toimielimien virallista hyväksyntää.

EK:n kanta

Komission ehdotusten eduskuntakäsittelyssä lausunnoissaan talbus- ja lakivaliokunnille EK piti tasapuolisten kilpailuolosuhteiden takaamista eurooppalaisille yrityksille tärkeänä, erityisesti suhteessa kolmansista maista käsin EU:n markkinoilla toimiviin verkkokauppoihin.

Ehdotettua soveltamisalan laajennusta sopimussuhteen ulkopuolisiin kysymyksiin EK piti epäselvänä. Erityisen tärkeänä EK piti sitä, että vaihtoehtoiseen riidanratkaisuprosessiin osallistuminen pysyy jatkossakin elinkeinonharjoittajien kannalta vapaaehtoisena.

Asko Metsola

Asiantuntija, IPR sekä sisämarkkina- ja kuluttajansuojasääntely
asko.metsola@ek.fi, +358 40 8403735

Standardointiasetuksen uudistus

Asia

Komissio on uudistamassa vuonna 2012 hyväksytyä standardisointiasetusta.

Komissio ilmoitti tarkastelevansa standardointiasetusta vuoden 2025 [kilpailukykykompassissa](#), tavoitteenaan tehdä standardien laatimisprosesseista nopeampia ja helpommin saavutettavia, erityisesti pk-yrityksille ja startup-yrityksille.

Uudistuksen taustalla on vuonna 2022 julkaistu EU:n uuteen [standardisointistrategiaan](#), jonka tavoitteena on muun muassa varmistaa, että standardit vastaavat muuttuvan maailman tarpeisiin ja niitä hyödynnetään mahdollisimman hyvin EU:n kilpailukyvyyn ja eri politiikkatavoitteiden tukena.

Missä mennään?

Komission [kannanottopyyntö](#) oli auki 23.6.-21.7.2025. Julkinen kuuleminen oli suunniteltu Q2/2025, mutta ole vielä auennut.

Komission on tarkoitus antaa ehdotuksensa Q2/2026.

EK:n kanta

EK ei vastannut komission kannanottopyyntöön, mutta on kannattanut kokonaisuudistuksen sijaan asetuksen muuttamista vain tarvittavilta osin.

Standardointijärjestelmän avoimuudesta ja osallistavuudesta on huolehdittava siten, että kaikki sidosryhmät, mukaan lukien pk-yritykset, huomioidaan.

Asko Metsola

Asiantuntija, IPR sekä sisämarkkina- ja kuluttajansuojasääntely
asko.metsola@ek.fi, +358 40 8403735

NLF-sääntöjen uudistus

Asia

Komissio harkitsee mm. tuotesäätelyn yhdenmukaistamista koskevan ns. uuden lainsäädäntökehysten (New Legislative Framework) uudistamista.

Nykytilan säilyttämisen sekä sääntelyä kevyemmän ohjeistuksen vaihtoehtona on myös lisäsäätely, joka voisi pitää sisällään esimerkiksi digitaalisen tuotepassin pakollisuuden, vaatimustenmukaisuuden arvioinnin uudistamisen, määritelmien yhdenmukaistamisen muun lainsäädännön kuten markkinavalvonta-asetuksen kanssa, ilmoitettujen laitosten toiminnan selkeyttämisen ja valvonnan tehostamisen sekä vaarallisia tai vaatimustenvastaisia tuotteita koskevat toimet.

Taustalla on komission vuoden 2022 selvitys, jossa todettiin tarve nykyaikaistaa järjestelmää vastaamaan markkinoiden muutoksia, kiertotalouden tavoitteita ja digitalisaatiota.

Missä mennään?

Komission kannanottopyyntö oli auki 14.7.-2.9.2025 ja keräsi 133 vastausta. Julkinen kuuleminen on odotettavissa Q4/2025 ja komission ehdotus Q3/2026.

Euroopan parlamentin sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan (IMCO) oma-aloitteinen menettely parlamentin kannanmuotoiluksi NLF:n tarkistamiseen on jo aloitettu ja raportööri David Cormand (Vihreät/EFA, Ranska) tuki ensimmäisessä näkemystenvaihdossa erityisesti digitaalisen tuotepassin käyttöönottoa materiaalien jäljitettävyyden työkaluna sekä vaati tiukempia ympäristönsuojelun läpinäkyvyysvelvoitteita. Lisäksi Cormand esitti lisävelvoitteiden asettamista talouden toimijoille ja alustoille niiden vaatimustenmukaisuushistorian osalta.

EK:n kanta

EK:n mielestä NLF on erinomainen järjestelmä tuotevaatimusten yhdenmukaistamiseen, joten on varmistettava, että sen perusperiaatteita noudatetaan ja sovelletaan johdonmukaisesti.

Nykyisen lainsäädännön hajanaisuus on korjattava ja lisäksi järjestelmä on yhteensovitettava vihreää ja digitaalista siirtymää koskevien säädösten kanssa. Otettava lisäksi huomioon uudet liiketoimintamallit. Digitaaliseen tuotepassiin ainoastaan relevantit tiedot, vältettävä päällekkäistä raportointia. Tehokas markkinavalvonta on tärkeää reilun kilpailun varmistamiseksi.

Asko Metsola

Asiantuntija, IPR sekä sisämarkkina- ja kuluttajansuojasääntely
asko.metsola@ek.fi, +358 40 8403735

Digital Fairness Act

Asia

Komissio on ehdottamassa uutta kuluttajansuojasääntelyä digitaaliseen ympäristöön. Kyse olisi yritysten velvoitteita kasvattavasta lisäsääntelystä.

Uudella sääntelyllä puututtaisiin mm. pimeisiin käytäntöihin, riippuvuutta aiheuttaviin suunnitteluominaisuuksiin, sosiaalisen median vaikuttajiin sekä personointiin. Ehdotus pitäisi todennäköisesti sisältää nk. Fairness-by-design -velvoitteen, käännetyn todistustaakan menettelyjen sopimattomuudesta sekä pakollisen iän varmistamisen / arvioinnin. Sääntelyn tavoitteena on varmistaa tasapuoliset toimintaedellytykset verkkokauppiaille sekä helpottaa täytäntöönpanon valvontaa.

Missä mennään?

Komission [kuuleminen](#) on auki 17.7.-24.10.2025.

Oikeusministeriö järjesti keskustelutilaisuuden Suomen vastauksesta 5.9.2025.

Komission on tarkoitus antaa ehdotuksensa Q3/2026. Kuulemisen kysymyksenasettelu viittaa asetukseen direktiivin sijaan.

Taustalla on komission lokakuussa 2024 julkaisema [raportti](#), jossa todettiin, että EU:n nykyinen kuluttajalainsäädäntö ei ole riittävän tehokas puuttumaan nykyisiin ja uusiin kuluttajille digitaalisessa ympäristössä aiheutuviin haittoihin.

EK:n kanta

Uusien lisävelvoitteiden esittäminen on ennen aikaista ja ensisijaisesti tulisi keskittyä hiljattain hyväksytyjen säännösten (DSA, DMA, AIA, DA sekä GPSR) asianmukaiseen täytäntöönpanoon sekä markkinanvalvonnan tehokkuuteen.

DFA tuo lisäsääntelyä yrityksille jo valmiiksi raskaasti säännellyllä sektorilla, joten myös sääntelyn keventämistä tulee harkita. Ehdotus herättää myös kysymyksen siitä, uudistetaanko kuluttajansuojalainsäädäntöä kokonaisvaltaisemmin vai pistemäisesti nykyisen sääntelyn päälle?

Asko Metsola

Asiantuntija, IPR sekä sisämarkkina- ja kuluttajansuojasääntely
asko.metsola@ek.fi, +358 40 8403735

CER-direktiivin toimeenpano

Asia

Kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvyn varmistamista koskeva CER-direktiivi on tullut sovellettavaksi. Sääntelyn fokus on jatkuvuudenhallinnassa (riskienhallinta ja toipumiskyky häiriöistä).

Direktiivi koskee yhtätoista sektoria ja kattaa liikenteen, energian, pankit, finanssimarkkinat, terveyden, vesi- ja jätevesihuollon, digitaalisen infrastruktuurin, julkishallinnon, avaruuden sekä elintarvikehuollon.

Soveltamisala on osin sama kuin NIS2-direktiivin. Tarkoituksena on kattaa kyber-fyysiset rajapinnat ja huomioida sektori- ja valtiorajat ylittävät keskinäisriippuvuudet.

Kansallisen toimeenpanon kannalta keskeisin on laki yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta (310/2025), joka tuli voimaan 1.7.2025.

Missä mennään?

Toimeenpano etenee direktiivin asettamien määräaikojen mukaisesti:

- Jäsenvaltioiden on laadittava kansallinen CER-riskiarvio 17.1.2026 mennessä.
- Jäsenvaltioiden on nimettävä kansallisesti kriittiset toimijat 17.7.2026 mennessä.
- Kriittisten toimijoiden on laadittava riskiarvio yhdeksän kuukauden kuluessa siitä, kun se sai tiedon kriittiseksi toimijaksi nimeämisestään.
- Kriittisten toimijoiden on laadittava häiriönsietokykyään koskeva suunnitelma vuoden kuluessa riskiarvion laatimisesta.
- Jatkossa riskiarvio on laadittava vähintään neljän vuoden välein tai tarvittaessa.

Ajantasainen lainsäädäntö

<https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2025/310>

EK:n kanta

Toimeenpanossa on keskeistä varmistaa säännösten ja vaatimustason mahdollisimman yhdenmukainen soveltaminen eri sektoreilla, koska valvovat viranomaiset ovat sektorikohtaisia.

Samoin on keskeistä seurata, paljonko kriittisiä toimijoita tunnustetaan kansallisesti ja onko niiden määrä riittävästi verrannollinen muiden jäsenmaiden kriittisten toimijoiden määrään. Kriittisen toimijan kriteerit ovat melko avoimia ja tulkinnanvaraisia, eikä tässä vaiheessa ole tiedossa, paljonko kriittisiä toimijoita lopulta tullaan nimeämään.

Markku Rajamäki

Johtava asiantuntija, yritysturvallisuus, riskienhallinta ja varautuminen
markku.rajamaki@ek.fi, +358 40 553 9137

eEvidence -toimeenpano

Asia

Sääntely mahdollistaa ulkomaisten lainvalvontaviranomaisten suoraan suomalaiselle yritykselle osoittamat pyynnöt.

Lainvalvontaviranomaisen rajat ylittävä pääsy sähköiseen todistusaineistoon EU-alueella (*The regulation on European production and preservation orders*). Kokonaisuus kattaa sekä asetuksen että direktiivin.

Soveltamisalan ytimessä ovat sähköisiä viestintäpalveluita EU-alueella tarjoavat. Finanssialan toimivat eivät kuulu soveltamisalaan. Pääsy koskisi sekä tilaaja-, liikenne- että sisältödataa, joskin kahdelle jälkimmäiselle on korkeampi kynnys (tietyt rikosnimikkeet tai maksimirangaistus vähintään kolme vuotta).

Missä mennään?

Asetus julkaistiin 28.7.2023 ja sen soveltaminen alkaa 18.8.2026.

Hallituksen esitysluonnos oli lausunnoilla keväällä ja asia on nyt jatkovalmistelussa. Arvioitu hallituksen esityksen esittelyviikko on 43/2025.

EK:n kanta

Yritysten velvoitteet ja sanktiot ovat kovia (esim. kiiretilanteiden vastausmääräaika 8 h ja sanktiot 2 % globaalista liikevaihdosta).

Mekanismi kohdeorganisaation oman valtion viranomaistuen saamiseksi olisi voinut olla parempi.

Käsittelyn aikana Suomen kanta oli jossain määrin kriittinen ja keskittyi muun muassa kohdevaltion täytäntöönpanoviranomaisen liian rajoitettuun asemaan. EK tuki kantaa ja piti tärkeänä, että yritysten voitava luottaa oman valtion viranomaisten tukeen asiassa. Nyt vaikutamme oikeusministeriöön (OM) ja pyrimme varmistamaan, että tämä toteutuu Suomessa.

Markku Rajamäki

Johtava asiantuntija, yritysturvallisuus, riskienhallinta ja varautuminen
markku.rajamaki@ek.fi, +358 40 553 9137

Kyberkestävyyssäädöksen (CRA) toimeenpano

Asia

Cyber Resilience Actin (CRA) tarkoitus on luoda yhteiseurooppalaiset kyberturvallisuusvaatimukset sisämarkkinalla myytävälle verkkoon kytkettäville digitaalisille laitteille ja palveluille (products with digital elements) koko niiden elinkaaren ajan.

Tavoitteena on suojella kuluttajia ja markkinaa kyberturvallisuusloukkauksilta. Taustalla on myös tavoite kasvattaa EU:n kyberpuolustuskykyä ja aloite on nähtävä myös osana EU:n teknologiseen suvereniteettiin liittyviä pyrkimyksiä.

Missä mennään?

CRA tuli voimaan joulukuussa 2024. Tuotteilta edellytetään vaatimustenmukaisuutta siirtymäajan jälkeen joulukuusta 2027 alkaen. Osaa velvoitteista sovelletaan kuitenkin jo aiemmin, esimerkiksi haavoittuvuuksien raportointia koskevia vaatimuksia syyskuusta 2026 alkaen.

Saimme Kyberala ry:n edustajan EK:n eurooppalaisen kattojärjestön BusinessEuropen edustajana CRA Expert Groupin kokoonpanoon viisivuotiskaudelle. Työ on jo alkanut.

Säädöksen kansalliset toimeenpanolakiuonnokset olivat lausuttavana loppukesästä ja asia on nyt jatkovalmistelussa. Arvioitu hallituksen esityksen esittelyviikko on viikko 48/2025

EK:n kanta

Asetuksen tavoitteet ovat hyviä ja kannatettavia. Verkossa keskinäisriippuvuudet ovat suuria ja koskettavat kaikkia.

Asetuksen heikkous liittyy määritelmiin ja vaatimusten kohdennuksiin, jotka ovat jossain määrin haasteellisia. Kansallisessa toimeenpanossa pyritään varmistamaan valvonnan selkeys ja ennakoitavuus.

Markku Rajamäki

Johtava asiantuntija, yritysturvallisuus,
riskienhallinta ja varautuminen
markku.rajamaki@ek.fi, +358 40 553 9137

Valmiuslain kokonaisuudistus

Asia

Valmiuslakia uudistetaan. Tavoitteena on rakentaa tarvittavat toimivaltuudet kriisien johtamiseen ja varautumiseen siten, että yhteiskunnan toimintaedellytykset turvataan poikkeusoloissa.

Oikeusministeriö päätti 12/2021 aloittaa valmiuslain kokonaisuudistuksen, joka alkoi keväällä 2022 ja jonka arvioitiin vievän 3,5-4 vuotta (syksyyn 2025 mennessä).

Venäjän hyökättyä Ukrainaan oikeusministeriö (OM) aloitti kiireellisenä pienemmän osittaisuudistuksen, jossa päivitettiin kiireellisesti kesällä 2022 lain poikkeusolomääritelmä (uusi 3 § 6.kohta) ja tarvittavat poikkeusvaltuussäännökset kattamaan myös erilaiset hybridivaikuttamiseen liittyvät uhkat mukaan lukien ns. välineellistetty maahanmuutto (vrt. vuoden 2015 tapahtumat).

Missä mennään?

Kiireelliset muutokset tulivat voimaan 15.7.2022. Kokonaisuudistustyö alkoi oikeusministeriössä (OM) syys-lokakuussa 2022. Valmistelutyöryhmän työtä tukee parlamentaarinen seurantaryhmä.

Työ on jonkin verran myöhässä ennakoidusta aikataulusta ja työryhmä on saanut jatkoaikaa työnsä. Työryhmän mietintö on nyt tarkoitus lähettää lausunnoille syksyllä 2025 ja hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle alkuvuodesta 2026.

Hankkeen rinnalla toteutetaan kaikilla hallinnonaloilla häiriö- ja kriisitilannesäätelyn kokonaistarkastelu, millä pyritään siihen, että normaalioloja ja poikkeusoloja koskevan säätelyn välille ei jäisi kattamattomia skenaarioita, joihin lainsäädäntö ei vastaa.

EK:n kanta

EK on samaa mieltä esityksen tavoitteista ja valmiuslain päivittämistarpeesta.

EK on kiinnittänyt huomiota muutamien poikkeusvaltuuksien ja niihin liittyvien korvauskysymysten epäselvyyteen. Olemme myös aiemmin esittäneet, että valmistelua tulisi kiirehtiä.

Markku Rajamäki

Johtava asiantuntija, yritysturvallisuus,
riskienhallinta ja varautuminen
markku.rajamaki@ek.fi, +358 40 553 9137

Huoltovarmuuslainsäädännön päivittäminen

Asia

Huoltovarmuuslainsäädäntöä uudistetaan ja Huoltovarmuuskeskusta (HVK) koskevaa sääntelyä muutetaan olennaisesti.

Lausuntokierroksella olleen hallituksen esitysluonnoksen mukaan HVK:sta tulisi virasto ja kaikista työsuhteisista työntekijöistä virkamiehiä. Toimitusjohtajasta tulisi pääjohtaja (5-v. kausi).

Virastostatuksen myötä HVK:n ja poolien toimintamenot tulisivat nykyisen rahaston sijaan valtion talousarviosta ja huoltovarmuusrahastoa käytettäisiin materiaalsen huoltovarmuuden kehittämiseen.

Nykyisin sekä HVK:n hallituksessa että Huoltovarmuusneuvostossa on elinkeinoelämän edustus. Hallitus lakkautettaisiin ja sen tilalle tulisi poikkihallinnollinen ohjausryhmä, jossa elinkeinoelämä ei olisi edustettuna. Poolien tiedonsaantioikeus yrityksiltä poistuisi.

Missä mennään?

Lajissaan ensimmäinen huoltovarmuusselonteko julkaistiin juuri ennen eduskuntavaaleja keväällä 2023.

Huoltovarmuuden tavoitepäättös on päivitetty tällä hallituskaudella. Nyt käynnissä on huoltovarmuuden turvaamisesta annetun lain ja Huoltovarmuuskeskuksesta annetun lain uudistamistyö.

Huoltovarmuuslainsäädäntöä muuttava hallituksen esitysluonnos oli lausunnoilla loppukesästä. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle budjettilakina syyskuussa 2025. Muutokset tulisivat voimaan vuoden 2026 alussa.

EK:n kanta

EK:n kanta on melko kriittinen, koska muutokset vähentäisivät elinkeinoelämän osallistamista huoltovarmuuden ohjauksessa ja nähdään riski, että toiminnasta tulisi byrokraattisempaa. Tavoittelemme vähimmillään tasapainottavia elementtejä mukaan.

Markku Rajamäki

Johtava asiantuntija, yritysturvallisuus,
riskienhallinta ja varautuminen
markku.rajamaki@ek.fi, +358 40 553 9137

Uhkailuun ja häirintään liittyvät lakimuutokset

Asia

Elinkeinoelämä on ajanut jo 10-20 vuotta uudistuksia, joilla parannettaisiin työnantajan mahdollisuuksia puuttua työntekijän työssään kohtaamaan uhkailuun ja väkivaltaan.

Työterveyslaitoksen arvion mukaan 110 000 suomalaista joutuu vuosittain työssään uhkailun ja väkivallan kohteeksi. Pahin tilanne on sosiaali- ja terveysalalla, kaupan alalla, vartioimisalalla sekä majoitus- ja ravintola-alalla. Tilanne on heikentynyt viime aikoina entisestään.

Jo toteutunut hyvä uudistus on 10/2021 voimaan tullut laittoman uhkauksen syyteoikeuden muutos.

Tämän lisäksi tarvitaan lähestymiskiellon tyyppinen instrumentti, joka kuitenkin koskisi yrityksen tiloja ja jota työnantaja voisi hakea.

Missä mennään?

Yrityslähestymiskiellon säätäminen kirjattu hallitusohjelmaan. Esimerkiksi Ruotsissa vastaava kauppaliikkeitä, uimahalleja ja kirjastoja koskeva kielto on ollut voimassa 03/2021 lähtien.

Esiselvitys valmistui alkuvuodesta 2025 ja lainvalmisteluhanke asetettiin kesällä 2025. Muun muassa Kaupan Liiton edustus saatiin hankkeen seurantaryhmään. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa vuoden 2026 aikana.

EK, Kaupan Liitto, Suomen Yrittäjät ja PAM jatkavat yhteistyössä vaikuttamistyötä ja pyrkivät varmistamaan toimivan lainsäädäntöratkaisun asiassa.

EK:n kanta

Yrityslähestymiskiellosta säätäminen on EK:n pitkäaikainen tavoite.

On hyvä, että laittoman uhkauksen syyteoikeuden muutos on lopultakin voimassa. Lisäksi keinovalikoimaan tarvitaan yrityslähestymiskielto, joka saatiin myös Orpon hallituksen ohjelmaan ja josta on nyt valmistelu aloitettu.

On selvää, että yritysten pitää näiden reaktiivisten toimien lisäksi laatia oma prosessinsa ja ohjeensa, miten tilanteet työpaikalla käsitellään, ja ennen kaikkea, miten niitä ehkäistään.

Markku Rajamäki

Johtava asiantuntija, yritysturvallisuus, riskienhallinta ja varautuminen
markku.rajamaki@ek.fi, +358 40 553 9137

Yhteisösakkojärjestelmän muutospaineet

Asia

On nähtävissä riski, että yhteisösakon rangaistusasteikkoa tullaan lähivuosina korottamaan merkittävästi nykyisestä.

Rikoslain nykyinen yhteisösakon rangaistusasteikko on 850 – 850 000 €, jota sovelletaan kaikkiin yhteisösakolla rangaistaviin rikoksiin.

Toimeenpantavana on parhaillaan pakoterikodirektiivi ja ympäristörikodirektiivi, joissa törkeimpien tekemuotojen yhteisösakkoasteikko on 5 % globaalista liikevaihdosta, vähintään 850 000 € ja enintään 40 M€. Tämän vuoksi oikeusministeriö (OM) on harkitsemassa, tulisiko Suomen yleistä yhteisösakon asteikkoa muuttaa tätä vastaavasti niin, että asteikkoa sovellettaisiin vastaisuudessa kaikkiin yhteisösakolla rangaistaviin rikoksiin. Asiasta ei ole vielä aloitettu valmistelua, mutta EK pitää tätä todennäköisenä jollain aikavälillä.

Missä mennään?

Pakoterikodirektiivin kansallinen toimeenpanolakiesitys on hyväksytty keväällä 2025 ja se on tullut voimaan 20.5.2025.

Ympäristörikodirektiivin kansallisen toimeenpanohankkeen määräaika päättyy 06/2026.

EK:n kanta

EK ei kannata yhteisösakon asteikon muuttamista kaikilla rikoksilla koskien vain sen vuoksi, että direktiivit tiettyjen rikostunnusmerkistöjen osalta edellyttävät korkeampaa asteikkoa.

Jos kokonaisuudistus päätetään tehdä, EK on viestinyt oikeusministeriölle (OM) näkemyksensä huomioon otettavista seikoista. Näitä ovat muun muassa 1) yrityksen taloudellisen aseman huomiointi (kannattavuus, ei vain liikevaihto), 2) sakon tulee perustua sen oikeushenkilön taloudellisiin tunnuslukuihin, jonka toiminnassa rikos on tehty (ei koko konsernin) ja 3) rangaistusasteikon tulisi ohjata käytäntöä (useita asteikkoja).

Markku Rajamäki

Johtava asiantuntija, yritysturvallisuus,
riskienhallinta ja varautuminen
markku.rajamaki@ek.fi, +358 40 553 9137

Rikosprosessilainsäädännön muutokset

Asia

Hallitusohjelmaan perustuen pyrkimyksenä on sujuvoittaa rikosprosessia aina esitutkinnasta lainvoimaiseen tuomioistuimen tuomioon saakka. Tämä on tärkeää myös yrityksille, koska keskeisin oikeusturvan saamisen este rikosasioissa on tällä hetkellä prosessien liian pitkä kesto.

Tämä toteutettaisiin muuttamalla esitutkintalakia, rikosoikeudenkäynnistä rikosasioissa annettua lakia sekä oikeudenkäymiskaarta. Kokonaisuus käsittäisi erilaisia prosessien suoraviivaistamiseen ja yksinkertaistamiseen sekä osin niiden aikaistamiseen liittyviä toimia. Joiltakin osin viranomaisten harkintavalta päätösten tekemisessä myös lisääntyisi nykyisestä.

Missä mennään?

Hallituksen esitysluonnos oli lausunnoilla loppukesästä 2025. Asia on parhaillaan jatkovalmistelussa ja arvioitu hallituksen esityksen esittelyviikko on viikko 50/2025.

EK:n kanta

On kannatettavaa, että prosessia pyritään yksinkertaistamaan ja nopeuttamaan. Tämän vuoksi pääosin esitetyt muutokset ovat kannatettavia.

Mahdollista kuitenkin on, että muutokset tulevat johtamaan aiempaa laajemmin tutkintojen rajaamisiin, keskeyttämisiin ja päättämisiin sekä syyttämättä jättämisiin erityisesti lievemmissä rikoksissa. Lisäksi on ennakoitavissa, että syyttäjät tulevat todennäköisesti vielä nykyistekin laajemmin päättämään, etteivät tule ajamaan asianomistajien yksityisoikeudellisia vaatimuksia.

Markku Rajamäki

Johtava asiantuntija, yritysturvallisuus,
riskienhallinta ja varautuminen
markku.rajamaki@ek.fi, +358 40 553 9137

Rikostorjunnan tiedonvaihto

Asia

Hanke tähtää nykyistä tehokkaampaan rikosten ennalta estämiseen ja torjuntaan mahdollistamalla tähän liittyvän tietojenvaihdon nykyistä laajemmin sekä viranomaisten välillä että viranomaisilta yrityksille ja muille toimijoille. Lakihanke on osa oikeudenkäytön sujuvoittamiseen tähtäävää kokonaisuutta.

Yritysten tiedonsaantimahdollisuuksien parantuminen on erittäin tärkeä asia. Yritykset kykenevät monesti itsekin estämään niiden toimintaan liittyviä rikoksia ja muita riskejä edellyttäen, että ne saavat riittävän ajoissa tarvittavat tiedot päätöksentekonsa pohjaksi.

Missä mennään?

Hallituksen esitysluonnos oli lausunnoilla loppukesästä 2025 ja on nyt jatkovalmistelussa.

Hallituksen esityksen arvioitu esittelyviikko on viikko 46/2025. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian vuoden 2026 aikana.

EK:n kanta

Muutosehdotukset ovat pääosin kannatettavia. Erityisen hyviä ovat muutokset, jotka tähtäävät siihen, että yritykset saisivat nykyistä laajemmin tietoa, jota voidaan käyttää rikosten estämiseksi.

Tietoja voitaisiin luovuttaa aiempaa laajemmin viranomaisten ja julkista tehtävää hoitavan yhteisön lisäksi myös yksityisille tahoille laissa säädetyin edellytyksin. Lisäksi poliisia, rajavartiolaitosta ja tullia koskeviin lakeihin ehdotetaan lisättäväksi nimenomainen säännös tietojen luovuttamisesta CER-kriittisille toimijoille. Jälkimmäisen osalta EK on esittänyt, että tietoja tulisi luovuttaa kaikille kriittisen toimialan yrityksille.

Markku Rajamäki

Johtava asiantuntija, yritysturvallisuus,
riskienhallinta ja varautuminen
markku.rajamaki@ek.fi, +358 40 553 9137

Hallitusohjelman mukainen norminpurku

Asia

Hallitusohjelmassa useita paremman sääntelyn tavoitteita sekä tavoitteita sääntelyn sujuvoittamisesta. Asiat jakautuvat usean ministeriön vastuulle.

Näihin kuuluvat muun muassa yksi yhdestä -periaate, kansallisen lisäsääntelyn välttäminen EU –implementoinnissa, vaikutustenarviointien kehittäminen, 300 normin purkaminen hallituskauden aikana. Myös lainsäädännön vaikutustenarviointineuvoston mandaatin nostaminen lain tasolle.

Missä mennään?

Yksi yhdestä -periaate jalkautettu kaikkien ministeriöiden vastuulle.

Hallitusohjelmakirjauksien on edennyt verraten hitaasti. Hallitus katsoo kuitenkin, että se on purkanut hallituskaudella yhteensä 133 normia ja tämän kustannussäästövaikutus yrityksille olisi noin 120 MEUR.

Pääosan tästä säästöstä (74 MEUR) lasketaan tulevan kirjanpitolain uudistuksesta, jolla tietyn kokoluokan yritykset vapautettiin kestävyysraportointivelvoitteista. Tämän osalta voitaisiin puhua ehkä paremminkin tulevien mahdollisten kustannusten estämisestä kuin varsinaisista kustannussäästöistä.

EK:n kanta

On tärkeää, että paremman sääntelyn tavoitteet ovat vahvasti listattuna hallitusohjelmassa. Monet sitoumukset vaativat koordinaatiota, yhteistyötä ja selkeää ministeriöiden vastuuttamista. Yrityksille saatavia hyötyjä tulee edistää tuottamalla konkreettisia ehdotuksia sekä luomalla rakenteet ja toimintamallit niiden toteuttamiseksi.

EK on päivittänyt ns. laajemman norminpurkulistan ja olemme laatineet esimerkkejä myös suuremmista kokonaisuuksista / teemoista, joissa sääntelyn sujuvoittamista on edistettävä, sekä tätä tukevan selvityksen.

Hannu Ylänen

Johtava asiantuntija, yhtiöoikeus, raportointi, parempi sääntely
hannu.ylanen@ek.fi, +358 40 743 7620

Lainsäädännön arviointineuvoston vahvistaminen

Asia

Lainsäädännön vaikutustenarviointineuvoston mandaattia ollaan nostamassa lain tasolle. Lisäksi lainsäädännön jälkiarvioinnin mandaattia vahvistetaan.

EK on tavoitellut jo pidempään lainsäädännön arviointineuvoston aseman sementoimista lain tasolle. Se lisäisi neuvoston riippumattomuutta ja kasvattaisi osaltaan sen toiminnan legitimitettä.

Missä mennään?

Muutos aiotaan tehdä muuttamalla lakia valtioneuvostosta. Hallituksen esitys on parhaillaan lausuntokierroksella. Muutos olisi tarkoitus saattaa voimaan 1.1.2026

EK:n kanta

EK kannattaa hallituksen esitystä ja katsoo, että muutosehdotus mahdollistaa käytännössä tavoittelemamme muutoksen arviointineuvoston mandaatin lisäämisessä.

On erittäin kannatettavaa, että arviointineuvoston aseman muutos saadaan hoidettua tällä hallituskaudella.

Hannu Ylänen

Johtava asiantuntija, yhtiöoikeus, raportointi,
parempi sääntely
hannu.ylanen@ek.fi, +358 40 743 7620

Osakeyhtiölain osittaismuutokset

Asia

Hallitusohjelmakirjauksen mukaisesti uudistetaan osakeyhtiöitä ja osuuskuntia koskevaa sääntelyä.

Työ perustuu muutama vuosi sitten tehtyihin valtioneuvoston päätöksentekoa tukeva tutkimustoiminnan (VN/TEAS) selvityksiin, joissa kartoitettiin muutostarpeita.

Tavoitteena on muun muassa selvittää seuraavien asioiden viemistä eteenpäin: yhtiön purkamismenettelyn sujuvoittaminen, menettely oman pääoman negatiivisuuden tilanteissa, osakkeiden maksun todentamisen sujuvoittaminen yksityisissä osakeyhtiöissä, julkisen osakeyhtiön hallussa olevien omien osakkeiden enimmäismäärästä luopuminen.

Missä mennään?

EK on ollut jäsenenä oikeusministeriön (OM) työryhmässä, jonka tehtävänä oli valmistella hallituksen esityksen muotoon laadittu ehdotus osakeyhtiölainsäädännön tarkistamiseksi. Työryhmä työ on päättynyt.

Työryhmän mietintö on lausuntokierroksella. Lausuntoja voi antaa [lausuntopalvelussa](#) 20.10.2025 asti.

Hankeikkuna

Osakeyhtiölain ja osuuskuntalain tarkistaminen (OM118:00/2023)

EK:n kanta

EK pitää perusteltuna, että osakeyhtiölakia uudistetaan VN/TEAS -selvitysten pohdintojen ja aiempien lausuntokierrosten kommenttien pohjalta. Useimmat uudistusehdotuksista ovat kannatettavia ja käytännössä sujuvoittavat yhtiöiden hallinnon toimintaa ja vähentävä byrokratiaa ja kustannuksia.

Käytännön tasolla on kyse useista pienistä teknisluonteisista ja selkeyttävistä muutoksista. Mitään suurempia muutoksia tai velvoitteiden vähentymisiä ei tehtävistä muutoksista yrityksille aiheudu.

Hannu Ylänen

Johtava asiantuntija, yhtiöoikeus, raportointi, parempi sääntely
hannu.ylanen@ek.fi, +358 40 743 7620

Yritysvastuudirektiivin implementointi

Asia

Yritysvastuudirektiivin tavoitteena on säädellä yritysten vastuusta kansainvälisissä toimitusketjuissa ihmisoikeus- ja ympäristöasioissa. Direktiivi on hyväksytty, mutta sitä muutetaan uudella omnibus-aloitteella (ks. seuraava dia).

Direktiivissä asianmukainen huolellisuusvelvoite asetetaan yritysten velvollisuudeksi lain tasolla ja sanktioidaan sen rikkominen. Mukana myös ilmaston liittyviä tavoitteita.

Koska direktiiviä muutetaan uudella lainsäädäntöaloitteella, ei nykyinen yritysvastuudirektiivi anna kaikilta osin oikeaa kuvaa yrityksille tulevista velvoitteista.

Missä mennään?

Kansallinen työryhmä aloitti työnsä lokakuussa 2024. Direktiivin implementoimiseksi säädetään kansallinen laki.

26.2. julkistettu Sustainability Omnibus / Omnibus I –hanke muuttaa valmisteluajankäyttöä ja direktiivin sisältöä. Valmistelua kuitenkin jatketaan siltä osin kuin ei ole kyse omnibus-hankkeen piiriin kuuluvasta sisällöstä.

Lain voimaantulomääräaika pidennetään vuodelle, eli se tulee saattaa voimaan vuoden 2028 heinäkuuhun mennessä.

EK:n kanta

EK on katsonut, että toimivan EU-tason yritysvastuudirektiivin saavuttaminen on tärkeää. Ilman EU-tason sääntelyä riskinä on, että vastaavia lakeja säädetään kansallisesti ja sisämarkkina sirpaloituu.

Lakiin kirjattavat vastuut ja velvoitteet tulee saada selkeiksi ja ymmärrettäviksi.

On erittäin tärkeää, että kansallisessa implementoinnissa pidättäydytään ylisääntelystä. Tämä tavoite on onneksi kirjattu työryhmän mandaattiin.

Hannu Ylänen

Johtava asiantuntija, yhtiöoikeus, raportointi, parempi sääntely
hannu.ylanen@ek.fi, +358 40 743 7620

Vastuullisuussääntelyn sujuvoittaminen

Asia

Komissio antoi helmikuussa 2025 lainsäädäntöaloitteen (Sustainability Omnibus, Omnibus I), jolla kevennettäisiin jo hyväksytyjen yritys vastuudirektiivin, kestävyysraportointidirektiivin, taksonomia-asetuksen ja hiilirajamekanismin sääntelyä.

Tavoitteena on vähentää sääntelystä yrityksille aiheutuvia velvoitteita ja kustannuksia. Taustalla on huoli EU:n kilpailukyvyistä.

Komissio esittää muun muassa kestävyysraportointidirektiivin soveltamisalan nostamista, raportoitavien datapisteiden karsimista sekä yritys vastuudirektiivin mukaisen haitallisten vaikutusten tunnistamis- ja arvioimisvelvoitteen rajaamista lähtökohtaisesti vain omaan toimintaan ja suoriin liikekumppaneihin (Tier 1).

Missä mennään?

Neuvosto muodosti oman kantansa ehdotukseen kesäkuussa 2025. Parlamentin on tarkoitus äänestää omasta kannastaan lokakuussa 2025. Tämän jälkeen ehdotus etenee trilogineuvotteluihin.

Neuvoston kanta eroaa komission esityksestä useilta osin. Neuvosto muun muassa haluaisi edelleen nostaa kestävyysraportointidirektiivin ja yritys vastuudirektiivin soveltamisaloja. Parlamentin kanta ei tässä vaiheessa voida ennakoida. Oletettavaa on, että trilogisopu instituutioiden välillä saavutetaan aikaisintaan loppuvuodesta tai keväällä 2026.

ESR-standardien keventäminen etenee EFRAGin puitteissa. EFRAGin tulee antaa näkemyksensä komissiolle 31.10. mennessä.

EK on järjestämässä aiheesta webinaarin, jonka ajankohta tarkentuu myöhemmin.

EK:n kanta

Valtaosa ehdotuksista kannatettavia sellaisenaan, koskien muun muassa siviilioikeudellista vahingonkorvausvelvollisuutta, ryhmäkannetta, liikesuhteen lopettamisvelvoitetta, huolellisuusvelvoitteen arviointiväliä.

Jatkotyöstöä vaatii kestävyysraportointivelvoitteiden sujuvoittamisen tasapaino eri yrityskokoluokkien välillä. Tier 1 –tasolle pysäytettävä seuranta- ja analyysivelvoite ei ole täysin toimiva – riskiperusteisuus-elementti tuotava mukaan ja terminologiaa muokattava. Sidosryhmien määritelmän kaventaminen ei ole tarpeellista.

Hannu Ylänen

Johtava asiantuntija, yhtiöoikeus, raportointi, parempi sääntely
hannu.ylanen@ek.fi, +358 40 743 7620

Kestävyyseraportoinnin stop-the-clock

Asia

Osana helmikuussa 2025 annettua lainsäädäntöaloitetta (Sustainability Omnibus, Omnibus I) komissio ehdotti yritysvastuudirektiivin ja kestävyysraportointidirektiivin soveltamisen siirtämistä eteenpäin.

Ehdotus täydensi samassa yhteydessä annettuja ja direktiivin velvoitteiden muuttamista tarkoittavia säädösehdotuksia.

Ehdotuksen myötä kestävyysraportointiin tulee kahden vuoden lykkäys niin sanotuille toisen ja kolmannen aallon yrityksille. Lykkäys raportointiin ei koske niitä yrityksiä, jotka olivat jo aiemmin velvoitettuja kestävyysraportointiin, eli pörssilistattuja suuryrityksiä ja –konserneja.

Yritysvastuudirektiivin implementoinnin takarajaa lykätään vuodella.

Missä mennään?

Ehdotus käsiteltiin nopeasti EU-lainsäädäntöprosessissa ja se hyväksyttiin keväällä 2025.

Hallitus antoi 4.9.2025 eduskunnalle esityksen, jolla muutettaisiin kirjanpitolain voimaantulosäännöstä. Lain hyväksyminen on käytännössä varmaa.

Lakimuutos tulisi voimaan 1.12.2025, mutta sen säännöksiä voitaisiin soveltaa jo 1.1.2025 alkaneella ja sen jälkeisillä tilikausilla.

EK on järjestämässä aiheesta webinaarin, jonka ajankohta tarkentuu myöhemmin.

EK:n kanta

EK on kannattanut ehdotusta ja toivonut sen mahdollisimman nopeaa käsittelyä EU:ssa ja kansallisesti.

Hannu Ylänen

Johtava asiantuntija, yhtiöoikeus, raportointi, parempi sääntely
hannu.ylanen@ek.fi, +358 40 743 7620

EU:n pakkotyöasetus

Asia

Asetuksen tavoitteena on kieltää ja poistaa pakkotyöllä valmistetut tuotteet EU:n markkinoilta.

Kielto koskee kaikkia talouden toimijoita, ei rajoituksia toimijan kokoon tai juridiseen muotoon liittyen.

Kansallinen viranomainen vastuussa alustavasta ja varsinaisesta tutkimuksesta ja päätöksistä pakkotyön olemassaoloon liittyen.

Asetuksessa ei säännöksiä yritysten korvausvastuusta tai rikosoikeudellisista seuraamuksista. Vaatimus pakkotyöllä valmistettujen tuotteiden poistamisesta myynnistä (vaihtoehtoja: antaminen hyväntekeväisyyteen, kierrättäminen, tekeminen toimimattomaksi).

Missä mennään?

Asetus tuli voimaan 13.12.2024 ja sen soveltaminen alkaa kolme vuotta myöhemmin eli 14.12. 2027.

Kansallisesti pakkotyöasetuksen jatkotyöstöä tehdään virkamiestyönä työ- ja elinkeinoministeriössä (TEM) ja jatkossa myös tarvittaessa osana yritysvastuudirektiivin työryhmän työskentelyä.

EK:n kanta

Asetuksen tavoite on kannatettava, mutta käytännön tason toteuttaminen saattaa aiheuttaa haasteita. Mikä kansallinen viranomainen tulisi esimerkiksi kyseeseen liittyen vaadittaviin tutkimuksiin?

Käytännön tason kysymyksien ratkaisussa tulee tehdä riittävän laajaa ja tarkkaa yhteistyötä.

Hannu Ylänen

Johtava asiantuntija, yhtiöoikeus, raportointi, parempi sääntely
hannu.ylanen@ek.fi, +358 40 743 7620

Välimesmenettelylain uudistaminen

Asia

Oikeusministerissä (OM) valmistellaan välimesmenettelylain uudistusta.

Tarkoituksena on modernisoida välimesmenettelylakia teknisiltä osin vastaamaan parhaita kansainvälisiä käytäntöjä.

Oikeusministeriön (OM) arviomuistiossa selvitetään hallitusohjelman mukaisesti välimesmenettelylain uudistamistarpeet ja valmistellaan tarpeelliset säädösmuutokset Suomen välimesmenettelytoiminnan kilpailukyvn edistämiseksi.

Nykyinen välimesmenettelylaki on vuodelta 1992. Laki on lähtökohtaisesti palvellut hyvin, mutta sen uudistamistarpeita on syytä arvioida ottaen huomioon yhteiskunnan, talous- ja elinkeinoelämän sekä kaupallisen riidanratkaisutoiminnan kansainvälistymisen tuomat tarpeet.

Missä mennään?

Oikeusministeriö (OM) on asettanut syksyllä 2024 työryhmän valmistelemaan lakimuutoksia. Samalla asetettiin myös seurantaryhmä seuraamaan ja arvioimaan työryhmän työtä. EK on mukana seurantaryhmässä.

Työryhmän toimikausi on 13.11.2025 - 31.10.2025. Oikeusministeriön (OM) arviomuistio oli lausunnonnoilla kesällä 2025.

Työryhmän tehtävänä on valmistella ehdotus välimesmenettelylain uudistamiseksi ja sen on laadittava ehdotuksensa hallituksen esityksen muotoon.

EK:n kanta

Arviomuistiossa tehdyt muutosehdotukset ovat pääosin kannatettavia. Toimivalla ja kansainvälisesti kilpailukykyisellä välimesmenettelyllä on monia hyötyjä, jotka ulottuvat yksittäistä yritystä laajemmalle.

Keskeistä uudistuksessa on, että Suomen välitysmenettelyä koskeva lainsäädäntö saatettaisiin vastaamaan kansainvälisesti hyväksytyjä käytäntöjä, erityisesti UNICITRALin mallilain pohjalta.

Hannu Ylänen

Johtava asiantuntija, yhtiöoikeus, raportointi, parempi sääntely
hannu.ylanen@ek.fi, +358 40 743 7620

Velkakonversio yrityssaneerauslakiin

Asia

Oikeusministeriön työryhmän esittämät muutokset vaikuttaisivat yrityssaneeraukseen ja uudelleenjärjestelyyn mahdollistamalla ns. pakkovelkakonversion.

Oikeusministeriön (OM) työryhmä esittää, että velkakonversiossa osa yrityksen veloista voidaan muuttaa velallisyhtiön osakkeiksi myös vastoin osakkeenomistajien kantaa. Tällä hetkellä yrityssaneerauksessa yhtiön omistusrakennetta ei voida järjestellä ilman omistajien suostumusta.

Muutoksella on tarkoitus parantaa taloudellisissa vaikeuksissa olevien yritysten saneerausmahdollisuuksia ja edistää erityisesti kansainvälisillä markkinoilla joukkolainoja liikkeeseen laskevien suomalaisten yritysten kilpailukykyä sijoituskohteena.

Missä mennään?

Oikeusministeriön (OM) työryhmä, jossa EK oli mukana, työskenteli 11/2023-02/2024. Lausuntokierros oli keväällä 2025.

Oikeusministeriön (OM) tarkoituksena on lähettää hallituksen esitys eduskuntaan syksyllä 2025. Voimaan uudistunut laki tulisi 2026 alusta.

Hallituksen esitysluonnos sisälsi eriävän mielipiteen, jossa olisi rajattu mikroyritysten lisäksi pk-yritykset kategorisesti pois pakkokonversion soveltamistalasta. On ennakoitavissa, että hallituksen esitys annetaan työryhmän enemmistön mukaisena.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=OM110:00/2023>

EK:n kanta

EK kannattaa oikeusministeriön (OM) esitystä. EK on ajanut uudistusta kauan.

Uudistus kannustaisi yrityksiä hakeutumaan aikaisemmin yrityssaneeraukseen, jolloin menettelyn onnistumismahdollisuudet paranevat. Kyseessä on ns. systeemivirheen korjaaminen, jonka myötä velallisyhtiön oma pääoma osallistuu tasavertaisemmin saneeraukseen vieraan pääoman kanssa. Uudistus myös loisi osaltaan kannustimia kasvattaa vaihtoehdoisen rahoituksen kanavia pk-yrityksissä, kuten joukkovelkakirjalainamarkkinoita.

Santeri Suominen

Asiantuntija, arvopaperi- ja rahoitusmarkkina-asiat, kestävä rahoitus, maksukyvyttömyyslainsäädäntö
santeri.suominen@ek.fi, +358 50 463 7822

Taksonomian uudistaminen

Asia

EU:n kestävän rahoituksen taksonomia uudistuu parhaillaan kahta reittiä: komission esitykset Omnibus I –muutoksiksi sekä Sustainable Finance Platformin suosituksiin taksonomian jatkokehittämisestä.

Omnibus I –esitys muuttaisi taksonomiaraportointia eniten sen osalta, että soveltamisalassa olevien yhtiöiden määrä putoaisi tuntuvasti. Muut muutokset ovat maltillisia ja vaikutuksiltaan rajallisempia: materiaalisuusrajaukset, datapisteiden vähentäminen ja yksinkertaistukset.

SFP antoi ennen 3. kautensa päättymistä useamman laajan loppuraportin, joissa kaikissa käsitellään taksonomian uudistamista. Komissio (DG FISMA) on indikoinut, että DNSH-kriteerien uudistaminen lienee näistä akuuteimpien joukossa.

Missä mennään?

Omnibus I –ehdotukset annettu taksonomian osalta delegoitujen asetusten muodossa 28.2.2025. Parlamentti ja jäsenmaat voivat joko hyväksyä tai hylätä ne.

Komissio hyväksyi delegoidun asetuksen heinäkuussa 2025. Se muuttaa raportoinnista annettua delegoitua asetusta, DNSH-kriteereitä (ml. saastumisen estäminen), ilmasto- ja ympäristökriteereitä delegoitujen asetusten osalta.

Muutokset soveltuvat 1.1.2026 lukien. Tiedot on raportoitava vuodelta 2025, eli yrityksillä on mahdollisuus raportoida nykysäännöillä vielä vuonna 2025.

Komission hankesivu:

https://finance.ec.europa.eu/sustainable-finance/tools-and-standards/eu-taxonomy-sustainable-activities_en

EK:n kanta

EK kannattaa komission esitystä ja taksonomian jatkokehittämisestä. EK kannattaa taksonomiaa, mutta sen olisi tuotettava selvempää lisäarvoa sijoittajille ja oltava yhtiöille käyttökelpoisempi käytännön työkalu toteuttaa vihreitä investointeja.

Vaikutukset yrityksiin: laina- ja finanssimarkkinoiden kautta sekä ennen muuta raportointivaatimukset alihankinta- tai arvoketjussa.

Santeri Suominen

Asiantuntija, arvopaperi- ja rahoitusmarkkina-asiat, kestävä rahoitus, maksukyvyttömyyslainsäädäntö
santeri.suominen@ek.fi, +358 50 463 7822

Listing Actin kansallinen implementointi

Asia

Listing Actin tavoitteena on helpottaa listautumista pörssiin ja listalla olemista. Sisältönä muun muassa MAR, esitesääntely, moniääniosakkeet.

Komissio antoi edellisellä kaudella kolme EU-lainsäädäntöehdotusta, jolla muutetaan kuutta eri EU-lakia: esiteasetuksen muutokset, markkinoiden väärinkäyttöasetuksen muutokset, sijoituspalveluyrityksiä koskevan MiFIR-asetuksen ja MiFID II-direktiivin muutokset, ns. listausdirektiivin muutokset sekä moniääniosakkeita koskeva muutosesitys.

Listautumiskynnys ei juuri alene näiden muutosten seurauksena eikä pääomansaanti helpotu. Moniääniosakkeiden osalta lopputuloksena on torjuntavoitto: Suomen ei tarvitse muuttaa juuri mitään moniääniosakkeissa. Pieniä helpotuksia MAR:n ja esitesääntelyn osalta, esim. johtohenkilön kauppohenkilön ilmoitusraja 5000–20 000 euroon.

Missä mennään?

Meneillään on valtionvarainministeriön (VM) johtama kansallinen implementointi: hallituksen esitysluonnos annettu kesällä 2025.

Vaikka muutokset perustuvat enimmäkseen EU-asetuksiin, ESMA antaa runsaasti alemman asteista sääntelyä, jonka sisältö on vielä osin epäselvä. Se ratkaisee pitkälti, miten käyttökelpoista uusi sääntely tulee olemaan.

Listayhtiöiden neuvottelukunnan (LYNK) epävirallinen työryhmä keskustelelee Fivan kanssa syyskuussa 2025.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:
<https://vm.fi/hanke?tunnus=VM021:00/2025>

EK:n kanta

EK kannattaa helpotuksia. Toteutettava siten, että suomalaisista hyvistä käytännöistä ei tarvitse luopua (erityisesti moniääniosakkeita koskeva ehdotus). Ei kansallista lisäsääntelyä.

Santeri Suominen

Asiantuntija, arvopaperi- ja rahoitusmarkkina-asiat, kestävä rahoitus, maksukyvyttömyyslainsäädäntö
santeri.suominen@ek.fi, +358 50 463 7822

EU:n pääomamarkkinoiden edistäminen (SIU)

Asia

EU:n pääomamarkkinoiden edistäminen jatkuu kuluvalle komissiokaudella Savings and Investments Union -hankkeen alla.

Lettan ja Draghin raporttien pohjalta finanssikomissaari Maria Luis Albuquerquen missiokirje sisältää useita toimia ja teemoja pääomamarkkinoiden ja rahoituksen edistämiseksi.

Kysymys ennen muuta yksityisen rahoituksen kanavoimisesta investointien ja kasvun mahdollistamiseksi. Miten yrityksiä saataisiin kasvamaan Euroopassa?

SIU-hanke realisoitunee useiksi konkreettisiksi lainsäädäntöesityksiksi erityisesti vuoden 2025 lopulla ja vuoden 2026 aikana. Ranska ja Saksa sopivat hallitustenvälisesti elokuun lopussa 2025 SIU-lainsäädäntöesitysten nopeasta edistämisestä EU:ssa.

Missä mennään?

Komissio on jo antanut arvopaperistamista koskevat lainsäädäntöesitykset (ks. seuraava dia). 30.9. julkaistaan komission suositus sijoitustuotteista, jolla pyritään kannustamaan jäsenmaita kansankapitalismin edistämiseen.

Loput keskeiset esitykset koskevat valvonnan keskittämistä, infraa, varainhoitoa, eläkkeitä ja talouslukutaitoa.

Vanhoja esityksiä jäi käsittelyyn edelliseltä komissiolta, joiden eteneminen jatkuu EU:n lainvalmistelukoneistossa. Esim. PSD 3 -kokonaisuus, FIDA, vähittäissijoittamisen paketti RIS ja eräät muut.

Komission hankesivu:

https://finance.ec.europa.eu/regulation-and-supervision/savings-and-investments-union_en

EK:n kanta

EK kannattaa pääomamarkkinoiden edistämistä yritysrahoituksen saatavuuden parantamiseksi ja monipuolistamiseksi. Myös sääntelyn selkiyttämistä ja yksinkertaistamista koskevat toimeksiannot DG FISMA:lle ovat erittäin kannatettavia. Myönteisessä muodossa toteutuessaan tämä voi näkyä pk-yritysten kasvumahdollisuuksien paranemisena ja rahoituksen monipuolistumisena.

Tuote-ehdotukset ovat kuitenkin huolestuttavia. Julkinen valta ei saisi valita sijoituskohteita, vaan osapuolten on voitava tehdä tämä markkinaehtoisesti. Lisäksi hyvin paljon tulossa uutta sääntelyä, vaikka enää ei annettaisikaan ainuttakaan uutta esitystä.

Santeri Suominen

Asiantuntija, arvopaperi- ja rahoitusmarkkina-asiat, kestävä rahoitus, maksukyvyttömyyslainsäädäntö
santeri.suominen@ek.fi, +358 50 463 7822

Arvopaperistaminen

Asia

Tavoitteena on helpottaa yritysrahoitusta sallimalla laajemmin luottojen paketointi ja pilkkominen myytäväksi jälkimarkkinoilla. Näin pankkiin vapautuu uudelleenlainattavaa pääomaa, jolloin yritysrahoituksen olosuhteet voivat parantua.

Ehdotus on ensimmäinen konkreettinen osa komission Saving and Investments Union (SIU) -hanketta, jolla pyritään syventämään Euroopan pääomamarkkinoiden likviditeettiä ja toimivuutta.

Komissio antoi esityspaketin Review of the Securitisation Framework (6/2025): 1) Proposal for amendments to the Securitisation Regulation; 2) Proposal for amendments to the Capital Requirements Regulation; sekä lisäksi delegoidut asetukset 3) LCR & 4) Solvency II.

Missä mennään?

Hanke on varhaisessa vaiheessa, mutta odotettavissa on merkittävää etenemistä syksyllä 2025.

Käsittely on alkanut neuvoston rahoituspalvelutyöryhmässä. Parlamentissa vastuuvaiokunta on ECON. Pääehdokas raportööriksi on MEP Ralf Seekatz, EPP/Saksa.

Komission (DG FISMA) tahto on esityspaketin nopea käsittely. Myös neuvoston pj-maa Tanska on allokoinut tähän resursseja. Ranska ja Saksa sopivat hallitustenvälisesti elokuun lopussa 2025 SIU-lainsäädäntöesitysten nopeasta edistämisestä EU:ssa

Komission hankesivu:

https://finance.ec.europa.eu/publications/commission-proposes-measures-revive-eu-securitisation-framework_en

EK:n kanta

EK kannattaa helpotuksia. Toteutettava siten, ettei arvopaperistamisen elvyttämisestä aiheudu haittaa suomalaisten pankkien vakuudellisille joukkovelkakirjalainamarkkinoille.

Esitys on toteutettava siten, että arvopaperistamisen markkina todella elpyy Euroopassa.

Komission esitystä ei saa vesittää tarpeettomilla hallinnollisilla vaatimuksilla tai ylisuurilla sanktioilla. Liiallisen sijoittajansuojan nimissä esitys vesittyisi nopeasti.

EK pitää Suomen valtion kantaa kohtuullisen hyvänä (VM RMO).

Santeri Suominen

Asiantuntija, arvopaperi- ja rahoitusmarkkina-asiat, kestävä rahoitus, maksukyvyttömyyslainsäädäntö
santeri.suominen@ek.fi, +358 50 463 7822

Maksukyvyttömyysdirektiivi II

Asia

Direktiivin tavoitteena on edistää maksukyvyttömyyslainsäädäntöjen erojen poistamista. Tämä helpottaisi rajat ylittävää sijoitustoimintaa ja insolvenssimenettelyjä.

Tavoitteena on sujuvoittaa yrityssaneerausta. Esitys ei kuitenkaan toisi Suomelle juurikaan hyötyjä, sillä Suomessa on pesänhoitajakeskeinen järjestelmä ja muutokset veisivät kohti tuomioistuin vetoista järjestelmää. Riskinä on oikeuslaitoksen ruuhkautuminen. Komission ehdottama mikrosaneeraus ei toteudu.

Direktiivi sisältää ehdotuksen yhtiön johdon velvollisuudesta hakea yhtiö konkurssiin maksukyvyttömyyden uhatessa. Tämä on toteutumassa, vaikkakin hieman lievennetyssä muodossa. Suomi on saanut joitakin kantansa mukaisia karsintoja esitykseen.

Missä mennään?

Komissio antoi esityksen direktiiviksi 2022: 12/2022 COM(2022) 702 final, joka on edennyt hitaasti EU:n koneistossa.

Loppuvuodesta 2024 on saavutettu osittainen yleisnäkemys, mutta loppujen ehdotusten käsittely jatkuu edelleen Tanskan pj-kaudella.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

<https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM076:00/2022>

EK:n kanta

Suomen kanta esitykseen on hyvä.

Ei tarvetta muutoksille Suomen lainsäädäntöön – erityisesti johdon asemaa koskeva sääntely ei saa johtaa nykytilan epäselvenemiseen tai liian kaavamaiseen soveltamiseen.

Huolestuttavaa on sääntelytrendi, jossa menettelyä siirretään pesänhoitajavetoisuudesta jo valmiiksi ruuhkautuneisiin tuomioistuimiin. Tavoitteena helpottaa ja nopeuttaa yrityssaneerausta – hyvin kyseenalaista toteutuisiko tavoite annetuilla esityksillä. Voi jopa hidastaa ja hankaloittaa pk-yritysten saneeraamista Suomessa, jos esitys toteutuu komission antamassa muodossa.

Santeri Suominen

Asiantuntija, arvopaperi- ja rahoitusmarkkina-asiat, kestävä rahoitus, maksukyvyttömyyslainsäädäntö
santeri.suominen@ek.fi, +358 50 463 7822

Digieuro ja EU:n käteisasetus

Asia

EU:n komissio ja EKP ajavat digieuroa, jotta EU voisi paremmin turvata maksujärjestelmänsä toimivuuden myös poikkeusoloissa. Tarkoituksena on myös edistää euron kv-roolia ja mahdollistaa tokenisaatioon vastaaminen Euroopassa.

Komissio antoi kesäkuussa 2023 lainsäädäntöehdotukset digieuron perustamiseksi ja käteisen säilyttämiseksi EU:ssa.

Hanke on valmisteltu yhteistyössä EKP:n kanssa.

Hankkeen taustalla on tavoite EU:n strategisesta autonomiasta, muun muassa riippuvuuden vähentäminen yhdysvaltalaisista korttijäteistä (Visa, MasterCard). Vastaavia toimia valmistellaan myös muualla kaikkialla maailmassa.

EKP edistää hanketta omalta osaltaan riippumatta EU:n lainsäädäntöprosessista.

Missä mennään?

Lainsäädäntöehdotusten käsittely EU:ssa kesken. Poliittinen tahtotila on laimentunut, mutta esitykset eivät ole kuolleet. Trumpin myllerrys ja DLT- ja tokenisaatio-esitykset ovat nostaneet paineita EU:ssa saada ehdotukset maaliin. Suomi kannattaa maltillisesti.

Useat keskeiset kysymykset ovat ratkaisematta, muun muassa paljonko kukin saisi pitää hallussaan digieuroja, talletusrajat, kustannukset, yksityisyys, ja esimerkiksi offline-ominaisuus.

4/2025 EKP patisti parlamenttia edistämään lainsäädäntöehdotuksia. Etenkin EPP-ryhmän kantaa odotellaan. Vastuuvaliokuntamietintö valmistunee vasta toukokuussa 2026.

Komission hankesivu:

https://finance.ec.europa.eu/digital-finance/digital-euro_en

EK:n kanta

Digieuro voisi yhtäältä vähentää kaupan riippuvuutta US-korttijäteistä, toisaalta on mahdollista, että yksityinen duopoli korvautuisi julkisella hallintorakenteella. Vaikutukset etenkin finanssialaan epäselvät.

Maksamisen nopeutuminen on mahdollista, mutta kulujen allokointi epäselvää. Uhkana voittajien valitseminen julkisen vallan toimesta (maksamisen teknologinen kehitys: ”puhelin, kortti, siru vai biometrinen ratkaisu tms.”)

Santeri Suominen

Asiantuntija, arvopaperi- ja rahoitusmarkkina-asiat, kestävä rahoitus, maksukyvyttömyyslainsäädäntö
santeri.suominen@ek.fi, +358 50 463 7822

Green Claims -direktiiviehdotus

Asia

Green Claims -direktiivin tavoitteena on estää yrityksiä antamasta harhaanjohtavia väitteitä tuotteidensa ja palveluidensa ympäristöominaisuuksista (viherpesun ehkäiseminen).

Direktiivi kattaa nimenomaiset kestävyys- ja viherväittämät. Ehdotus tarkentaa ympäristömarkkinoinnin pelisääntöjä edellyttäen yritysten ympäristöväittämien perustamista tieteelliseen näyttöön ja kolmannen osapuolen etukäteiseen todentamiseen.

Koskisi yli 10 henkilöä työllistäviä ja yli 2 miljoonan euron liikevaihdon yrityksiä (huom. Komission esityksen mukaan – neuvoston kanta on ilman soveltamisen alarajaa.)

Missä mennään?

Komission direktiiviehdotus annettiin keväällä 2023. Parlamentti muodosti kantansa jo viime kaudella esittäen tiukennuksia komission pohjaesitykseen. Neuvoston kannassa soveltamisala kattaisi myös mikroyritykset.

Hanke on vireillä, mutta trilogineuvotteluita ei tällä hetkellä käydä. Toisaalta pj-Tanska on ilmoittanut edistävänsä hanketta.

Komissio on harkinnut esityksen vetämistä pois ja oikeistoryhmät ovat kertoneet vastustavansa käsittelyn jatkamista. Hankkeen jumiutuminen on mahdollista.

Suomi on kannattanut hanketta pienin yleisvarauksin.

Parlamentin hankesivu

<https://www.europarl.europa.eu/committees/fi/green-claims-directive/product-details/20241129CDT13866>

EK:n kanta

Direktiivin tavoite hyvä ja kannatettava, jos sääntely selkiyttää oikeustilaa ja luo tasaista pelikenttää. Perustelu- ja verifiointivaatimukset eivät kuitenkaan saa muodostua kohtuuttomiksi. Nyt ne uhkaavat muodostua ja hanke lisäisi olennaisesti yritysten hallinnollista taakkaa. Pk-yrityksellä ei resursseja teettää jokaisesta tuotteesta laajoja elinkaarianalyysseja. On voitava luottaa jakelijan / toimitusketjun ylemmän toimijan tietoihin. Uhkana pidättäytyminen ympäristöväitteiden tekemisestä kokonaan (ns. green hushing), mikä ei taas edistäisi kuluttajien mahdollisuuksia valita kestävyyspreferenssiensä mukaista tuotetta tai palvelua. Hanke vedettävä pois, jos ei saada riittävän toimivaa lopputulosta.

Santeri Suominen

Asiantuntija, arvopaperi- ja rahoitusmarkkina-asiat, kestävä rahoitus, maksukyvyttömyyslainsäädäntö
santeri.suominen@ek.fi, +358 50 463 7822

Yritysten väliset maksuajat (Late Payments)

Asia

Komission 9/2023 asetusehdotuksen tavoite on vähentää maksuviivästyksiä EU:ssa. Asetus korvaisi aiemman direktiivin. Sääntely kiristyi ja jäykistyi huomattavasti.

Esityksessä mm. 30 päivän maksuaika vahvana lähtökohtana, viivästyskorosta, perintäkuluista ja vakiokorvauksesta ei saisi sopia toisin edes kaikkien osapuolten suostumuksella (asetuksen vastaiset ehdot pätemättömiä). Lisäksi viranomaisvalvonta ja kotietsintämahdollisuus kuten kilpailulaissa.

Komissio argumentoi, että pk-yritykset menevät konkurssiin liian usein isompien yritysten maksuviivästyksiä vuoksi. Myös neuvottelujen kuluessa esitetty hyvin kasuistisia muutoksia, jotka tekisivät asetuksesta monimutkaisen ja vaikeasti tulkittavan.

Missä mennään?

Esitys on trilogineuvotteluvaiheessa. Hyvät mahdollisuudet parantaa komission esitystä trilogissa, jos jäsenmaat pysyvät kannoissaan.

Suomen kanta on melko kriittinen kaikkia ehdotuksen keskeisiä osia kohtaan. Myös monet muut jäsenmaat ovat hyvin kriittisiä: 15 jäsenmaata vaati ennen eurovaaleja komissiota vetämään esityksen jatkovalmisteluun.

Uusikaan komissio ei ole vielä taipunut tähän. Käsittely edelleen hyvin kesken. Pj-maa Puola ei saanut edistettyä hanketta juurikaan - nähtäväksi jää Tanskan kyky edistää hanketta.

Oikeusministeriön hankesivu:

<https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM158:00/2023>

EK:n kanta

EK vastustaa esitystä, sillä se puuttuisi hyvin merkittävällä tavalla yritysten sopimusvapauteen. Maksuaikakomponentin lukkiutuessa sääntelyn vaikutuksesta, jokin muu elementti liikesuhteissa joustaisi eli ongelma vain siirtyisi toisaalle. Haittavaikutus yrityksille olisi pahimmillaan asetelmassa EU vs. kolmannet maat.

EK katsoo, että sääntely tulisi rajata vain tilanteisiin, joissa julkinen valta velkaa yksityisille yrityksille.

Nykyisen, olemassa olevan sääntelyn parempi valvonta toteuttaisi myös esityksen tavoitteita.

Santeri Suominen

Asiantuntija, yrityslainsäädäntö
santeri.suominen@ek.fi, +358504637822

MLETR: vientiasiakirjojen digitalisointi

Asia

Viennin tehostamiseksi tarvitaan laki sähköisten asiakirjojen tuesta. Suomen tärkeät ulkomaankaupan kumppanimaat ovat siirtyneet sähköisten kauppasiakirjojen aikaan.

Ruotsi on valmistelemassa käyttöönottoa. Esimerkiksi Suomelle kriittisessä merirahdissa käytettävät konossementit ja muut kuljetus- ja rahoitusasiakirjat nojautuvat yhä lainsäädännössämme paperiin, ja tämän vuoksi prosessi on kaupan kannalta usein kallis, tehoton ja altis virheille ja väärinkäytölle.

YK:n kansainvälisen kauppaoikeuden komissio (UNCITRAL) on jo vuonna 2017 luonut sähköisesti siirrettävien tietueiden mallilain (MLETR). Sen on tällä hetkellä sovittanut maakohtaiseen käytäntöön jo yli kymmenen maata maailmassa, joista monet ovat Suomen isoja kauppakumppaneita.

Missä mennään?

Asiasta on kirjattu hallituksen norminpurkulistassa, eli toimelle on hallitusryhmien tuki.

Tavoitteena on, että oikeusministeriö (OM) voisi käynnistää hanketta koskevan esiselvityksen vielä kuluvalle vaalikaudella. Tämä edellyttää hankerahoituksen myöntämistä oikeusministeriölle (OM).

Oikeusministeriön hankesivu:

<https://oikeusministerio.fi/en/project?tunnus=OM158:00/2023>

EK:n kanta

EK:n, sen jäsenliittojen ja valikoitujen vientiyritysten yhteinen positiopaperi on lähetetty asiasta vastaavalle ministeriölle.

Vientiä harjoittavien yritysten asiaa olisi helppo edistää. Vaaditut lakimuutokset olisivat teknisesti melko vähäisiä.

Tavoitteena on viennin kustannusten vähentäminen ja vientiprosessien nopeuttaminen ja varmistaminen.

Santeri Suominen

Asiantuntija, yrityslainsäädäntö
santeri.suominen@ek.fi, +358504637822

Julkisuuslain uudistaminen

Asia

Oikeusministeriön (OM) työryhmän esittämät muutokset vaikuttaisivat laajaan joukkoon julkisen sektorin kumppanina toimivia yrityksiä. Uudistuksen eteneminen on epävarmaa.

Oikeusministeriön (OM) työryhmä esittää, että julkisuuslain soveltamisala yksityisessä toiminnassa määrittyisi jatkossa julkisen hallintotehtävän käsitteen kautta. Kyse on laajemmasta käsitteestä kuin nykyisin soveltamisalaa rajaava julkisen vallan käytön käsite, eli aiempaa useampi julkisen sektorin sopimus Kumppani tai muuten julkista hallintotehtävää hoitava yksityinen toimija joutuisi julkisuuslain soveltamisalan piiriin.

Yksityisiä yrityksiä koskevan soveltamisalamuutoksen lisäksi työryhmä esittää julkisuuslakiin laajasti myös muita muutoksia.

Missä mennään?

Hankkeesta ei ole kirjausta hallitusohjelmassa eikä hallituksen esitystä anneta kuluvaan hallituskauden aikana.

Muuten hankkeen eteneminen, aikataulu ja tarkka sisältö on epävarma ja riippuu muun muassa valmistelun etenemisestä sekä vuoden 2027 hallitusohjelman neuvotteluissa tehtävistä linjauksista.

Hanke käynnistettiin vuonna 2021 ja siitä on järjestetty jo neljä lausuntokierrosta, joista viimeisin loppukeväästä 2025.

Julkisen hallintotehtävän käsitettä on tulkittu muun muassa perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännössä varsin laajasti.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=OM083:00/2020>

EK:n kanta

EK ei pidä soveltamisalan laajentamisesta perusteltuna. Mikäli julkisuuslain uudistamista koskevaa valmistelua jatketaan, lähtökohdaksi tulisi määrittää se, että soveltamisala määrittyy ja rajoittuu yksityisessä toiminnassa nykyiseen tapaan julkisen vallan käytön käsitteen kautta.

EK katsoo yleisellä tasolla perustelluksi, että julkisuuslakia sovelletaan niin sanottuihin yhtiöitettyihin viranomaistoimintoihin. Perusteltu soveltamisalan rajausta voitaisiin tehdä esimerkiksi hankintalaissa käytetyn sidosyksikkö-määritelmän kautta, jolloin ns. in-house-yhtiöt olisivat julkisuuslain piirissä ja muut julkisomisteiset yritykset sen ulkopuolella.

Juho Mäki-Lohiluoma

Johtaja, yrityslainsäädäntö
juho.maki-lohiluoma@ek.fi, +358 41 546 0606

Vihreä kasvu -vastuualue

Ulla Heinonen

Johtaja

ulla.heinonen@ek.fi / +358 40 550 69 82

Minna Ojanperä, johtava asiantuntija
minna.ojanpera@ek.fi / +358 50 521 81 52

Janne Peljo, johtava asiantuntija
janne.peljo@ek.fi / +358 40 528 57 54

Leena Nyman, asiantuntija
leena.nyman@ek.fi / +358 50 464 99 90

Mika Tuuliainen, johtava asiantuntija
mika.tuuliainen@ek.fi / +358 50 563 47 29

Mikko Vieltojärvi, asiantuntija
mikko.vieltojarvi@ek.fi / +358 44 534 52 94

Riikka Heikinheimo, johtaja
riikka.heikinheimo@ek.fi / +358 46 922 96 92

Fanny Larsen, asiantuntija
fanny.larsen@ek.fi / +358 40 778 26 83

Arttu Karila, asiantuntija (15.9 alkaen)
arttu.karila@ek.fi

Teollisuuspäästödirektiivin päivitys.

Asia

Teollisuuspäästödirektiivin (IED) päivityksen myötä soveltamisala laajenee mm. seuraaviin toimintoihin: 1) metallimineraalien kaivostoiminta (Suomessa 9 kaivosta), 2) vedyn tuotanto elektrolyyttisesti, kun tuotantokapasiteetti ylittää 50 tonnia päivässä ja 3) akkujen valmistus ns. gigaluokan tehtaissa, kun tuotantokapasiteetti on vähintään 15 000 tonnia akkukennoja (katodi, anodi, elektrolyytti, erotin, kotelo) vuodessa.

Teollisuuslaitosten päästöraajat olisivat jatkossa pienimmät mahdolliset päästötasot, jotka voidaan saavuttaa BAT-päätelmien mukaisilla tekniikoilla.

Teollisuuslaitosten tulee ottaa käyttöön ympäristöjärjestelmä viimeistään vuonna 2027.

Teollisuuslaitosten tulee laatia siirtymäsuunnitelma vuosille 2030-2050. Suunnitelman tulee koskea siirtymää kohti puhdasta tuotantoa, kiertotaloutta ja ilmastoneutraalia toimintaa.

Myös muita luvitukseen päivittyviä muutoksia on tulossa.

Missä mennään?

IED toimeenpannaan Suomessa ympäristönsuojelulailta. Päivitetty direktiivi asettaa EU-tason vähimmäisvaatimukset ympäristölupa-järjestelmälle. Suomessa sen soveltamisalaan kuuluu noin 900 laitosta, ja määrä tulee kasvamaan. Direktiivin keskeistä sisältöä ovat toimialakohtaiset parhaan käyttökelpoisen tekniikan päätelmät (BAT-päätelmät).

Ympäristöministeriön vetämässä IED-seurantaryhmässä valmistellaan tarvittavia lakimuutoksia. Seurantaryhmässä ovat mukana mm. EK, Kemianteollisuus, Kaivosteollisuus ja Energiateollisuus.

Varsinainen hallituksen esitys valmistellaan ympäristöministeriössä virkatyönä. Lausuntokierros on aikataulutettu syksyyn 2025. Seurantaryhmän toimikausi päättyy 1.5.2026. Direktiivi tulee olla implementoitu 1.7.2026 mennessä.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

<https://ym.fi/hankesivu?tunnus=YM063:00/2024>

EK:n kanta

EK vaikuttaa yhdessä jäsenliittojensa kanssa hallituksen esityksen valmisteluun siten, että kansalliset säännösmuutokset vastaavat direktiivin sanamuotoja eikä kansallisia lisäyksiä oteta käyttöön ilman perusteluja syitä.

Direktiivin kansallisen täytäntöönpanon ajankohta on hankala EU:ssa käynnissä olevan Omnibus-valmistelun vuoksi. Omnibusin tarkoituksena on vähentää yrityksille hallinnollista taakkaa, joita mm. IED:n päivityksellä oltaisiin lisäämässä. EK seuraa tilannetta aktiivisesti ja vaikuttaa niin Suomessa kuin EU:ssa siten, että toimintaympäristö olisi yrityksille niin ennakoitava kuin mahdollista.

Minna Ojanperä

Johtava asiantuntija, ympäristöpolitiikka
minna.ojanpera@ek.fi, +358 50 521 8152

Alueidenkäyttölain uudistaminen

Asia

Alueidenkäyttöä koskevat säännökset uudistetaan Petteri Orpon hallitusohjelman tavoitteiden toteuttamiseksi.

Huomioon otetaan myös alueidenkäytön suunnittelun tulevaisuuden haasteet, muuttuva toimintaympäristö sekä aluehallinnon rakenteiden muutoksista aiheutuvat kehittämistarpeet. Uudistuksen tavoitteena lisäksi on selkeyttää ja sujuvoittaa alueidenkäyttöä koskevia säännöksiä ja tehdä niihin tarvittavat lakitekniset ja kielelliset korjaukset.

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus käynnistettiin keväällä 2018. Eduskunta hyväksyi uuden rakentamislain 1.3.2023, joka tuli voimaan 1.1.2025 ja samalla maankäyttö- ja rakennuslain nimi muuttui alueidenkäyttölaiaksi.

Maankäyttö- ja rakennuslain alueidenkäyttöä koskeviin säännöksiin ei tässä yhteydessä digitalisaatiota koskevia muutoksia lukuun ottamatta tehty sisällöllisiä muutoksia. Alueidenkäytön digitalisaatiota koskeva maankäyttö- ja rakennuslain muutos tuli voimaan 1.1.2024. Myös muita luvutukseen päivittyviä muutoksia on tulossa.

Missä mennään?

Alueidenkäyttölain valmistelua varten asetettiin työryhmä, jonka tehtävänä oli valmistella ehdotus uudeksi alueidenkäyttölaiaksi hallituksen esityksen muotoon (ympäristöministeriön päätös 1.11.2023).

Työryhmän toimikausi oli 10.11.2023–30.9.2024. Lausuntokierros hallituksen esitysluonnoksesta toteutettiin toukoheinäkuussa 2025.

Hallituksen esitys uudeksi alueidenkäyttölaiaksi on tarkoitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2025.

Poliittiset neuvottelut hallituspuolueiden välillä ovat olleet erittäin vaikeat uusiutuvaa energiaa koskien, ja lain uudistaminen on viivästynyt alkuperäisestä aikataulusta. Tällä hetkellä (9/2025) arvioitu esittelyviikko on 49.

EK:n kanta

EK:n lausunto alueidenkäyttölain uudistamiseen löytyy Lausuntopalvelusta: <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=e92c21ba-a798-43a0-9fe1-1ba4b63ca95c>

Hallituksen esitysluonnos sisältää lukuisia kannatettavia uudistuksia alueidenkäyttölakiin, mutta erityisesti tuulivoimarakentamista koskevia säännösehdotuksia EK kritisoi voimakkaasti.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

<https://ym.fi/hankesivu?tunnus=YM057:00/2023>

Minna Ojanperä

Johtava asiantuntija, ympäristöpolitiikka
minna.ojanpera@ek.fi, +358 50 521 8152

Merituulivoima talousvyöhykkeellä.

Asia

Hallitusohjelman mukaan merituulivoiman pelisääntöjä selkeytetään toteuttamalla lainsäädäntöhanke, jossa Suomen talousvyöhykkeeseen kuuluvia vesialueita koskeva lainsäädäntö, lupaprosessit sekä korvaus- ja veroasiat määritellään viipymättä sekä yhteensovitetaan aluevesillä ja maa-alueilla toteutettavien hankkeiden pelisääntöjen kanssa.

Hallituksen tarkoituksena on edistää ennakoitavaa ja kannustavaa toimintaympäristöä sekä sujuvaa hankekehitystä ja rakentamista niin talousvyöhykkeellä kuin aluevesilläkin.

Asetuksen keskeinen sisältö liittyy talousvyöhykkeen merituulivoima-alueiden kilpailutukseen. Asetusluonnoksen taustalla on laki merituulivoimasta talousvyöhykkeellä (937/2024), joka tuli voimaan 1.1.2025. Laissa säädetään uudesta kilpailutuksesta, joka liittyy käyttöoikeuden saamiseen Suomen talousvyöhykkeeseen merituulivoimahanketta varten. Lisäksi laissa säädetään siitä, miten talousvyöhykkeeltä valitaan alueita kilpailutukseen, sekä hyödyntämisluvasta, jolla varsinainen käyttöoikeus kilpailutuksen jälkeen saadaan

Missä mennään?

Työ- ja elinkeinoministeriö järjesti lausuntokierroksen asetusluonnoksesta 23.6. – 18.8.2025.

Lausuntoyhteenvedon aikataulua ei ole kommunikoitu, mutta pyrkimys on saada annettua asetus eduskunnalle tämän vuoden loppuun mennessä. Alkuperäisen aikataulun mukaisesti tavoitteena oli saada ensimmäiset kilpailutukset käyntiin joulukuussa 2025, mutta tämä viivästynee alkuvuodelle 2026.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=TEM013:00/2025>

EK:n kanta

EK:n lausunto pitkälti teknisluonteinen, ottaen kantaa yksityiskohtiin.

EK on pitänyt tärkeänä, että valtioneuvosto pyrkii kilpailuttamaan alueita merituulivoiman tuotannolle Suomen talousvyöhykkeellä mahdollisimman ripeästi ja suunnitelmallisesti, jotta Suomi on kilpailukykyinen ja ennakoitava investointikohde merituulivoimalle.

Olennaista, että kilpailutusten valmistelu etenee sujuvasti ja viivytyksettä. Tärkeää, että laadullisilla kriteereillä on korkea painoarvo kilpailutuksessa ja että vakuudet tai muut taloudelliset kustannukset eivät muodostu liian korkeiksi.

Janne Peljo

Johtava asiantuntija, ilmasto ja luonnon monimuotoisuus
janne.peljo@ek.fi, +358 40 528 5754

Rakennusten energiatehokkuusdirektiivi (EPBD)

Asia

EU:n uudistetun rakennusten energiatehokkuusdirektiivin (EPBD) pitkän aikavälin tavoitteena on päästötön rakennuskanta viimeistään vuonna 2050.

Direktiivissä säädetään muun muassa päästöttömistä rakennuksista, aurinkoenergian hyödyntämisestä ja latauspisteiden asentamisesta.

Missä mennään?

Direktiivi on toimeenpantava 28.5.2026 mennessä. EK on mukana ympäristöministeriön (YM) EPBD:n toimeenpanosäädösten valmistelun seurantaryhmässä, jossa on mukana myös liittoedustajia.

EK:n kanta

EPBD:n toimeenpanossa on hyödynnettävä joustot, jotta se toteutettaisiin mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti ja kustannustehokkaasti.

EPBD:tä on mahdollista tulkita niin, että latauspistevalvoite koskee vain rakennuksessa olevia pysäköintipaikkoja. Tällöin asennuskustannukset kohtuullistuisivat merkittävästi ja investoinnit vähälle käytölle jääviin latauspisteisiin pääosin vältettäisiin.

EPBD:tä tulisi tarkastella osana ympäristö-omnibusia tai mahdollista energia-omnibusia, ja purkaa ylisääntely. Tämä ei vaarantaisi päästövähennyksiä, vaan toisi toimeenpanoon lisää kaivattua kustannustehokkuutta.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

<https://ym.fi/hankesivu?tunnus=YM004:00/2025>

Arttu Karila (15.9 alkaen)

Asiantuntija, energia- ja ilmastopolitiikka
arttu.karila@ek.fi

eIDAS-asetus

Asia

eIDAS-asetuksella (*Electronic Identification, Authentication and Trust Services*) helpotetaan turvallisia rajat ylittäviä liiketoimia luomalla puitteet digitaaliselle identiteetille ja todentamiselle. eIDAS mahdollistaa sähköisen tunnistamisen, todentamisen sekä luottamuspalvelut EU:ssa.

EU:ssa on viime vuosina valmisteltu yhteistä lainsäädäntöä niin kutsutulle eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakolle. Euroopan parlamentti äänesti 29.2.2024 eIDAS-asetuksen uudistamisen puolesta ja EU:n neuvosto hyväksyi asetuksen 26.3.2024. Uudistetun eIDAS-asetuksen keskeinen velvoite on, että jäsenvaltioiden tulee tarjota asetuksen vaatimukset täyttävä lompakko viimeistään vuoden 2026 aikana.

Missä mennään?

Uudistuneen eIDAS-asetuksen velvoitteiden täyttämistä ja valmistelua koordinoi valtiovarainministeriö (VM). Uudistetun eIDAS-asetuksen kansallisen täytäntöönpanon hanke sekä hankkeen lainsäädäntötyöryhmä ja toiminnallinen työryhmä on asetettu kaudelle 26.4.2024-31.12.2026. Kansallisen lompakon tulee tuottamaan Digi- ja väestötietovirasto (DVV).

EK lausui luonnoksesta hallituksen esityksestä eduskunnalle sähköisestä tunnistamisesta, luottamuspalveluista ja eurooppalaisesta digitaalisesta identiteetistä annettua EU:n asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi 29.8.2025.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

<https://vm.fi/hanke?tunnus=VM031:00/2024>

<https://vm.fi/hanke?tunnus=VM059:00/2024>

EK:n kanta

EK kannattaa lähtökohtaisesti komission tavoitetta edistää jäsenvaltioiden rajat ylittävää sähköistä asiointia ja liiketoimintaa.

Lainsäädäntö mahdollistaa myös yksityiset lompakkosovellukset, mitä EK kannattaa.

EK korostaa, että siirtymäaikojen tulisi olla riittävän pitkät, jotta yritykset voivat varmistaa järjestelmiensä yhteen toimivuuden eIDAS-lompakoiden kanssa.

Leena Nyman

Asiantuntija, digi ja data

leena.nyman@ek.fi, +358 50 464 9990

Cloud and AI Development Act

Asia

Osana EU:n tekoälymaanosa toimintasuunnitelmaa (AI Continent Action Plan) EU-komissio on ilmoittanut antavansa uuden säädöksen, jonka tavoitteena on ratkaista Euroopan pilvi- ja tekoälyinfrastruktuurin kapasiteettivaje.

Keinoina:

- Kiihdytetään laskentainfrastruktuurien ja datakeskusten vihreää siirtymää
- Yksityisten investointien edistäminen kestävään pilvi- ja tekoälykapasiteettiin, tavoitteena kapasiteetin kolminkertaistaminen seuraavien 5–7 vuoden aikana.
- Toimenpiteet EU:ssa sijaitsevien pilvipalveluntarjoajien turvallisuuteen.

Aloitteella pyritään kehittämään EU:n kilpailukykyistä datakeskuskapasiteettia

Missä mennään?

Komissio on konsultoinut alan toimijoilta keväällä 2025 ja järjesti kuulemisen 04/25 – 07/25.

Komission on tarkoitus antaa ehdotuksensa Q4/2025.

Hanke komission sivuilla:

https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14628-AI-Continent-new-cloud-and-AI-development-act_en

EK:n kanta

Ei ole yhtä yhteistä tapaa rakentaa kestävää datakeskuskapasiteettia: Pilvi- ja tekoälykehitystä koskevan ehdotuksen on oltava linjassa digilainsäädännön selkeyttämisen agendan kanssa.

Datakeskusten rakentamisen ja toiminnan on oltava linjassa EU:n kestävä kehityksen tavoitteiden kanssa.

Parannetaan kilpailukykyä markkinapohjaisilla toimenpiteillä ja edellytyksiä digitaalisten innovaatioiden syntymiselle. Seuraavat haasteet ensisijaisia painopisteitä: Sähkön saatavuuden varmistaminen, lupaprosessien kehittäminen, energian hinnoittelu, osaajapulan taklaaminen ja selkeä sääntely.

Mika Tuuliainen

Johtava asiantuntija, digipolitiikka
mika.tuuliainen@ek.fi, +358 50 563 4729

Korkeakoulutuksen uudistaminen

Asia

Yliopistolakia ja ammattikorkeakoululakia ollaan muuttamassa siten, että korkeakouluopiskelijalla voisi jatkossa olla kerrallaan vain yksi tutkintoon johtava opiskeluoikeus.

Tavoitteena helpottaa nuorten pääsyä opintoihin ja siten lisätä korkeakoulutettujen määrää.

Missä mennään?

Lausuntokierros päättyi 31.8. Esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2025 ja lakien on tarkoitus tulla voimaan 1.8.2026.

EK:n kanta

EK kannattaa muutosta, koska se on kustannusneutraali keino lisätä opiskelupaikkoja ensikertalaisille.

EK:n lausunto lausuntopalvelussa:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=e7fbcfb8-1022-4fd1-9bfa-dfafa56f39e6>

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

<https://okm.fi/hanke?tunnus=OKM086:00/2024>

Mikko Vieltojärvi

Asiantuntija, Osaaminen ja koulutus
mikko.vieltojarvi@ek.fi, +358 44 534 5294

Talous ja tutkimus -vastuualue

Sami Pakarinen

Johtaja

sami.pakarinen@ek.fi / +358 50 343 4337

Penna Urrila, Pääekonomisti

penna.urrila@ek.fi / +38 40 570 7860

Anita Isomaa, Verojohtaja

anita.isomaa@ek.fi / +385 40 174 1741

Lauri Lehmusoja, Veroasiantuntija

lauri.lehmusoja@ek.fi / +38 50 472 4394

Tiina Ruohola, Veroasiantuntija

tiina.ruohola@ek.fi / +358 40 519 8868

Tulovero- ja henkilöverotuksen muutokset

Asia

Ylimmät marginaaliverot ehdotetaan alennettavaksi keskimäärin 52 %:iin ja palkkaverotusta yleisemminkin kevennettäväksi.

Työnantajan korvaamat oikeudenkäyntikulut työhön liittyvissä asioissa ehdotetaan vapautettavaksi verosta.

Polkupyöräedun verovapaus ehdotetaan kumottavaksi.

Avainhenkilövero ehdotetaan kevennettäväksi 32 %:sta 25 %:iin ja laajennettavaksi paluumuuttaviin Suomen kansalaisiin. Suomen kansalaisten kesto lähdeveron piirissä on rajattu kahteen vuoteen.

Palkansaajan työhuonevähennys ehdotetaan poistettavaksi.

Missä mennään?

Esitysluonnos oli lausunnolla 19.8.2025 saakka.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2026 alusta.

EK:n kanta

Ylimpien marginaaliverojen keventäminen sekä avainhenkilöverotuksen kevennykset ja laajennukset ovat EK:n ehdottamia parannuksia.

EK kannattaa työn verotuksen keventämistä.

Oikeudenkäyntikulukorvausten verovapaus on tärkeä korjaus kohtuuttomaan oikeustilaan.

Pyöräedun verovapauden poistaminen oli ennakoimaton muutos ja johti huomattavaan markkinahäiriöön. Selkeä pyöräedun verotusarvo on jatkossa keskeistä.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

<https://vm.fi/hanke?tunnus=VM064:00/2024>

Lauri Lehmusoj

Veroasiantuntija, Talous ja tutkimus
lauri.lehmusoja@ek.fi +358 50 472 4394

Jäsenmaksujen verovähennyskelpottomuus

Asia

Osana julkisen talouden sopeuttamista työntekijä- ja työnantajajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennyskelpoisuus ehdotetaan poistettavaksi.

Missä mennään?

Esitysluonnos oli lausunnolla 19.8.2025 saakka.
Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2026 alusta.

EK:n kanta

Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen vähennyskelpoisuuden poistaminen tulee johtamaan tulkinnanvaraisiin tilanteisiin.

Jos verovähennysoikeuden poistaminen katsotaan vallitsevassa taloudellisessa tilanteessa perustelluksi ja ymmärrettäväksi, on varmistettava, että muutos tehdään kaikilta osin neutraalilla ja tasapuolisella tavalla. Esimerkiksi työnantajajärjestöjen kohtelu ei saa muodostua palkansaajajärjestöjä ankarammaksi.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

<https://vm.fi/hanke?tunnus=VM064:00/2024>

Lauri Lehmusojja

Veroasiantuntija, Talous ja tutkimus
lauri.lehmusojja@ek.fi +358 50 472 4394

Perintö- ja lahjaverolain muutokset

Asia

Perintö- ja lahjaverotuksen keventäminen.

Verotettavan perintöosuuden alaraja korotettaisiin 20 000 eurosta 30 000 euroon. Verotettavan lahjan alaraja korotettaisiin 5 000 eurosta 7 500 euroon. Lisäksi korotettaisiin tavanomaisen koti-irtaimiston verovapaata määrää 4 000 eurosta 7 500 euroon.

Sukupolvenvaihdoshuojennusta voitaisiin soveltaa myös tilanteissa, joissa jatkaja on alaikäinen perinnönsaaja.

Osakeyhtiössä harjoitetun yritystoiminnan jatkajana voisi toimia myös alaikäisen perillisen edunvalvoja. Muutos ei koske lahjaverotusta.

Perintäveron maksuajan viivästyskorkoa alennettaisiin (viitekorko + 2 %).

Missä mennään?

Esitysluonnos oli lausunnolla 21.8.2025 saakka.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2026 alusta.

EK:n kanta

EK kannattaa tehtyjä muutoksia.

EK kannattaa perintö- ja lahjaveron poistamista.

Lausuntopalvelu:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=e68cc2ea-02b0-493f-8916-2d90babf5c00&gsid=c04d876d-4e34-498c-8a1b-76eaa05f0e0e>

Lauri Lehmusojä

Veroasiantuntija, Talous ja tutkimus
lauri.lehmusojä@ek.fi +358 50 472 4394

Osakevaihtojen verotus

Asia

Osakevaihdossa omistusta vaihtavat osakkeet arvostettaisiin hankkivan yhtiön nettovarallisuutta laskettaessa osakevaihtoa edeltävän hankintamenoon.

Osakkeiden hankintamenoa pidettäisiin niitä edelleen luovutettaessa niiden osakevaihtoa edeltävää hankintamenoa. ETA:n ulkopuoliseen maahan tehtävä osakevaihto olisi tietyin edellytyksin veroneutraali. Osakevaihdon rahavastikkeen määrä nousisi 10->50 %. Verovelvollinen voisi hakea muutosta oman osakkeen vertailuarvoon.

Esitysluonnoksen pääasiallinen tarkoitus on poistaa eräisiin osakevaihtojärjestelyihin, lähinnä huojennetun osingon määrän kasvattamiseen liittynyt veroetu ("massimuijapykälä"). Lisäksi se sisältää muita pienempiä muutoksia.

Missä mennään?

Hallituksen esitysluonnos lausunnolla 15.8.2025 saakka, lausuntopalaute ollut hyvin kriittistä.

Esitys on tarkoitus käsitellä vuoden 2026 talousarvioesityksen yhteydessä. Muutoksia sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2025/2026 toimitettavassa verotuksessa.

Lausuntopalvelu:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=67aceeca-9d32-4832-a2f6-cf25c77a87ff>

EK:n kanta

Esityksen tarkoitus veroedun poistamisesta on sinänsä kannatettava, mutta luonnoksen muotoilu on tarkoitukseensa nähden tarpeettoman laaja, koska se soveltuu käytännössä kaikkiin osakevaihtoihin. Osakevaihdosta ei saa aiheutua etua, mutta ei myöskään haittaa verrattuna tilanteeseen, jossa osakevaihtoa ei olisi toteutettu.

Hankintamenoa koskeva muutos on tarpeeton.

Soveltamisala olisi perustellumpaa sijoitukseen yleiseen 3 vuoden verotuksen oikaisun määräaikaan, ei aina 1.1.2017 alkaen toteutettuihin järjestelyihin.

Muut muutokset ovat kannatettavia.

Anita Isomaa

Verojohtaja, Talous ja tutkimus
anita.isomaa@ek.fi, +358 40 174 1741

Vertailutietotarkastusten laajentaminen

Asia

Verohallinnon vertailutietotarkastuksia koskevaa sääntelyä kehitetään siten, että täsmennetään tietosuojan vertailutietotarkastukselle asettamia vaatimuksia sekä säädetään Verohallinnolle kuuluvien henkilötietojen käsittelyyn liittyvien suoja-toimenpiteiden toteuttamisesta.

Sääntelymuutosten takia vertailutietotarkastusten arvioidaan tehostuvan siten, että verotulot kasvaisivat arviolta 100 miljoonaa euroa.

Missä mennään?

Hallituksen esitysluonnos oli lausunnolla 18.8.2025 saakka.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2026

EK:n kanta

Esitysluonnoksen tavoite harmaan talouden torjunnasta on kannatettava. Sen sijaan esityksen toteuttamistapa on ongelmallinen sekä EU:n tietosuoja-asetuksen että perustuslain takaaman yksityisyyden suojan näkökulmasta.

Ottaen huomioon esityksen ilmeisen ristiriidan tietosuoja-asetuksen kanssa, EK katsoo, että esitys tulisi jättää antamatta tai ohjata perusteelliseen jatkovalmisteluun ja perustuslakivaliokunnan käsittelyyn.

Riskit ja kustannukset kohdistuvat tiedonantovelvollisiin, vaikka Verohallinnon tietopyyntö olisi tietosuoja-sääntelyn vastainen.

Tuottoarvio on epäuskottava.

Lausuntopalvelu:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=58618328-db6d-44f7-9583-ca73025bb8cb>

Anita Isomaa

Verojohtaja, Talous ja tutkimus
anita.isomaa@ek.fi, +358 40 174 1741

Tulon kohdistaminen kiinteälle toimipaikalle

Asia

Tuloverolakiin otettaisiin aikaisempaa tarkemmat säännökset tulon kohdistamisesta kiinteälle toimipaikalle.

Tulo kohdistettaisiin kiinteälle toimipaikalle OECD:n malliverosopimuksessa vuodesta 2010 alkaen olleen liiketuloartiklan edellyttämällä tavalla silloin, kun verosopimuksessa on vastaava liiketuloartikla.

Elinkeinoverolaissa säädettäisiin nimenomaisesti yritysten osien välisten sisäisten suoritusten huomioon ottamisesta verotettavan tulon laskennassa.

Missä mennään?

Hallituksen esitysluonnos oli lausunnolla 19.8.2025 saakka.

EK:n kanta

Esitysluonnoksen tavoite lainsäädännön selkiyttämistä ja 2010-malliverosopimuksen liiketuloartiklan käyttöönoton mahdollistamisesta on perusteltu.

Kiinteän toimipaikan ja yrityksen muiden osien välisten toimien markkinaehtoperiaatteen ja erillisyyhtiöperiaatteen mukaiseen käsittelyyn verotuksessa ei liittynyt enää nykyisellään epäselvyyksiä, eikä sitä ole kyseenalaistettu myöskään oikeuskirjallisuudessa tai verotus- tai oikeuskäytännössä.

On hyvä, että esitysluonnos kuitenkin selkeyttää ja kattaa nykyisen sääntelyn aukkokohtia.

Lausuntopalvelu:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=654ad6b5-5316-4e7b-b84a-9306db00f485>

Anita Isomaa

Verojohtaja, Talous ja tutkimus
anita.isomaa@ek.fi, +358 40 174 1741

Kiinteistöverotus

Asia

Ehdotukset Suomen talousvyöhykkeen kiinteistöverotuksesta sekä merituulivoimaloiden verotusarvon perusteena olevan jälleenhankinta-arvon keventämisestä.

Tuloverotuksen osalta tuloverolakiin sisällytettäisiin Suomen alueellinen määritelmä.

Kiinteistöverotuksen arvostamisuudistus ei korjaa nykytilan ongelmia, vaan aiheuttaa valtavasti uusia. Verotuksen kiristymistä "enintään kolminkertaiseksi" ei voida pitää kohtuullisena.

Missä mennään?

Hallituksen luonnoshallituksen esitykseksi merituulivoiman kiinteistö- ja tuloverotusta koskevaksi lainsäädännöksi oli lausunnolla 22.8.2025 saakka.

Kiinteistöverotuksen arvostamisuudistusta ei ole annettu lausunnolle, vaan se odottaa lähtölupaa. Edellinen lausuntokierros vuonna 2022 keräsi perusteltua kritiikkiä ja esitys jätettiin antamatta.

Lausuntopalvelu:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=d17288f6-a174-429c-8f78-191e0a529ecb>

Hankerekisteri:

<https://vm.fi/hanke?tunnus=VM095:00/2023>

EK:n kanta

Esityksen tavoite keventää merituulivoiman verotusta on erittäin kannatettava. On tärkeää, että Suomen verotuksen kokonaisuus on kilpailukykyinen suhteessa muihin maihin. Esitysluonnoksessa valittu sääntelytapa muodostuu kuitenkin monimutkaiseksi.

Kiinteistöverotuksen arvostamisuudistusta koskevaa esitystä ei tule antaa, vaan sen sijaan tulee korjata nykyjärjestelmän selkeät ongelmakohdat.

Anita Isomaa

Verojohtaja, Talous ja tutkimus
anita.isomaa@ek.fi, +358 40 174 1741

Yritysverotusta koskevat direktiiviehdotukset

Asia

Komissio antoi 12.9.2023 kolme erillistä ehdotusta neuvoston direktiiveiksi, jotka koskevat yritysverotusta.

BEFIT-kehityksen tarkoituksena olisi yksinkertaistaa yhteisöverotusta sisämarkkinoilla luomalla yhtenäiset säännöt yhteisöveropohjan laskemiseksi.

Direktiiviehdotus pk-yritysten kotipaikkaan perustuvasta verotusjärjestelmästä pyrkii yksinkertaistamaan pk-yritysten verotusta ja vähentämään verotuksesta pk-yrityksille aiheutuvia hallinnollisia kustannuksia.

Siirtohinnoittelua koskevan ehdotuksen tavoitteena on poistaa yritysten riskiä joutua oikeusriitoihin ja kaksinkertaisen verotuksen kohteeksi ja siten parantaa yritysten oikeusvarmuutta ja toimintaedellytyksiä sisämarkkinoilla.

Missä mennään?

Esitykset jumissa, kannatusta saati yksimielisyyttä ei löydy jäsenvaltioilta. BEFIT pikemminkin "pitkän aikavälin tavoite".

EK:n kanta

EK ei kannata ehdotuksia.

EU:n verohankkeiden tulisi keskittyä luomaan kilpailukykyinen, kasvua edistävä ja houkutteleva verojärjestelmä, johon liittyisi mahdollisimman vähän hallinnollista taakkaa veronmaksajille.

Jatkossa komission pitäisi keskittyä sääntelyn purkuun ja kriittiseen tarkasteluun. Uuden sääntelyn tarpeellisuutta, hyötyjä ja haittoja tulee punnita tarkoin.

Lausuntopalvelu:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=a9d11ab4-6f66-40a1-abe0-6512421ceb29>

Komission työohjelma:

https://commission.europa.eu/document/download/7617998c-86e6-4a74-b33c-249e8a7938cd_en?filename=COM_2025_45_1_annexes_EN.pdf

Anita Isomaa

Verojohtaja, Talous ja tutkimus
anita.isomaa@ek.fi, +358 40 174 1741

ALV-kanta 14 %:sta 13,5 %:iin

Asia

Osana kasvutoimia hallitus päätti keväällä 2025 laskea ALV-kantaa- ALV-kanta alennettaisiin 1.1.2026 alkaen 14 prosentista 13,5 prosenttiin.

Missä mennään?

Hallituksen esitysluonnos oli lausuntokierroksella 15.8.2025 asti.

Esitystä ei ole vielä annettu, annettaneen budjettilakien yhteydessä.

EK:n kanta

EK kannattaa veronkevennyksiä.

Jatkuvat ALV-kannan muutokset aiheuttavat yrityksille hallinnollista taakkaa eikä 1 h ajankäyttöarvio per yritys ole millään tasolla realistinen. Peräänkuulutamme jatkuvuutta veropolitiikassa.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

<https://vm.fi/hanke?tunnus=VM043:00/2025>

Tiina Ruohola

Veroasiantuntija, Talous ja tutkimus
tiina.ruohola@ek.fi, +358 40 519 8868

ALV: kiinteistöinvestointien tarkistusvastuu

Asia

Tarkastellaan Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen tuomion C-787/18 (Sögaard Fastigheter AB) vaikutuksia kiinteistöinvestointien tarkistusmenettelyyn Suomessa ja annetaan tätä koskeva hallituksen esitys arvonlisäverolain muuttamisesta.

Suomen on muutettava arvonlisäverosäännöksiään tilanteissa, joissa kiinteistö myydään sinä aikana, kun ALV:n 10 vuotta kestävä tarkistusvastuukausi on kesken (EUT:n ratkaisu koskee Ruotsia, mutta Suomen säädäntö on vastaava).

Säännös koskee kiinteistöjä, joihin on tehty perusparannuksia tai uudisrakentamista 10 vuoden aikana ennen myyntihetkeä.

Missä mennään?

Hankesalkussa arvioitu antoviikko 51/2025.

Valtionvarainministeriöstä (VM) saadun epävirallisen tiedon mukaan hallituksen esityksen antopäivä tulee menemään eteenpäin virallisesta arviosta.

EK:n kanta

EK on ollut erittäin proaktiivinen lakihankkeen suhteen, koska huono säädäntö johtaisi siihen, että ALV tulisi kustannukseksi ja olisi myrkyä Suomen kiinteistömarkkinoille.

EK on ehdottanut valtionvarainministeriölle (VM) ratkaisuksi Saksan mallia, jossa kiinteistön myynnistä olisi mahdollista hakeutua ALV-velvolliseksi (toisin kuin nykyään) ja myyntiin voitaisiin soveltaa käännettyä verovelvollisuutta (joka eliminoisi negatiivisen kassavirtavaikutuksen).

Tärkeä hanke, jonka potentiaali väärintoteutettuna on rampauttaa kiinteistömarkkinat.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

<https://vm.fi/hanke?tunnus=VM043:00/2025>

Tiina Ruohola

Veroasiantuntija, Talous ja tutkimus
tiina.ruohola@ek.fi, +358 40 519 8868

ALV:n nykyaikaistaminen digiaikana

Asia

VAT in the Digital Age – direktiivikokonaisuuden implementoitu osaksi kotimaista lainsäädäntöä.

Merkittävin osa isosta kokonaisuudesta koskee EU B-to-B kaupassa harjoittaville yrityksille 1.7.2030 voimaantulevaa pakollista EU-standardin mukaista sähköistä laskutusta ja lähes reaaliaikaista raportointia Verohallinnolle.

OSS (One Stop Shop) järjestelmä laajenee ja yrityksiltä poistuu rekisteröintivelvoitteita eri EU-maissa paketin "Single VAT Registration" -kokonaisuuden myötä.

Alustatalouden toimijoille (Airbnb ja Uber) tulee verovelvollisuuksia ja näistä tehdään verovelvollisia alustalla palveluja tarjoavien toimijoiden sijasta.

Missä mennään?

Direktiivimuutos on hyväksytty joulukuussa 2024.

Asiassa tullaan todennäköisesti antamaan 3 erillistä hallituksen esitystä, koska direktiivin voimaantuloajat eri asioille vaihtelevat (pääosin) vuosien 2028-2030 välillä.

Suomessa ei ole vielä päätetty seuraavia vapaaehtoisia asioita:

- Tuleeko Suomessa ostajalle pakollinen lähes reaaliaikainen raportointi EU-ostoista
- Tehdäänkö Suomeen pakolliseksi kotimaan sähköinen laskutus (ks. seuraava dia)

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

<https://vm.fi/hanke?tunnus=VM157:00/2023>

EK:n kanta

EK (ja BusinessEurope) ovat kannattaneet muutosta, koska paketti harmonisoi raportointivelvoitteita ja laskutusvaatimuksia EU:ssa.

EU-tason implementointiin on käytettävä runsaasti resursseja, jotta saavutamme aitoa harmonisointia.

Hallituksen esitykset tarvitaan riittävän ajoissa, jotta yrityksillä on aikaa varautua. IT-kustannukset ja niihin tarvittava aika ovat huomattavia.

Tiina Ruohola

Veroasiantuntija, Talous ja tutkimus
tiina.ruohola@ek.fi, +358 40 519 8868

ALV: reaaliaikaisen raportoinnin käyttöönotto

Asia

Orpon hallitusohjelman selvityshankekirjaus, jolla selkeä liittymä VAT in the Digital Age – direktiivin implementointiin

Selvityshankkeella on liityntä hankkeeseen VM157:00/2023, joka koskee EU:n arvonlisäverodirektiivimuutokseen perustuvaa digiajan arvonlisäverotusta. Kyseinen kokonaisuus sisältää useita toimenpiteitä, joilla on tarkoitus modernisoida arvonlisäverojärjestelmää hyödyntämällä digitalisaatiota. Yritysten välisessä rajat ylittävässä EU-kaupassa on tarkoitus ottaa käyttöön sähköiseen laskutukseen perustuva transaktiokohtainen digitaalinen alv-raportointi. Jäsenvaltioilla on mahdollisuus ottaa tällainen raportointi käyttöön myös kansallisesti.

Missä mennään?

Selvityshankkeen ensimmäinen kuuleminen ollut maaliskuussa 2025.

EK ollut kuultavana muiden elinkeinoelämän järjestöjen ohella.

Hankesalkun mukaan hanke vuoteen 2027 saakka.

EK:n kanta

EK huomauttaa, ettei VAT in the Digital Age-direktiivihanke tee pakolliseksi sähköistä laskutusta tai reaaliaikaista raportointia kotimaan kaupassa.

ALV-ilmoituksen tietosisällön laajentaminen ja raportoinnin reaaliaikaistaminen ovat kaksi eri hanketta, eikä niitä tulisi sekoittaa keskenään.

Asia on arvioitava rauhassa ja monelta eri kannalta huomioiden Suomen matalan verovajeen ja veronmaksuposiitivisuuden ennen päätösten tekoa.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

<https://vm.fi/hanke?tunnus=VM062:00/2024>

Tiina Ruohola

Veroasiantuntija, Talous ja tutkimus
tiina.ruohola@ek.fi, +358 40 519 8868

Kaivosmineraaliverolaki

Asia

Kaivosmineraaliveron korottaminen

Kaivosmineraaliveroa korotetaan hallitusohjelmassa sekä kevään 2024 ja kevään 2025 kehysriihessä päätetyn mukaisesti yhteensä 70 miljoonalla eurolla. Voimaan 1.1.2026.

Missä mennään?

Hallituksen esitysluonnos oli lausunnolla 8.8.2025 asti.

Hallituksen esitys annettaneen budjettilakien yhteydessä.

EK:n kanta

EK vastustaa esitystä.

EK painottaa, että kaivosteollisuus ei ole oma taloudesta erillinen kokonaisuutensa, vaan osa suurempaa kokonaisuutta.

Kaivosteollisuuden vaikutus vihreään siirtymään, huoltovarmuuteen ja työllisyyteen tulisi arvioida selvästi laajemmin kuin nyt käsillä olevassa hallituksenesitys-luonnoksessa on tehty.

Huom. myös kaivosten sähköveron korotushanke, EK pyytänyt käsittelyä yhdessä kokonaisuuden hahmottamiseksi.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

<https://vm.fi/hanke?tunnus=VM041:00/2024>

Tiina Ruohola

Veroasiantuntija, Talous ja tutkimus
tiina.ruohola@ek.fi, +358 40 519 8868

Kaivosten sähköveroluokan muutos

Asia

Kaivosten muuttaminen teollisuuden sähköveroluokasta kotitalouksien sähköveroluokkaan.

Kaivostoiminnassa käytettävän sähkön vero siirrettäisiin alemmasta sähköveroluokasta II yleiseen sähköveroluokkaan I, jonka vero on 2,24 senttiä kilowattitunnilta.

Alemman sähköveroluokan vero on 0,05 senttiä kilowattitunnilta, joten ehdotetut muutokset nostaisivat kaivostoiminnassa käytettävän sähkön veroa 2,19 senttiä kilowattitunnilta. Ehdotetut muutokset lisäisivät kaivosten sähköveroa 11 miljoonalla eurolla.

Missä mennään?

Hallituksen esitysluonnos, jossa mukana olivat myös datakeskukset, oli lausunnolla 16.4.2025 asti.

Uusi hallituksen esitysluonnos, jossa oli mukana enää vain kaivokset, oli lausunnolla 11.8.2025 asti.

Hallitus ei ole vahvistanut, ettei datakeskusten sähköveroon tehtäisi toisessa hetkessä muutosta.

EK:n kanta

EK vastustaa esitystä.

EK painottaa, että kaivosteollisuus ei ole oma taloudesta erillinen kokonaisuutensa, vaan osa suurempaa kokonaisuutta.

Kaivosteollisuuden vaikutus vihreään siirtymään, huoltovarmuuteen ja työllisyyteen tulisi arvioida selvästi laajemmin kuin nyt käsillä olevassa hallituksenesitys-luonnoksessa on tehty.

Huom. myös kaivosmineraaliveron korotushanke. EK pyytänyt käsittelyä yhdessä kokonaisuuden hahmottamiseksi.

EK vastustaa myös datakeskusten sähköveron korotusta.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

<https://vm.fi/hanke?tunnus=VM034:00/2025>

Tiina Ruohola

Veroasiantuntija, Talous ja tutkimus
tiina.ruohola@ek.fi, +358 40 519 8868

Virvoitusjuomavero

Asia

Virvoitusjuomaveron korotus ja veroportaikon jako kuuteen verotason.

Virvoitusjuomavero porrastettaisiin nykyisen kahden verotason sijaan kuuteen verotason tuotteen sokeripitoisuuden perusteella.

Muutoksella veroon sisältyvää terveysohjausta vahvistettaisiin.

Alimman verotason veroa kannettaisiin sokerittomista tuotteista kuten voimassa olevan lain mukaan. Sokerittomien juomien vero nousisi 20 senttiin litralta. Sokeria sisältävien juomien veron määrä olisi 27, 35, 43, 51 tai 59 senttiä litralta juoman sokeripitoisuudesta mukaan.

Vastaavasti kuin nestemäisistä juomatiivisteistä myös kiinteistä juoma-aineksista saatavia juomia verotettaisiin jatkossa sekoitussuhteen mukaisesti saatavan juomamäärän perusteella.

Missä mennään?

Hallituksen esitysluonnos oli lausuntokierroksella 6.8.2025 saakka.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

<https://vm.fi/hanke?tunnus=VM037:00/2024>

EK:n kanta

EK vastustaa esitystä.

Verotason kuusiportaisuus monimutkaistaa järjestelmää tuomatta huomattavia verotuloja.

Verotason korotukset ovat kohtuuttomia ja tämä on omiaan lisäämään myös matkustajatuontia.

Esitys pitäisi palauttaa valmisteluun, tai toissijaisesti voimaantuloa 1.1.2026 alkaen pitäisi viivästyttää.

Tiina Ruohola

Veroasiantuntija, Talous ja tutkimus
tiina.ruohola@ek.fi, +358 40 519 8868

Alkoholijuomaverot

Asia

Alkoholijuomaveron korotus ja indeksointi.

Viinin ja muiden käymisteitse valmistettujen alkoholijuomien valmisteveroa korotettaisiin keskimäärin noin yhdeksällä prosentilla. Korotus kohdistettaisiin alkoholipitoisuudeltaan yli 2,8-tilavuusprosenttisiin juomiin.

Lisäksi ehdotetaan, että alkoholi- ja alkoholijuomaverot sidottaisiin kaikkien juomaryhmien osalta pysyvästi yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin toteutuneisiin muutoksiin. Eesityksen mukaan Verohallinto vahvistaisi suoritettavan veron määrän vuosittain siten kuin alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetussa laissa tarkkarajaisesti säädettäisiin.

Yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin kehityksen mukainen veromuutos olisi 1,4 prosenttia vuonna 2026.

Missä mennään?

Hallituksen esitysluonnos oli lausuntokierroksella 20.8.2025 saakka.

EK:n kanta

EK vastustaa alkoholiveron indeksointia, koska se on omiaan aiheuttamaan yrityksille epävarmuutta ja epäselvyyttä kulloinkin voimassa olevasta verotasosta.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

<https://vm.fi/hanke?tunnus=VM056:00/2025>

Tiina Ruohola

Veroasiantuntija, Talous ja tutkimus
tiina.ruohola@ek.fi, +358 40 519 8868

Tupakkavero

Asia

Tupakkaveron korotus.

Sähkösavukeneiteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden tupakkaveroa korotettaisiin keskimäärin 37 prosenttia.

Lisäksi ehdotetaan, että myös vahvat, yli 20 milligrammaa nikotiinia millilitrassa sisältävät sähkösavukkeissa käytettävät nesteet tulisivat veronalaisiksi.

Nikotiinittomien sähkösavukeneiteiden veronalaisuutta koskevaa sääntelyä täsmennettäisiin. Esityksessä ehdotetaan lisäksi, että toisesta EU:n jäsenvaltiosta matkustajatuontina tuotavien nuuskan ja savuttomien nikotiinituotteiden tupakkaverottomuus rajoitettaisiin kummankin osalta 1 000 grammaan.

Missä mennään?

Hallituksen esitysluonnos oli lausuntokierroksella 18.8.2025 saakka.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

<https://vm.fi/hanke?tunnus=VM057:00/2025>

EK:n kanta

EK ei ota kantaa tupakkaveron tasoon (emme kannata emmekä vastusta).

Tiina Ruohola

Veroasiantuntija, Talous ja tutkimus
tiina.ruohola@ek.fi, +358 40 519 8868

Työelämä -vastuualue

Ilkka Oksala

Johtaja

ilkka.oksala@ek.fi / +38 50 123 45 67

Anne Salomaa, Asiantuntija
anne.salomaa@ek.fi / +358 50 366 6110

Auli Rytivaara, Asiantuntijalääkäri
auli.rytivaara@ek.fi / +358 40 356 7594

Katja Miettinen, Asiantuntija
katja.miettinen@ek.fi / +358 40 839 4839

Mikko Räsänen, Asiantuntija
mikko.rasanen@ek.fi / +358 40 722 4100

Markus Äimälä, Lakiasianjohtaja
markus.aimala@ek.fi / +358 40 703 2977

Suvi Lahti-Leeve, Asiantuntija, HR-päällikkö
suvi.lahti-leeve@ek.fi / +358 44 750 7746

Vesa Rantahalvari, Johtava asiantuntija
vesa.rantahalvari@ek.fi / +358 40 544 4609

Katja Leppänen, Asiantuntija
katja.leppanen@ek.fi / +358 40 510 8324

Työrauhalainsäädäntö

Asia

Hallitusohjelmaan sisältyvät seuraavat kirjaukset työrauhalainsäädännöstä:

Pohjoismaisen käytännön mukaisesti poliittisen työtaisteluoikeuden käyttöä rajoitetaan enintään yhden vuorokauden mittaisiin mielenilmaisuihin.

Hallitus muuttaa lainsäädäntöä niin, että tukityötaistelut asetetaan suhteellisuusarvioinnin ja työriitalain mukaisen ilmoitusvelvollisuuden kohteeksi. Jatkossa laillisia tukityötaisteluita ovat ne, jotka ovat kohtuullisia suhteessa tavoitteisiin ja joiden vaikutukset kohdistuvat vain työriidan osapuoliin.

Laittomasta työtaistelusta tuomittavan hyvityssakon tasoa korotetaan ja sakon ylärajaksi säädetään 150 000 euroa ja alarajaksi 10 000 euroa. Työtuomioistuimen laittomaksi työtaisteluksi tuomitseman lakon jatkamisesta säädetään työntekijälle 200 euron seuraamusmaksu laittomaksi tuomittuun työtaisteluun osallistumisesta.

Missä mennään?

Työrauhalainsäädännön uudistukset ovat tulleet voimaan 18.5.2024. Uudistukset vastaavat hallitusohjelman kirjauksia eräin vähäisin poikkeuksin.

Uudistukset ovat erittäin merkittäviä. Aikaisemmin poliittisia työtaisteluita ja tukityötaisteluita ei ollut rajoitettu lainkaan ja laittomasta työtaistelusta maksettavien hyvityssakkojen yläraja oli 37.400 euroa

EK:n kanta

EK ajoi nämä asiat hallitusohjelmaan ja niiden valmistelussa varmisti niiden toteutumisen

Markus Äimälä

Lakiasianjohtaja, työelämä
markus.aimala@ek.fi, +358 40 703 2977

Työsopimuslaki-muutokset

Asia

Hallitusohjelma sisältää seuraavat työsopimuslain muuttamista koskevat kirjaukset:

Työsopimuslain nykyistä sääntelyä määräaikaisesta työsopimuksesta muutetaan siten, että jatkossa työsopimus olisi mahdollista tehdä määräaikaisena myös ilman erityistä perustetta vuodeksi. Samalla lainsäädännössä varmistetaan, ettei muutos lisää työsopimusten perusteetonta ketjuttamista.

Työsopimuslain vaatimus lomautusilmoitusajasta lyhennetään seitsemään päivään ja tätä voidaan noudattaa työehtosopimuksen määräyksistä riippumatta.

Työsopimuslakiin perustuva työntekijän takaisinottovelvollisuus poistetaan alle 50 henkeä säännöllisesti työllistävissä yrityksissä ja yhteisöissä, ja tätä säädöstä voidaan noudattaa työehtosopimuksen määräyksestä riippumatta

Missä mennään?

Kolmikantainen työryhmä on valmistellut hallitusohjelman mukaisia muutoksia työsopimuslakiin. Työryhmän mietintö valmistui 2.6.2025 ja lausuntokierros siitä päättyi 31.7.2025.

Työryhmän ehdotukset vastaavat pääosin hallitusohjelman kirjauksia. Uudenlaisten määräaikaisten työsopimusten tekemiseen esitetään kuitenkin rajoitusta, jonka mukaan se voitaisiin tehdä vain, jos työntekijä ei ole työskennellyt kyseisessä yrityksessä vähintään viiteen vuoteen. Lisäksi niihin liittyisi irtisanomisoikeus ja selvitysvelvollisuus.

Lomautusilmoitusaikoja ja takainottovelvollisuutta koskevia muutoksia ei toteutettaisi työehtosopimuksesta riippumatta.

Eduskunnalle annettavan lakiesityksen sisällöstä neuvotellaan parhaillaan hallituspuolueiden kesken.

EK:n kanta

Ehdotetut muutokset ovat sinänsä oikeansuuntaisia ja kannatettavia.

EK vastustaa kuitenkin työryhmän ehdotuksia siltä osin, kun ne poikkeavat hallitusohjelman kirjauksista.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

<https://tem.fi/hanke?tunnus=TEM061:00/2024>

Markus Äimälä

Lakiasianjohtaja, työelämä
markus.aimala@ek.fi, +358 40 703 2977

Yksilöperusteinen irtisanominen

Asia

Hallitusohjelman mukaan henkilöön liittyvän irtisanomisperusteen sääntelyä muutetaan niin, että työsopimuksen irtisanomiseen riittäisi jatkossa asiallinen syy. Nykyään irtisanominen edellyttää asiallista ja painavaa syytä.

Missä mennään?

Lainmuutosta on valmisteltu kolmikantaisessa työryhmässä, jonka mietintö valmistui 24.2.2025.

Työryhmä esittää irtisanomisperusteeseen uutta muotoilua, jonka mukaan irtisanomiseen pitää olla asiallinen syy, jonka takia työnantajalta ei voida kohtuudella edellyttää sopimussuhteen jatkamista.

Työryhmä esittää myös eräitä lievennyksiä työn tarjoamisvelvollisuuteen irtisanomisen vaihtoehtona sekä varoituksen antamiseen.

Eduskunnalle annettavan esityksen sisällöstä neuvotellaan parhaillaan hallituspuolueiden kesken.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

<https://tem.fi/hanke?tunnus=TEM055:00/2024>

EK:n kanta

EK kannattaa esitettyjä muutoksia, mutta niitä pitäisi vielä eräiltä osin selkeyttää ja terävöittää

Markus Äimälä

Lakiasianjohtaja, työelämä
markus.aimala@ek.fi, +358 40 703 2977

Palkka-avoimuusdirektiivin voimaansaattaminen

Asia

EU:n ns. palkka-avoimuusdirektiivi on saatettava kansallisesti voimaan 7.6.2026 mennessä.

Direktiivissä on säännöksiä mm.

- a) työnantajan velvollisuudesta maksaa samaa palkkaa samasta tai samanarvoisesta työstä
- b) työnantajan velvollisuudesta kertoa työnhakijalle palkka tai sen vaihteluväli ennen työhönottoa
- c) työntekijän oikeudesta saada tieto samaa tai samanarvoista työtä tekevän työntekijäryhmän keskipalkkatasosta sukupuolen mukaan eriteltynä
- d) työnantajan velvollisuudesta tehdä yhteinen palkka-arviointi, jos sukupuolten välillä on merkittävä palkkaero

Hallitusohjelmassa on sovittu, että hallitus edistää palkka-avoimutta EU-direktiivin minimisäännösten mukaisesti.

Missä mennään?

Suomen lainsäädäntöön tarvittavia muutoksia on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriön (STM) työryhmässä, joka antoi mietintönsä 16.5.2025.

Mietinnössä esitetään tasa-arvolakiin hyvin merkittäviä muutoksia, jotka ylittävät selvästi direktiivin vähimmäisvaatimukset ja vaarantaisivat suomalaisen tes-järjestelmän.

Mietintö ei ole vielä lausuntokierroksella vaan mietinnön esityksiin tarvittavia muutoksia arvioidaan hallituspuolueiden kesken.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

<https://stm.fi/hanke?tunnus=STM069:00/2024>

EK:n kanta

EK vastustaa sosiaali- ja terveysministeriön (STM) työryhmän ehdotuksia. Niiden sijasta pitäisi tehdä hallitusohjelman mukaisesti vain ne muutokset, jotka ovat välttämättömiä direktiivin vähimmäisvaatimusten täyttämiseksi.

Esitetyt muutokset vaarantaisivat suomalaisen tes-järjestelmän. Ne johtaisivat käytännössä velvollisuuteen uusista suuri osa työehtosopimusten palkkausjärjestelmistä ja verrata hyvin erityyppisiä töitä tekevien eri työehtosopimusten piirissä olevien työntekijöiden työn samanarvoisuutta.

Markus Äimälä

Lakiasianjohtaja, työelämä
markus.aimala@ek.fi, +358 40 703 2977

Palkansaajien edustus yhtiöiden hallinnossa

Asia

Hallituksen puoliväliriihessä 23.4.2025 linjattiin hallintoedustuksen osalta seuraavasti:

- a) Hallintoedustuksen soveltamisraja lasketaan 100 työntekijän yrityksiin (nykyään 150 tt)
- b) Hallintoedustus toteutetaan joko hallituksessa tai johtoryhmässä työnantajan päätöksen mukaisesti (nykyään työnantaja voi valita hallituksen, johtoryhmän ja hallintoneuvoston välillä)

Nykyään hallintoedustuksen soveltamisrajana on 150 työntekijää ja työnantaja voi päättää hallintoedustuksen toteuttamisesta joko hallituksessa, johtoryhmässä tai hallintoneuvostossa. Vaihtoehtoisesti työnantaja voi sopia varsin vapaasti henkilöstön kanssa hallintoedustuksen toteuttamisesta jollain muulla tavalla.

Missä mennään?

Asiaa valmisteleva työryhmä on vasta aloittamassa toimintaansa.

Työryhmän tulee saada mietintönsä valmiiksi 31.12.2025 mennessä.

EK:n kanta

EK:n vastustaa esitettyjä muutoksia.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

<https://tem.fi/hanke?tunnus=TEM050:00/2025>

Markus Äimälä

Lakiasianjohtaja, työelämä
markus.aimala@ek.fi, +358 40 703 2977

Vientivetoinen työmarkkinamalli

Asia

Hallitusohjelman mukaan "Suomen pitkän tähtäimen kilpailukyyn vahvistamiseksi hallitus vahvistaa vientivetoista työmarkkinamallia. Laissa työriitojen sovittelusta säädetään, että palkantarkastusten yleistä linjaa ei voida ylittää valtakunnansovittelijan toimistosta tai sovittelulautakunnan toimesta annettavalla sovintoehdotuksella."

Vientivetoisella työmarkkinamallilla tarkoitetaan sitä, että vientialat avaavat neuvottelukierroksen ja määrittelevät palkankorotusten tason siten, että se ei vaaranna vientiyrittymme kilpailukykyä. Koska myös muiden alojen palkkaratkaisut vaikuttavat vientiyrittymien kustannuksiin, vientivetoiseen työmarkkinamalliin kuuluu lisäksi periaate, jonka mukaan muut alat eivät saa ylittää viennin avauksen kustannusvaikutusta.

Missä mennään?

Vientivetoista työmarkkinamallia koskeva lakiuudistus tuli voimaan 1.1.2025. Uudistuksella vahvistettiin Suomen kansantalouden kokonaisedun ja palkanmuodostuksen toimivuuden huomioimista sovittelutoiminnassa.

Lakiuudistuksen mukaan sovittelijan on kansantalouden kokonaisedun turvaamiseksi meneteltävä sovittelutoimessaan siten, että palkanmuodostus toimii mahdollisimman hyvin eikä työmarkkinoiden toimivuutta vaaranneta. Käytännössä tämä tarkoittaa, että sovittelija ei sovittelussa ylitä vientialojen palkankorotuksia. Samalla sovittelulautakuntien käytänteitä muutettiin. Jatkossa sovittelulautakunnan puheenjohtajana toimii valtakunnansovittelija tai hänen määräämänsä sovittelija.

EK:n kanta

EK ajoi nämä asiat hallitusohjelmaan ja niiden valmistelussa varmisti niiden toteutumisen.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

<https://tem.fi/hanke?tunnus=TEM110:00/2023>

Suvi Lahti-Leeve

Asiantuntija, työelämä
suvi.lahti-leeve@ek.fi; +358 44 750 7746

Työelämän tietosuojasääntelyn selkeyttäminen

Asia

Laissa yksityisyyden suojasta työelämässä (759/2004) (ns. työelämän tietosuojalaki) säädetään muun muassa työntekijää koskevien henkilötietojen käsittelystä, teknisestä valvonnasta työpaikalla sekä työntekijän sähköpostiviestien hakemisesta ja avaamisesta.

Hallituksen puoliväliriihessä huhtikuussa 2025 tekemän linjauksen mukaan työelämän tietosuojan sääntelyä selkeytetään ja selvitetään työelämän tietosuojalain muutostarpeet ja mahdollisuudet hallinnollista taakkaa aiheuttavan Suomi-lisän kumoamiseksi.

Missä mennään?

Kolmikantainen työryhmä tuottaa selvityksen työelämän tietosuojalain mahdollisista muutostarpeista. Selvityksen perusteella työ- ja elinkeinoministeriö päättää mahdollisista jatkotoimenpiteistä.

Työryhmän tehtävänä on erityisesti arvioida hallituksen puoliväliriihessä linjaamien seikkojen suhdetta EU:n yleiseen tietosuojasetukseen (GDPR) ja tunnistaa linjauksessa kuvattu hallinnollista taakkaa aiheuttava ”Suomi-lisä”.

Työryhmän toimikausi päättyy 12.9.2025.

EK:n kanta

Työelämän tietosuojalaissa on EK:n kannan mukaan useita säännöksiä, joita tulisi muuttaa. Hallituksen tulisi ilman viivytystä käynnistää lainsäädännön muutostyö, jossa huomioidaan GDPR-lähtöisten muutostarpeiden lisäksi myös muun muassa huumausainetodistuksiin liittyvä muutostarve.

Työelämän tietosuojalaki poikkeaa rajoittavuudeltaan useista muista EU-maista, mikä haittaa yritys- ja innovaatiotoimintaa ja vaikuttaa Suomen kilpailukykyyn. Tiukkaa sääntelyä voidaan pitää kasvun hidasteena tai jopa esteenä.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=TEM055:00/2025>

Suvi Lahti-Leeve

Asiantuntija, työelämä
suvi.lahti-leeve@ek.fi; +358 44 750 7746

Säästövapaan pitämisen ajankohta.

Asia

Hallitus päätti puoliväliriihessä huhtikuussa 2025, että ”säästövapaata koskevaa sääntelyä muutetaan niin, että jatkossa työnantaja päättäisi säästövapaan pitämisen ajankohdan kuten muidenkin vuosilomien kohdalla, ellei muuta sovita.”

Säästövapaa on nykyisin annettava vuosilomalain mukaan työntekijälle hänen päättämäänsä ajankohtana.

Missä mennään?

Kolmikantainen työryhmä valmistelee puoliväliriihen kirjauksen edellyttämiä lainsäädäntömuutoksia vuosilomalakiin. Toimeksiannon mukaan työryhmä laatii hallituksen esityksen muotoon mietinnön, joka annetaan ministeriölle jatkovalmistelua varten.

Työryhmän toimikausi päättyy 30.11.2025.

EK:n kanta

EK kannattaa vuosilomalain muuttamista hallituksen puoliväliriihikirjauksen mukaisesti siten, että työnantajalla olisi oikeus päättää säästövapaan pitämisen ajankohta, ellei säästövapaan ajankohdasta sovita.

Työntekijällä nykyisen lain mukaan oleva yksipuolinen oikeus pitää säästövapaa päättämäänsä ajankohtana voi aiheuttaa huomattavaa haittaa yrityksen tuotanto- tai palvelutoiminnalle.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=TEM056:00/2025>

Suvi Lahti-Leeve

Asiantuntija, työelämä
suvi.lahti-leeve@ek.fi; +358 44 750 7746

Työaikaliitännäisten saatavien kanne-aika

Asia

Korkein oikeus ja työtuomioistuin ovat oikeuskäytännössään omaksuneet erilaiset tulkinnat työaikaliitännäisten saatavien ja vuosilomaan liittyvien saatavien kanne- ja vanhentumisajoista.

Missä mennään?

Kolmikantaisen työryhmän tehtävänä on arvioida tarvetta työaikaliitännäisten saatavien, sekä tarvittaessa vuosilomaan liittyvien saatavien, kanne- ja vanhentumisaikoja koskevan sääntelyn muutoksille. Arvion sitä edellyttäessä työryhmä valmistelee hallituksen esityksen muotoon laaditun mietinnön ja ehdotukset lainsäädäntömuutoksiksi.

Toimeksiannon mukaan työryhmän tulee tehtävässään huomioida kanne- ja vanhentumisaikoja koskevien säännösten taustalla olevat oikeussuojatekijät.

Työryhmän toimikausi päättyy 30.11.2025.

EK:n kanta

Emme pidä tuomioistuinten erilaisista tulkinnoista johtuvaa oikeudellista epäselvyyttä yritysten ja työnantajien kannalta tarkoituksenmukaisena. Kanne- ja vanhentumisaikoja koskevaa sääntelyä on aiheellista tarkastella ja selkeyttää.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

<https://tem.fi/hanke?tunnus=TEM004:00/2025>

Suvi Lahti-Leeve

Asiantuntija, työelämä

suvi.lahti-leeve@ek.fi; +358 44 750 7746

Ansiosidonnainen työttömyysturva

Asia

Työttömyysturvalla opiskelun laajentaminen. 25 vuotta täyttänyt työtön saisi työttömyyspäivärahaa menettämättä opiskella sivutoimisesti avoimessa korkeakoulussa ja avoimessa ammattikorkeakoulussa.

Missä mennään?

Hallitus päätti mahdollisuuden laajentamisesta budjettiriihessä. Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) ja sosiaali- ja terveysministeriö (STM) ovat käynnistämässä lakiesityksen valmistelun. Tarkoituksena on, että esitys annetaan eduskunnalle mahdollisimman pian.

EK:n kanta

EK hyväksyy laajentamisen edellyttäen, että laajentamisen kustannusvaikutukset jäävät niin vähäisiksi, että valtion ja työllisyysrahaston menot eivät kasva kuin hyvin marginaalisesti.

Vesa Rantahalvari

Johtava asiantuntija, työelämä
vesa.Rantahalvari@ek.fi, +358 40 544 4609

Sote-uudistuksen korjaussarja

Asia

Laajennetaan hyvinvointialueiden omien tuotantokustannusten läpinäkyvyyttä ja palvelujen hankintamahdollisuuksia sekä supistetaan riittävän oman tuotannon vaatimusta.

Missä mennään?

Hallituksen on määrä antaa eduskunnalle syksyllä 2026 lakiesitys alihankintamahdollisuuksien laajentamisesta ja syksyllä 2027 lakiesitys monituottajuuden edistämisestä.

Syksyllä 2025 ratkaistaan, miten tuotantokustannusten läpinäkyvyyttä parannetaan.

EK:n kanta

EK kannattaa kaikkia näitä muutoksia.

Vesa Rantahalvari

Johtava asiantuntija, työelämä
vesa.Rantahalvari@ek.fi, +358 40 544 4609

Työeläkeuudistus

Asia

Valmistellaan eduskunnalle annettava lakiesitys tammikuussa 2025 sovitusta työeläkeuudistuksesta, jolla tasapainotetaan julkista taloutta ja parannetaan työeläkejärjestelmän rahoituksellista kestävyyttä.

Missä mennään?

Lakiesitystä on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriön (STM) työryhmässä. Valmistelun on edennyt hyvin.

Lakiluonnos saataneen lausuntokierrokselle kuluvan vuoden lopulla. Lakiesitys on määrä antaa eduskunnalle viimeistään viikolla 13 vuonna 2026 ja se tulisi voimaan 1.7.1967.

EK:n kanta

EK ajaa lakiesityksen valmistelemistä ja antamista eduskunnalle työmarkkinoiden keskusjärjestöjen sopimuksen mukaisena.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

<https://stm.fi/hanke?tunnus=STM021:00/2025>

Vesa Rantahalvari

Johtava asiantuntija, työelämä
vesa.Rantahalvari@ek.fi, +358 40 544 4609

Työkyvyttömyyseläkkeitä koskevat muutokset

Asia

Hallitusohjelman mukaan työkyvyttömyyseläkkeen rinnalla tehtävän ansiotyön tulorajoja ja lepäämäänjättämistä koskeva määräaikainen laki muutetaan pysyväksi. Hallitusohjelman mukaan työkyvyttömyyseläkkeen ja työtulojen yhteensovitus muutetaan lineaariseksi.

Missä mennään?

Hallituksen työttömyyspoliittinen ministerityöryhmä on linjannut, että hallitusohjelman kohdat ratkaistaan siirtymällä järjestelmään, jossa työkyvyttömyyseläkkeen rinnalla tehdyn työn tulorajoja ja niiden tarkastelujaksoa tarkistetaan vuoden 2028 alusta lukien. Määräaikaisen lepäämäänjättämislain voimassaoloa jatketaan vuoden 2027 loppuun saakka. Lakiluonnos tulossa lausuntokierrokselle syksyllä 2025 ja lakiesitys on tarkoitus antaa eduskunnalle keväälle 2026.

EK:n kanta

EK pitää tulorajoja liian korkeina, koska ne kasvattavat työeläkemenoa pysyvään lainsäädäntöön verrattuna.

Vesa Rantahalvari

Johtava asiantuntija, työelämä
vesa.Rantahalvari@ek.fi, +358 40 544 4609

Nuorten työllistymisaseteli

Asia

Otetaan käyttöön nuorten työllistymisaseteli, jota varten on varattu 30 m€.

Työllistymisaseteliä voivat käyttää yritykset, jotka palkkaavat vähintään 6 kuukaudeksi 18-29-vuotiaan, jolla ei ole koulutusta tai työkokemusta tai sitä on vain vähän.

Missä mennään?

Hallitus päätti setelin käyttöönotosta syksyn budjettiriihessä. Seteliä koskevan lainsäädännön valmistelu on aloitettu työ- ja elinkeinoministeriössä (TEM). Setelin yksityiskohdat on ratkaisematta.

EK:n kanta

EK pitää tärkeänä, että setelistä saadaan yritysten näkökulmasta toimiva malli. Se edellyttää muun muassa lisätyön tarjoamisvelvollisuuden poistamista.

Vesa Rantahalvari

Johtava asiantuntija, työelämä
vesa.Rantahalvari@ek.fi, +358 40 544 4609

Työterveyshuoltoa koskeva asetys

Asia

Päivitetään asetus hyvästä työterveyshuoltokäytännöstä. Keskeisinä päivityksen kohteina ovat työnantajaa velvoittavien ja työnantajalle vapaaehtoisten palvelujen rajan täsmentäminen ja työterveyshuollon ammattihenkilöiden osaamisvaatimusten tarkistaminen.

Missä mennään?

Asetuksen päivitystä valmistellaan sosiaali- ja terveysministeriön (STM) työryhmässä, jonka määräaika on 31.10.2025

EK:n kanta

Pakollisten ja vapaaehtoisten palvelujen rajaa täsmennetään vastaamaan työterveyshuoltolain tarkoittamaa rajaa ja ammattihenkilöiden osaamisvaatimukset tarkistetaan vastaamaan työterveyshuoltolakia.

Auli Rytivaara

Asiantuntijalääkäri, työelämä
auli.rytivaara@ek.fi, +358 40 356 7594

Psykososiaalisen kuormituksen hallinta

Asia

Lisätään työnantajien velvoitteita psykososiaalisen kuormituksen hallinnassa.

Missä mennään?

Säädösmuutoksia on valmistelu sosiaali- ja terveysministeriön (STM) kolmikantaisessa työryhmässä.

Työryhmän työ on keskeytynyt riitaisuuksien takia.

EK:n kanta

EK vastustaa lisäsääntelyä. EK katsoo, että nykyinen sääntely on riittävää eikä työnantajien velvollisuuksia tule lisätä.

Anne Salomaa

Asiantuntija, työelämä

anne.salomaa@ek.fi, +358 040 366 6110

Kansalaisuuden saamisen kiristäminen

Asia

Kansalaisuuslain uudistaminen toteutetaan sisäministeriössä (SM) vaiheittain kolmessa eri hankkeessa.

Tarkoituksena on tehdä muutoksia muun muassa asumisaikaa, nuhteettomuutta, toimeentuloedellytystä ja kansalaisuuden menettämistä koskevaan sääntelyyn.

Lisäksi selvitetään mahdollisuuksia ottaa käyttöön kansalaisuuskoee osana kansalaisuuden saamisen edellytyksiä.

Missä mennään?

Ensimmäisessä vaiheessa pidennettiin yleistä asumisaikaedellytystä Suomen kansalaisuuden saamisen ehtona kahdeksaan vuoteen. Muutos tuli voimaan 1.10.2024.

Toisessa vaiheessa tiukennetaan muita kansalaisuuden saamisen ehtoja. Toimeentulovaatimusta nostetaan ja nuhteettomuusedellytystä tiukennetaan. Kansalaisuuden menettämisestä tehdään helpompaa. Tämä HE on annettu 27.3.2025 ja odottaa PVK:n lausuntoa.

Kolmannessa vaiheessa otetaan käyttöön kansalaisuuskoee. Sitä koskeva HE on tarkoitus antaa syksyllä 2025. Lisäksi tehdään selvitys kaksoiskansalaisuusjärjestelmästä.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:
<https://intermin.fi/hankkeet/kansalaisuuslain-uudistaminen>

EK:n kanta

EK on suhtautunut kansalaisuuden saamisen kiristämiseen lähtökohtaisesti kielteisesti. Vaikka muutokset eivät suoraan vaikuta kansainvälisiin rekrytointeihin, ovat muutokset yhdessä muiden maahanmuutto-politiikan kiristysten kanssa omiaan heikentämään Suomen houkuttelevuutta työntekomaana.

Kansalaisuuskokeen käyttöönottamisella voi olla myös myönteisiä vaikutuksia hakijan kotoutumiseen.

Mikko Räsänen

Asiantuntija, työelämä
mikko.rasanen@ek.fi; +358 40 722 4100

Pysyvän oleskeluluvan asumisajan pidentäminen

Asia

Hallitusohjelman mukaan hallitus tiukentaa pysyvän oleskelun eli käytännössä pysyvän oleskeluluvan ja pitkään oleskelleen EU-oleskeluluvan ehtoja. Tavoitteena on kannustaa kotoutumiseen ja antaa näkymä tulevaisuudesta suomalaisessa yhteiskunnassa.

Pysyvän oleskeluluvan asumisaikaedellytystä pidennetään neljästä vuodesta kuuteen vuoteen. Neljän vuoden asumisaika säilyy tietyin edellytyksin: Nämä ovat 40 000 euron vuositulot, Suomessa tunnustettu ylempi korkeakoulututkinto tai jatkotutkinto yhdessä kahden vuoden työhistorian kanssa sekä erityisen hyvä suomen tai ruotsin kielen taito yhdessä kolmen vuoden työhistorian kanssa. Kaikissa tilanteissa tietyn pituinen työhistoria sisältäisi myös vaatimuksen siitä, että se olisi kerrytetty niin, että mukana olisi yhteensä enintään kolme kuukautta turvautumista työttömyysturvaan tai toimeentulotulotukeen.

Missä mennään?

HE on annettu eduskunnalle 5.6.2025. Se on parhaillaan hallintovaliokunnan käsittelyssä., jolle sivistysvaliokunta antaa lausuntonsa.

Esitykseen ei ole odotettavissa suuria muutoksia. Eniten keskustelua on herättänyt se, etteivät ammattikorkeakouluista valmistuvat saa samaa asemaa kuin yliopistoista valmistuvat.

Lakimuutoksen suunniteltu voimaantulo on 8.1.2026.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

[Pysyvän oleskeluluvan edellytysten tiukentaminen - Sisäministeriö](#)

EK:n kanta

EK ei kannata esitystä sellaisenaan. Mikäli se kuitenkin hyväksytään, on huot ehdittava, että viranomaisilla ja koulutuksenjärjestäjillä on riittävät resurssit toteuttaa tavoiteltu kotoutumisen tason nosto.

Tiivistettynä esitys:

- lisää maahanmuuttajien kannusteita hakeutua kieliopintoihin
- heikentää Suomen houkuttelevuutta työnteon kohdemaana
- asettaa ammattikorkeakouluista valmistuvat perusteetta heikompaan asemaan kuin muista korkeakouluista valmistuvat
- lisää viranomaistyötä
- edellyttää lisäresursointia kielikoulutuksiin, kielitestaukseen ja lupakäsittelyyn

Mikko Räsänen

Asiantuntija, työelämä
mikko.rasanen@ek.fi; +358 40 722 4100

Kolmen kuukauden sääntö ja ilmoitusvelvollisuus

Asia

Hallitusohjelmakirjauksen mukaan tehdään lakimuutokset tilanteeseen, jossa kolmannen maan kansalaisen työntekijän on poistuttava Suomesta, jos henkilön työsuhde loppuu eikä hän ole kolmen kuukauden kuluessa solminut uutta työsuhdetta, ottaen myös huomioon mahdollinen EU-sääntely.

Samalla työperusteisten oleskelulupien työnteko-oikeus sovittiin laajennettavaksi alkuperäisen toimialan lisäksi aidosti todetuille työvoimapula-aloille.

Lisäksi työnantajalle sovittiin säädettäväksi velvollisuus sanktion uhalla ilmoittaa Maahanmuuttovirastolle työntekijänsä työsuhteen loppumisesta.

Missä mennään?

Muutokset tulivat voimaan 11.6.2025.

Valmistelussa kolmen kuukauden sääntö muuttui merkittävästi seuraavasti:

- Työntekijän oleskelulupa voidaan peruuttaa kolmen kuukauden työttömyysjakson jälkeen.
- Asiantuntijoilla ja kaksi vuotta maassa olleilla työnhakuaika on kuusi kuukautta.

Työperusteisen oleskeluluvan työnteko-oikeutta laajennettiin asetuksella määritettyihin työvoimapula-ammatteihin.

Työnantajalle säädettiin velvollisuus ilmoittaa Migriin työntekijän työsuhteen päättymisestä 14 vrk:n kuluessa, mikäli tämän oleskelulupa perustuu kyseiseen työhön.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

<https://tem.fi/kolmen-kuukauden-tyottomyysaanto>

EK:n kanta

EK vastusti kolmen kuukauden sääntöön luomista ja vaikutti voimakkaasti tehtyjen muutosten puolesta.

EK kannatti työnteko-oikeuden laajentamista työvoimapula-aloille, mutta katsoi määritelmän liian kapeaksi. Asetuksella vapautettiin lähinnä sote-alojen säänneltyjä ammatteja, joihin ei voi työllistyä ilman pätevyyttä siihen.

EK vastusti työnantajan ilmoitusvelvollisuutta ja kannatti Tanskan ja Norjan käytännön omaksumista, missä työttömäksi jäänyt itse tekee ilmoituksen ja saa määräaikaisen työnhakuviisumin. Myöhemmin tieto työn päättymisestä pitäisi tulla Migristä suoraan.

Mikko Räsänen

Asiantuntija, työelämä

mikko.rasanen@ek.fi; +358 40 722 4100

Työelämän tasa-arvo ja perhevapaat työryhmä

Asia

Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) kolmikantainen työryhmä, jonka toimikausi oli 13.12.2023–28.2.2025. Työryhmä käsitteli mm. seuraavia hallitusohjelman kirjauksia:

- a) Erityisesti raskauteen ja perhevapaaseen perustuvan syrjinnän ehkäisyyn kohdistetaan tehokkaampia keinoja.
- b) Hallitus selvittää keinoja vanhemmuuden kustannusten tasaisemmaksi jakautumiseksi esimerkiksi pohjoismaisten mallien mukaisesti.
- c) Hallitus seuraa perhevapaauudistuksen tuloksia, jatkaa työtä perhevapaiden tasaisemman jakautumisen puolesta sekä edistää isien perhevapaiden käyttöä.

Työryhmä teetti oikeudellisen selvityksen raskaus- ja perhevapaasyrjinnästä sekä selvityksen vanhemmuuden kustannuksista Pohjoismaissa ja Virossa.

Missä mennään?

Työryhmä esitti loppuraportissaan mm. eräitä raskaus- ja perhevapaasyrjintää ehkäiseviä täsmennyksiä tasa-arvolakiin sekä tasa-arvovaltuutetun resurssien ja tehtävien lisäämistä. Lisäksi työryhmä esitti kattavan selvityksen tekemistä kehittämisvaihtoehtoinen vanhempainrahoista ja lastenhoidon tuista.

Työryhmän loppuraportti: [Työelämän tasa-arvo ja perhevapaat -työryhmän muistio](#). Työryhmän toimenpide-esitysten jatkovalmistelu tehdään uudessa sosiaali- ja terveysministeriön (STM) kolmikantaisessa työryhmässä, joka on aloittamassa toimintansa loppu vuodesta 2025. Tavoitteena on HE:n antaminen eduskunnalle keväällä 2026.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

<https://stm.fi/hanke?tunnus=STM095:00/2023>

EK:n kanta

EK ei pidä tasa-arvolakiin esitettyjä täsmennyksiä perusteltuina tai tarpeellisina. Tasa-arvolain syrjäntäkielto ja muu raskaana olevan tai perhevapaata käyttävän työntekijän suoja sekä työsopimuslaista tuleva työsuhdeturva on lainsäädännössä jo tällä hetkellä korkealla tasolla ja se kattaa myös kv-sääntelyn asettamat velvoitteet ja ylittää mm. työhön paluusuojan osalta EU-sääntelyn vaatimukset. Myös työntekijöiden käytettävissä olevat oikeussuojakeinot ovat kattavat ja saatavilla on myös matalan kynnyksen reittejä, kuten työsuojeluviranomainen ja tasa-arvovaltuutettu. Työryhmän teettämässä selvityksissä ei myöskään ole tullut esille merkittäviä puutteita raskaana olevien ja perhevapaata käyttävien työntekijöiden syrjäntäsuojassa.

Perhevapaa- ja etuusjärjestelmän mahdollinen kehittäminen tulee toteuttaa kustannusneutraalisti sitten, että työnantajakustannuksia ei lisätä.

Katja Miettinen

Asiantuntija, työelämä

katja.miettinen@ek.fi, +358 40 839 4839

Alustatyödirektiivin kansallinen täytäntöönpano

Asia

Alustatyödirektiivi (EU 2024/2831) hyväksyttiin 23.10.2024. Direktiivin täytäntöönpanoaika päättyy 2.12.2026.

Direktiivi sisältää säännökset, joiden tavoitteena on:

- a) helpottaa määrittämään alustojen kautta työskentelevien oikea ammattiasema eli onko kyseessä työntekijä vai itsenäinen ammatinharjoittaja,
- b) edistää algoritmijohtamisen eli automaattisten päätöksenteko- ja seurantajärjestelmien käytön läpinäkyvyyttä alustatyössä,
- c) parantaa alustatyön läpinäkyvyyttä viranomaisille.

Direktiivin täytäntöönpano edellyttää kokonaan uutta sääntelyä alustatyöstä sekä mahdollisesti muutoksia olemassa olevaan työ- ja muuhun lainsäädäntöön.

Missä mennään?

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) on asettanut kolmikantaisen työryhmän valmistelemaan täytäntöönpanon edellyttämiä lainsäädäntömuutoksia Suomessa. Työryhmän toimikausi on 29.1.–31.12.2025.

Työryhmän tehtävänä on valmistella hallituksen esityksen muotoon laadittu mietintö, jossa on ehdotukset niiksi lainsäädäntömuutoksiksi, joita direktiivin täytäntöönpano edellyttää.

Keskeistä täytäntöönpanossa: a) Digitaalisen työnvälitysalustan määritelmän ulottuvuus; b) oikeudellisen olettamien sisältö; c) algoritmijohtamiseen läpinäkyvyys, siihen liittyvät rajoitukset ja veloitteet alustayrityksille.

Hanke valtioneuvoston hankeikkunassa:

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=TEM092:00/2024>

EK:n kanta

Direktiivin täytäntöönpanossa tulee välttää ylisääntelyä ja noudattaa minimitäytäntöönpanon periaatetta.

Hallitusohjelman mukaan ”Hallitus vaikuttaa aktiivisesti ja ennakolta siihen, että alustataloutta, tekoälyä, dataa ja digitalisaatiota koskeva EU-sääntely kulkee mahdollistavaan, tasapainoiseen ja Suomen kannalta edulliseen suuntaan, ja minimoi kansallisen lisäsääntelyn.”

Katja Miettinen

Asiantuntija, työelämä

katja.miettinen@ek.fi, +358 40 839 4839

European Works Councils direktiivin uudistaminen

Asia

Eurooppalaisia yritysneuvostoja koskevan direktiivin päivittämisestä saavutettiin alustava trilogineuvottelutulos 28.5.2025. EU-neuvosto on hyväksynyt neuvottelutuloksen.

Myös EU-parlamentin EMPL-komitea hyväksyi neuvottelutuloksen. Neuvottelutuloksen EU-parlamentin täysistuntokäsittely on näillä näkymin 06/10/2025.

Muutosdirektiivi sisältää lukuisia muutoksia kuten EWC-menettelyn piiriin kuuluvien asioiden laajentaminen, työntekijöiden kuulemismenettelyyn liittyvien oikeuksien lisääminen, yritysten taloudellisen vastuun laajentaminen EWC:n perustamiseen ja toimintaan liittyvistä kuluista, sääntelyn rikkomiseen liittyvien rangaistusten koventaminen sekä ammattiliittojen edustajien osallistumisoikeuden laajennuksia.

Missä mennään?

Neuvottelutuloksen EU-parlamentin täysistuntokäsittely on näillä näkymin 10/2025.

Mikäli parlamentti hyväksyy direktiivin, se tulee voimaan loppuvuodesta 2025. Direktiivin kansallinen täytäntöönpano-aika on 2 vuotta ja lisäksi kansallisen sääntelyn voimaantulolle on säädetty yhden vuoden siirtymäaika.

EK:n kanta

EK suhtautuu direktiivin uudistamiseen kielteisesti. Direktiivimuutokset aiheuttaisivat Suomessakin merkittäviä sääntelyn muutostarpeita ja lisäksi kokonaisuutena tarkasteltuna monimutkaistaisi merkittävästi eurooppalaisen yritysneuvoston toimintaa ja heikentäisi eurooppalaisten yritysten kilpailukykyä.

Direktiivin piiriin kuuluvien asioiden määritelmä jää erittäin epäselväksi ja aiheuttaa yrityksille merkittävää oikeudellista epävarmuutta ja vaikeuttaa arviointia, milloin EWC-kuuleminen on tarpeen. Direktiivin muutokset lisäävät merkittävästi yritysten hallinnollista ja taloudellista taakkaa EWC-toiminnasta. Direktiivin tulokannanvaraisuus lisää kohtuuttomasti yritysten seuraamusriskiä.

Kantapaperi [FI](#) ja [ENG](#)

Euroopan parlamentin hanketietokanta:

[https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/it/procedure-file?reference=2024/0006\(COD\)](https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/it/procedure-file?reference=2024/0006(COD))

Katja Miettinen

Asiantuntija, työelämä
katja.miettinen@ek.fi, +358 40 839 4839

Komission harjoittelupaketti

Asia

Komissio julkaisi 20.3.2024 harjoittelujen laatua koskevan paketin, joka sisälsi direktiiviehdotuksen koskien työsuhteessa olevien harjoittelijoiden työehtoja, sekä ehdotuksen vahvistetusta ja laajennetusta neuvoston suosituksesta koskien harjoittelun laatupuitteita. Edellinen suositus on vuodelta 2014.

Komissio esittää suosituksen soveltamisalan laajentamista kaikkiin harjoittelutilanteisiin, mukaan lukien tutkintoihin liittyvät harjoittelut sekä harjoitteluihin liittyvien työnantajavastuiden laajentamista.

Harjoitteluja koskeva direktiivi on uutta sääntelyä ja sen taustalla on EU-parlamentin komissiolle tekemä direktiiviesitys. Direktiiviä sovellettaisiin kaikkiin harjoitteluihin, myös koulutuksiin sisältyviin pakollisiin harjoitteluihin, työvoimapolitiisiin harjoitteluihin sekä työsuhteisiin harjoitteluihin. Direktiivi sisältää mm. harjoittelijan määritelmän, harjoittelijoiden syrjimättömyysperiaatteen, harjoittelun kriteerit viranomaisvalvontaa varten, velvoitteen säätää harjoittelun enimmäiskestosta, työnantajille velvoitteen antaa harjoittelijoista tietoja viranomaisille ja kertoa työehtoista harjoittelupaikkailmoituksissa.

Missä mennään?

EU-neuvostossa saavutettiin 19.6.2025 yleisnäkemyks direktiivin sisällöstä. Neuvosto käsittelee suositusta seuraavaksi. Neuvoston yleisnäkemyksen sisältö on huomattavasti tasapainoisempi, kuin komission esitys. Mm. soveltamisalassa eivät ole tutkintoihin tai koulutuksiin liittyvät harjoittelut tai työvoimapolitiiset harjoittelut. Lisäksi siinä huomioidaan kansallisten työehtosopimusosapuolten rooli sekä on poistettu jäsenvaltioiden velvollisuus säätää harjoittelun maksimikestosta ja kevennetty työnantajien tiedonantovelvoitteita viranomaisille.

Myös EU-parlamentin EMPL-komitea on aloittanut asian käsittelyn. Komiteassa on äänestys raportin sisällöstä 9/2025, jonka jälkeen asia etenee parlamentin täysistuntokäsittelyyn.

Euroopan parlamentin hanketietokanta:

[https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/en/proc edure-file?reference=2024/0068\(COD\)](https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/en/proc edure-file?reference=2024/0068(COD))

EK:n kanta

EK:n näkemyksen mukaan komissio tulisi perua direktiiviesitys, koska se lisäisi merkittävästi harjoitteluista yrityksille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa sekä kustannuksia ja vähentäisi yritysten mahdollisuuksia tarjota harjoittelupaikkoja.

EK ei pidä direktiiviä tarpeellisena myöskään siksi, että työsuhteisten harjoittelijoiden oikeusasemaa säännellään Suomessa työlainsäädännössä.

Direktiiviesitys ei huomioi kansallisten työmarkkinajärjestelmien erityispiirteitä tai kunnioita työmarkkinaosapuolten toimivaltaa ja sopimusautonomiamia.

Kantapaperi [FI](#) ja [ENG](#)

Katja Miettinen

Asiantuntija, työelämä
katja.miettinen@ek.fi, +358 40 839 4839

Telework ja Right to Disconnect -aloite

Asia

Etätyötä koskevan suosituksen päivittäminen sekä työntekijän oikeus olla tavoittamattomissa olivat EU-työmarkkinaosapuolten edellisessä työohjelmassa teemana, josta neuvoteltiin sitovaa sääntelyä. Neuvottelujen taustalla oli EU-parlamentin komissiolle tekemä direktiiviesitys työntekijän oikeudesta olla tavoittamattomissa sekä EU-työmarkkinaosapuolten etätyötä koskeva puitesopimus vuodelta 2002.

EU-työmarkkinaosapuolten neuvottelut päättyivät tuloksettomina vuoden 2023 lopulla. Tämän jälkeen siirryttiin normaaliin lainsäädäntöprosessiin.

Komissio käynnisti kaksivaiheisen EU-työmarkkinaosapuolten kuulemisen. Ensimmäisen vaiheen kuuleminen päättyi 25.6.2024.

Missä mennään?

Toisen vaiheen EU-työmarkkinaosapuolten kuuleminen käynnissä 25.7.-6.10.2025. Sisällössä mukana sekä right to disconnect että telework.

Mahdollisia sääntelykohteita ovat mm. työntekijän oikeus olla tavoittamattomissa työajan ulkopuolella, etätyöhön pääsyn läpinäkyvyyden parantaminen ja etätyön tekemistä koskeviin pyyntöihin liittyvien sääntöjen selventäminen, syrjimättömyyden/tasa-arvoisen kohtelun periaate, ohjeet työturvallisuuslainsäädännön noudattamisesta etätyössä, etätyöhön tarvittavien laitteiden saatavuus sekä tietosuojaja ja etätyöntekijöiden seurantaan liittyvät seikat.

Komission tulee mahdollisesti tekemään esitykset right to disconnect:n osalta sitovasta sääntelystä ja teleworkin osalta neuvoston suosituksesta sekä työpaikka direktiivin ja näyttöpäätedirektiivin päivittämisestä.

Euroopan parlamentin hanketietokanta:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/nl/ip_25_1907

EK:n kanta

Etätyön tulee säilyä molemmin puolin vapaaehtoisena – Työnantaja ei voi määrätä työntekijää etätyöhön ja työntekijällä ei ole subjektiivista oikeutta tehdä etätyötä. Etätyöjärjestelyistä työnantajalle aiheutuvien kustannusten ei tule asettaa esteitä etätyön käyttömahdollisuuksille. Työnantaja voidaan velvoittaa vastaamaan enintään välittömästi etätyöstä johtuvista tarpeellisista kustannuksista. EU-tason sääntelyn tulee olla joustavaa ja mahdollistaa ala- sekä yrityskohtaisten erityispiirteiden huomioiminen. Oikeus olla tavoittamattomissa (Right to disconnect) on työntekijän oikeus työajan ulkopuolella, mutta sen ei tule sisältää työnantajalle kieltoa yrittää tavoittaa työntekijää. Olennaista on huomioida myös jäsenvaltiokohtainen erityissääntely, kuten varallaolo ja päivystäminen.

Katja Miettinen

Asiantuntija, työelämä
katja.miettinen@ek.fi, +358 40 839 4839

Yrittäjyys ja kv-kauppa -vastuualue

Petri Vuorio

Johtaja

petri.vuorio@ek.fi / +358 50 323 2979

Heli Siikaluoma, Asiantuntija

heli.siikaluoma@ek.fi / +358 50 339 2020

Jari Huovinen, Johtava asiantuntija

jari.huovinen@ek.fi / +358 40 861 4582

Paavali Kukkonen, Johtava asiantuntija

paavali.kukkonen@ek.fi / +358 50 566 3455

Timo Vuori, Johtaja

timo.vuori@ek.fi / +358 50 553 5319

Tuomas Ylitalo, Asiantuntija

tuomas.ylitalo@ek.fi / +358 50 526 8219

Alex Tuominen, Avustava asiantuntija

alex.tuominen@ek.fi / +358 50 414 6867

Finnvera-lainsäädännön uudistus

Asia

Finnveran viennin rahoituksen vastuukanta oli vuoden 2024 lopussa 21,1 ja kotimaan rahoituksen 2,9 miljardia euroa. Lakiuudistuksen tavoitteena on uudistaa ja selkeyttää Finnvera-lainsäädäntöä, jolla parannetaan yhtiön mahdollisuuksia toimia suomalaisten yritysten tukena vienninrahoituksessa ja pk-yritysten kotimaan rahoituksessa markkinapuutteiden osalta.

Ehdotetun lain mukaan Finnvera Oyj:llä olisi nykyistä paremmat mahdollisuudet toimia tehokkaasti valtion erityisrahoitusyhtiönä ja hoitaa yhtiön elinkeino- ja teollisuuspoliittista tehtävää. Laissa säädetään yhtiön tavoitteista, tehtävistä, rakenteesta sekä pääpiirteissään yhtiön käytettävissä olevista rahoitusraameista ottaen huomioon valtion riskinkantokyky. Toimintaa ohjaava kokonaisuus on muodostunut hajanaiseksi ja jakautuu useiden eri lakien alle. Lainsäädännön kokonaisuudistuksen tavoitteena on selkeyttää tätä. Yhtiön rahoitusvalvonta säädetään Finanssivalvonnan tehtäväksi.

Missä mennään?

Hallituksen esitys parhaillaan lausuntokierroksella ja käsittelyssä eduskunnan talousvaliokunnassa 10.9.2025.

Tavoitteena on lain voimaantuminen 1.1.2026. Valvonnan siirto Finanssivalvonnalle toteutetaan 24 kuukauden siirtymäajalla lain voimaantumisesta.

EK:n kanta

EK kannattaa: a) Finnveran lainsäädäntökokonaisuuden selkeää yksinkertaistamista ja tiivistymistä, joka antaa yhtiölle mahdollisuuden reagoida toimintaympäristön muutoksiin nykyistä nopeammin ja joustavammin; b) Vienninedistämistehtävän tuomista vahvasti esiin yhtiön toiminnan tarkoituksessa, lakiuudistukselle hallitusohjelmassa asetetun tavoitteen mukaisesti.

EK:n huomioita esitykseen: a) Finanssivalvonnan tulee säilyttää yhtiön elinkeinopoliittinen vapaus, sitä ei tule valvoa kuten liikepankkeja, jotta markkinapuutteita voidaan täyttää; b) lain tulee antaa entistä paremmat valmiudet vahvistaa vienninrahoituksen kilpailukykyä ja paikata kotimaan pk-rahoituksen markkinapuutteiden täyttämistä.

Petri Vuorio

johtaja, yrittäjyys ja kansainvälinen kauppa
petri.vuorio@ek.fi, +358 50 323 2979

Finnfund-lainsäädännön uudistus

Asia

Finnfund on Suomen valtion kehitysrahoitusyhtiö, jonka sijoitusten arvo oli 31.12.2024 887 miljoonaa euroa. Tavoitteena on uudistaa Finnfund-lainsäädäntö perustuslain vaatimusten mukaiseksi, parantaa Finnfundin toiminnan vaikuttavuutta sekä vahvistaa yksityisen sektorin roolia Suomen kehitysyhteistyössä ja -rahoituksessa.

Esityksen mukaan Finnfund Oy muodostettaisiin konserniksi, jolla olisi liiketaloudellista toimintaa harjoittava emoyhtiö sekä julkisia hallintotehtäviä hoitava tytäryhtiö. Eräiden valtionavustusten myöntäminen ja hallinnointi siirrettäisiin ulkoministeriöstä Finnfundin tytäryhtiölle. Tämän lisäksi tytäryhtiölle siirrettäisiin muita julkisia hallintotehtäviä, jotka liittyvät yksityisen sektorin kehitysyhteistyöhön, kuten tuettuihin investointiluottoihin. Yhtiön toimialaa ehdotetaan laajennettavaksi siten, että Finnfund voisi jatkossa ohjata rahoituksensa myös muiden kuin kehittyviin maihin rekisteröityjen yritysten kautta.

Missä mennään?

Hallituksen esitys on ollut määrä antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2025.

Lausuntokierroksella oikeusministeriö ja Oikeuskanslerinvirasto kuitenkin suhtautuivat kriittisesti siihen, että Finnfund hoitaisi julkisia hallintotehtäviä. Ulkoministeriö jatkaa asian valmistelua saadun palautteen perusteella. Arvioitu viivästys on 2-3 kuukautta.

EK:n kanta

EK kannattaa: a) emoyhtiö/tytäryhtiö – konsernimallia; b) mahdollisuutta rahoittaa myös muualle kuin kehittyvään maahan perustettua yritystä; sekä c) mahdollisuutta antaa yrityksille valtionavustuksena teknistä tukea näiden investointirahoituskelpoisuuden parantamiseksi.

EK toivoo selvennettävän: a) mahdollisuutta hakea ja toimia rahoituskanavana EU:n lahja- ja sekaluottorahoituksessa (esimerkiksi Ukrainan jälleenrakennusrahoitus); sekä b) laina- ja sekaluottoinstrumenttien käyttöä yksityisen sektorin lisäksi julkisen sektorin rahoittamisessa.

Heli Siikaluoma

Asiantuntija, kauppapolitiikka
heli.siikaluoma@ek.fi, +358 50 339 2020

Mercosur-kauppasopimus

Asia

EU-Mercosur-kauppasopimus on laaja vapaakauppasopimus EU:n ja Mercosur maiden (Brasilia, Argentiina, Paraguay ja Uruguay) välillä. Sopimus kattaa muun muassa tullien poistamisen, kaupanesteiden vähentämisen, palveluiden ja julkisten hankintojen markkinoiden avaamisen sekä kestävän kehityksen sitoumuksia, kuten Pariisin ilmastosopimuksen noudattamisen ja metsäkadon torjunnan. Sopimuksen odotetaan säästävän EU-yrityksiltä noin 4 miljardia euroa tullimaksuja vuosittain ja edistävän investointeja sekä talouskasvua.

Sopimusta on neuvoteltu yli 25 vuotta. Neuvottelut saatiin päätökseen vuonna 2019, mutta ne avattiin Amazonin metsäpaloista johtuvien syiden vuoksi. EU halusi neuvotella sopimukseen tiukemmat metsäkadon torjunnan kriteerit. Nämä neuvottelut saatiin päätökseen joulukuussa 2024.

Missä mennään?

Mercosur-kauppasopimus on askeleen lähempänä toteutumistaan, kun komissio julkaisi 3.9. esityksensä sopimuksen hyväksymisestä.

Komissio esittää, että kauppasopimus, joka sisältää ainoastaan unionitoimivaltaan kuuluvia sitoumuksia ja yrityksille keskeiset tullinalennukset ja kaupanesteiden poistamisen, tulee voimaan erillisenä sopimuksena. Sen ansiosta sopimuksen hyväksymiseen riittää EU-jäsenmaiden määräenemmistö ja Euroopan parlamentin hyväksyntä.

Sen sijaan poliittista vuoropuhelua ja yhteistyöstä koskevat osat hyväksytään yksimielisesti ja ne tarvitsevat jäsenmaiden kansallisten parlamenttien hyväksynnät.

EK:n kanta

EK kannattaa kauppasopimuksen nopeaa hyväksymistä ja voimaantuloa, jotta yritykset pääsevät pian hyödyntämään tullinalennuksia ja muita sopimuksen tuomia hyötyjä.

Suomen ja Mercosur-maiden välinen kauppavaihto (tavarat ja palvelut) on kokonaisuudessaan vain noin 1,5 mrd euroa. Kauppasopimuksen ansiosta kauppavaihdon oletetaan lisääntyvän.

Suomen viennin kannalta keskeisten teknologiateollisuuden ja kemianteollisuuden tuotteiden tullitasot laskevat sopimuksen myötä merkittävästi.

Heli Siikaluoma

Asiantuntija, kauppapolitiikka
heli.siikaluoma@ek.fi, +358 50 339 2020

EU-vastuualue

Lotta Nymann-Lindegren

EU-johtaja

lotta.nymann-lindegren@ek.fi / +358 40 509 6527

Joanna Tikkanen, Johtava asiantuntija
joanna.tikkanen@ek.fi / +358 50 528 1281

Ilari Kallio, Brysselin toimiston päällikkö
ilari.kallio@ek.fi / +358 40 139 6912

Oona Juonala, Asiantuntija (Brysselin toimisto)
oonajuonala@ek.fi / +32 492 98 87 22

Siiri Valkama, Asiantuntija (Brysselin toimisto)
siiri.valkama@ek.fi / +32 494 54 92 49

EU:n monivuotinen rahoituskehys 2028-2034

Asia

EU:n monivuotinen rahoituskehys määrittää EU:n budjetin menot ja tulot. MFF-neuvottelukokonaisuus on yksi merkittävimmistä yksittäisistä EU-kysymyksistä.

MFF-neuvotteluissa määritellään EU:n rahoitusohjelmien määrärahasot sekä ohjelmien keskeiset sisällölliset kysymykset. MFF-neuvotteluissa sovitaan myös EU:n tuloista, eli omien varojen järjestelmästä.

Komissio esittää MFF-kokonaistasoksi yhteensä 1 893 miljardia euroa sisältäen muun muassa uuden EU:n kilpailukykyrahaston ja erillisen Ukrainan rahoitustuen.

EU:n tulopuolelle komissio esittää muutoksia nykyiseen omien varojen järjestelmään ja viisi uutta omaa varaa.

Missä mennään?

Komissio antoi MFF-esityksensä keskeiset ehdotukset 16.7.2025. Viimeiset rahoitusohjelmaehdotukset annettiin 3.9.2025.

Valtioneuvoston kanta MFF-kokonaisuuteen muodostetaan syyskuun 2025 aikana. Tämän jälkeen valtioneuvosto muodostaa kannat erillisiin rahoitusohjelmiin.

MFF-kokonaisuudesta sovitaan yksimielisesti Eurooppa-neuvostossa, minkä jälkeen tarvitaan vielä EP:n hyväksynnän jäsenten enemmistöllä.

MFF-kokonaisuudesta neuvotellaan noin 2 vuotta EU-tasolla. Sopu tulisi saavuttaa viimeistään keväällä 2027. MFF-sovun jälkeen viimeistellään rahoitusohjelmien asetukset yhteispäätösneuvotteluissa.

Komission MFF-esitys

https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/long-term-eu-budget/eu-budget-2028-2034_en

EK:n kanta

EK pitää esitystä EU:n uudeksi rahoituskehukseksi Suomen näkökulmasta erittäin myönteisenä. Tuleva kehys olisi painopisteiltään strategisempi ja kooltaan suurempi. Vahva panostus kilpailukykyyn sekä turvallisuuteen ja puolustukseen on Suomen kannalta erityisen hyödyllistä. Ukrainan tuki jatkuisi vahvana ja Suomen asema itäisenä rajamaana on huomioitu esityksessä. Sotilaallisen liikkuvuuden rahoitus kymmenkertaistuisi ja puolustusteollisuuden rahoitusmahdollisuudet kasvaisivat merkittävästi. Ehdotettu uusi kilpailukykyrahasto olisi erinomainen vastaus EK:n peräänkuuluttamalle EU-investointikapasiteetille.

EK:n kanta

Joanna Tikkanen

Johtava asiantuntija

joanna.tikkanen@ek.fi, +358 50 528 1281

Kilpailukykyrahasto

Asia

Komissio esittää uutta EU:n kilpailukykyrahastoa osana EU:n tulevaa monivuotista rahoituskehystä (MFF) vuosille 2028-2034.

Rahaston kooksi esitetään yhteensä 362,3 mrd. euroa (pl. Innovaatorahasto, vuoden 2025 hinnoin).

Rahaston tavoitteena on vahvistaa Euroopan kilpailukykyä erityisesti strategisilla aloilla ja EU:lle kriittisissä teknologioissa rahoituksen koko elinkaaren ajan. Rahastolla olisi neljä politiikkaprioriteettia; 1) resilienssi, puolustusteollisuus, turvallisuus ja avaruus, 2) digitaalinen johtoasema, 3) puhdas siirtymä ja teollisuuden hiilestä irtaantuminen ja 4) terveys, bioteknologia, maatalous ja biotalous.

Horisontti Eurooppa –ohjelma olisi osa uutta rahastoa mutta erillisenä ohjelmana.

Missä mennään?

Komissio antoi MFF-esityksen 16.7.2025 ja MFF-kokonaisuudesta sekä siihen liittyvistä sektoriasetusehdotuksista neuvotellaan EU-tasolla noin 2 vuotta.

Neuvostossa asiaa käsitellään sekä MFF AHWP-työryhmässä että Kilpailukykyrahasto AHWP-työryhmässä.

Kansalliset kannat MFF-esitykseen muodostetaan syksyn 2025 aikana.

Komission kilpailukykyrahasto-esitys

https://commission.europa.eu/publications/european-competitiveness-fund_en

Joanna Tikkanen

Johtava asiantuntija
joanna.tikkanen@ek.fi, +358 50 528 1281

EK:n kanta

EK:n päivitetty MFF-kanta 11.9.2025;

https://ek.fi/wp-content/uploads/2025/09/MFF_EK_kantapaperi_FI_NAL_11092025.pdf

Ehdotettu uusi kilpailukykyrahasto olisi erinomainen vastaus EK:n peräänkuuluttamalle EU-investointikapasiteetille.

Rahaston painopisteet – puolustus, vihreä kasvu, digitaalinen johtajuus ja terveys ja biotalous ovat keskeisiä Euroopan strategisen kilpailukyvyn ja kasvun kannalta ja ne kohdistuvat juuri niille aloille, joissa Suomella on merkittäviä vahvuuksia.

Jatkoneuvotteluissa on olennaista varmistaa, että mahdollisimman suuri osa kilpailukykyotsakkeen rahoituksesta myönnetään hankkeiden paremmuuden perusteella.

Lainsäädäntöhankkeisiin liittyvä EU-edunvalvonta

Asia

Merkittävä osa lainsäädäntöhankkeista liittyy jollakin tavoin myös EU-tason sääntelyyn ja yhteistyöhön.

EK:ssa lähtökohtana on, että jokainen asiantuntija vastaa sekä oman alansa kotimaiseen että EU-tason sääntelyyn liittyvästä edunvalvonnasta.

EK:n EU-vastuualueen vastuulla on EU-edunvalvonnan organisointi ja tuki EK:ssa ja liittoyhteisössä, tavoitteena tehokkaan vaikuttamisen varmistaminen läpileikkaavasti.

EU-vastuualueen asiantuntijat toimivat EU-vaikuttamisen työpareina oman vastuusektorinsa osalta sekä vastaavat myös monialaisten EU-teemojen seurannasta (EU:n sisämarkkinat, EU:n budjettikysymykset, EU:n laajentuminen).

EK:n Brysselin-toimisto palvelee EK:n ja jäsenliittojen edunvalvojia EU-lainsäädäntöhankkeisiin vaikuttamisessa ja tiedonhankinnassa.

Yhteystiedot EU-asioissa

Lotta Nymann-Lindgren, johtaja, EU-asiat
lotta.nymann-lindgren@ek.fi

Joanna Tikkanen, johtava asiantuntija; EU-budjettikysymykset, kilpailukyky ja sisämarkkinat
joanna.tikkanen@ek.fi

Ilari Kallio, päällikkö, EK:n Brysselin-toimisto; työelämäasiat, varautuminen ja puolustus
ilari.kallio@ek.fi

Oona Juonala, asiantuntija, Bryssel: Digiasiat, talous- ja budjettiasiat, yrityslainsäädäntö,
oonajuonala@ek.fi

Siiri Valkama, asiantuntija, Bryssel: Kauppa ja teollisuus, liikenne, osaaminen, Ukraina
siiri.valkama@ek.fi

Kati Ruohomäki, johtava asiantuntija, Bryssel: energia, ilmasto, ympäristö ja kiertotalous
kati.ruohomaki@ek.fi

**Elinkeinoelämän
keskusliitto**